T:RI FRANZ HARTMANN

Seikkailu Rosenkreuziläisten luona

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TIETÄJÄ

SEIKKAILU ROSENKREUZILÄISTEN LUONA

RUUSU-RISTI-KIRJASTO N:o 1

T:RI FRANZ HARTMANN

*

SEIKKAILU ROSENKREUZILÄISTEN LUONA

*

SAKSANKIELESTÄ SUOMENTANUT
KYLLIKKI IGNATIUS

*

VIIPURISSA 1922
KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TIETÄJÄ

HELSINGISSÄ 1922
KESKUSKIRJAPAINO OSAKEYHTIÖ

JOHDANTO

Tämä novelli, joka ilmestyi Bostonissa vuonna 1839, oli ensimmäinen yritykseni romaanikirjoittamisen alalla. Menestys oli suuri sekä Amerikassa että Englannissa, joten kirja vähässä ajassa ilmestyi monena painoksena. Sen päätarkoituksena oli alkujaan levittää eräitä aatteita, joita t:ri Carl du Prel „Maallinen luostari"-nimisellä kirjallaan oli herättänyt eloon Saksassa, englanninkieltä puhuviin piireihin ja niitä valaista teosofiselta näkökannalta. Missä määrin tässä kerrotut tapahtumat perustuvat omiin kokemuksiini, jäten järkevän lukijan oman arvostelun varaan.

Florens, 1899.

Tekijä

I.

KÄVELYRETKI

Pienessä kylässä alppien keskellä, lähellä sitä paikkaa, missä Etelä-Baijerin ja Itävallan rajat leikkaavat toisiaan, kirjoitan muistiin seuraavan kokemukseni. Eiliset vaikutelmat ovat vieläkin aivan selvinä mielessäni ja niiden kautta saamani kokemus on yhtä todellinen, kuin mikä tahansa jokapäiväisen elämän tapahtuma. Se oli kuitenkin niin kovin ihmeellinen, että tuskin voin pitää sitä muuna kuin unena.

Olin juuri lopettanut rosenkreuziläisten historiaa koskevat tutkimukseni. Olin suurella vaivalla lukenut vanhoja, madonsyömiä kirjoja ja lahonneita käsikirjoituksia, niin vanhoja, että niistä tuskin sai selvää. Päivät ja puolet yöt olin viettänyt luostarikirjastoissa ja vanhojen kirjojen kaupoissa ja kaiken, mistä oli vähänkään hyötyä tutkimuksilleni, olin jäljentänyt ja koonnut. Vihdoinkin oli vaivaloinen työni valmis ja aikomukseni oli sallia itselleni muutaman päivän lepoajan Tyrolin alpeilla.

Lumi peitti vielä vuoret, vaikkakin kevät jo oli tehnyt tuloaan laaksoissa. Olin kuitenkin niin kovin kyllästynyt kaupungin levottomaan ja meluavaan elämään, että mieleni teki hengittämään vuoriston puhdasta ja virkistävää ilmaa. Mieleni teki jälleen katselemaan välkkyviä jäätiköitä, jotka äärettömien peilien tavoin kimaltelivat nousevan auringon valossa. Halusin antautua siihen tunnelmaan, jonka vallassa Byron kirjoitti seuraavat säkeistöt:

„Kun sinä kiireelle vuoren rohkeena kiipeet,
— huippuja peittävän pilvien, hankien huomaat;
kun yli ihmiskunnan sä hengessä nouset,
— allasi laaksossa vain vihan viihtyvän näät.

Vaikkakin ylläsi aurinko kullassa hohtaa,
allasi maa, meri rannaton, ääretön aukee,
— seisot sä siinä kahleissa kallion jäisen,
ulvovi myrsky ympäri paljaan pääsi;
siinä huipulle pyrkijän vaivojen palkka."[1])

K:sta lähtevä juna kiidätti minut nopeasti S:n asemalle. Sieltä jatkoin matkaa jalkaisin. Iloissani hengitin raitista maaseudun ilmaa, joka ikäänkuin täytti minut uudella elinvoimalla ja haihdutti kaupungin kiihkeän katuelämän päätä pyörryttävän huumauksen. Kaikkialla tuoksuivat männyt ja pienet kukat, jotka uskalsivat pilkistää näkyville paikoilla, mistä lumi oli sulanut. Tie kulki laaksosta vuorta kohden pitkin joen uomaa. Taustassa kapeni laakso ja vuoren seinämät tulivat jyrkemmiksi. Siellä täällä näkyi karjatalojen ryhmiä sekä joitakin talonpoikaistupia, jotka ikäänkuin hiipivät ulkonevien kallionkielekkeiden lähelle hakeakseen turvaa laakson kautta vinkuvia, kohisevia myrskyjä vastaan. Aurinko laski läntisen taivaanrannan taakse kullaten vuorien lumipeitteiset huiput ja pienen rautaristin kyläkirkon tornissa. Kirkosta kaikuivat Ave Marian säveleet saapuessani O:n. Sieltä oli aikomukseni tehdä jalkamatkoja vuoristoon. Kylässä otettiin minut vieraanvaraisesti vastaan ja matkasta väsyneenä laskeusin aikaiseen levolle. Seuraavana aamuna heräsin pienten kellojen kilinään laitumelle lähtevien vuohien kaulassa. Nousin avaamaan ikkunan. Yön varjot pakenivat auringonnousun lähetessä. Päivä sarasti ja hämärässä avautui silmieni eteen arvokkaiden vuorenhuippujen mahtava jono. Se muistutti mieleeni Edwin Arnoldin kertoman kuvauksen näköalasta Prinssi Siddarthan palatsista Vishramvanissa:

---

[1]) Suom. Jussi Snellman.

„Vuoristo lepäsi siinä
„valkoisena, tahraa vailla
taivasta vasten tarkkaan kuvastui
tietönnä, rajatonna, ihmeellisnä;
sen ylväs korkeus, ääret ilmavat
kohotti korkealle aatoksen
harjuista särmikkäistä, kallioista,
rinteistä vihannoista, jäätiköistä,
rotkoista jylhistä ja jyrkänteistä
ylemmäs, ylemmäs — se kunnes uskoi
taivaassa seisovansa, jumalten
seurassa haastelevan."[1])

Pian olin taas matkalla ja astuin laakson läpi joen kulkua seuraten. Tällä kohden oli joenuoma hyvin kapea ja vaahtosi ja leikki iloisesti syöksyessään kivien yli, mutta kauempana laaksossa levisi se suureksi virraksi, joka levollisena ja majesteetillisena matkaili seudun läpi. Pitkät vuorijonot näyttivät halkaisevan laaksoa, jossa kuljin, joten aina uusia laaksoja avautui toisten rinnalle. Monet näistä laaksoista olivat minulle tuttuja, sillä olin niiden kautta risteillyt parikymmentä vuotta sitten ja olin tarkalleen tutkinut niiden salaperäisiä luolia ja metsikköjä. Mutta yhtä laaksoa en tuntenut. Se johti korkealle kaksijakoiselle vuorelle, jonka huipulle oli mahdoton päästä ja näytti siltä, kuin ei kuolevaisen jalka sinne koskaan voisi astua. Näkymätön, mutta vastustamaton voima tuntui vetävän minua tätä laaksoa kohti. Antauduin sen valtaan ikäänkuin tuntien, että laakson tutkimattomissa syvyyksissä ja tuon saavuttamattoman vuoren juurella täyttyisivät sydämeni salaisimmat ja epämääräisimmät toivomukset. Oli kuin selviäisi siellä arvoitus, jonka ratkaisua en kirjoista ollut löytänyt.

Aurinko ei vielä ollut noussut taivaanrannan yläpuolelle. Oikealla ja vasemmalla olevat metsät lepäsivät vielä syvän, yksivärisen mustan hunnun peittäminä. Astuessani tuohon kapeaan, salaperäiseen laaksoon, johti tie minut yhä korkeammalle pitkin toisen vuoren seinämää pimeän metsän

---

[1]) Suom. Jussi Snellman.

halki. Hitaasti ja melkein huomaamatta nousi tie. Ensiksi kulki se pitkin vaahtoavaa joenuomaa, mutta kuta kauemmaksi tulimme, sitä heikompana kuului metsäpuron kohina. Yhä kauemmaksi syvyyteen tuntui virran pauhu haipuvan. Sitten tulivat metsät valoisammiksi ja tummemmat puut jäivät kauas alapuolelleni. Edessäni ja yläpuolellani kasvoi vielä siellä täällä puita luoksepääsemättömän vuoren paljailla kielekkeillä. Yhä nousi tie vuorta kohti. Mutta äkkiä kuulin taas vesiputouksen kohinan ja uudestaan lähestyin vuorivirran uomaa. Se oli nyt kallionlohkareiden täyttämä, jotka jättiläisvoima näytti särkeneen palasiksi ja koonneen sekavaksi röykkiöksi. Kivien välissä vesi iloisena vaahtosi.

Siellä täällä oli pieniä, ruohopeitteisiä maasarakkeita, kuin yksinäisiä pöytiä erämaan keskessä. Veden ja ilman vaikutus oli hävittänyt niiden perustasta suurimman osan huuhtoen pois maan, joten saarekkeet nyt muodostivat heikoilla jaloilla seisovia pöytiä. Lujuudesta huolimatta oli niiden lopullinen häviö vain ajasta riippuvainen, sillä perusta särkyi vähitellen kokonaan.

Polku johti minut yhä ylöspäin, kulkien toisinaan lähempänä jokea, toisinaan kaukana nousten yli suurten kallionlohkareitten, sitten taas kohoten notkon pohjasta, jonka sulava lumi oli muodostanut. Näin olin jo tunkeutunut syvälle salaperäiseen laaksoon, kun nousevan auringon ensimmäiset säteet näkyivät korkealla yläpuolellani olevilla kallioilla. Erästä taivastatavottelevaa vuorenhuippua ympäröi ikäänkuin pyhäinkehä, toisella puolen taas virtasi auringonvalo täydellä loistollaan laaksoon. Lempeä ilmanhenki tuuditti puiden latvoja ja koivuja, jotka siellä täällä mäntyjen välistä pilkistäen lepattivat lehviään. Nyt oli aivan hiljaista, silloin tällöin vain kuului tiaisen piipitys ja harvemmin vielä kirkui ilmassa haukka, joka pitkin, kaarenmuotoisin liikkein kohosi taivasta kohden päivätyötään alkamaan.

Vähitellen levisi tuhkanharmaille vuorenseinille ja kallioille kalpea, hopeanvärinen hohde, mutta rotkoissa ja kuiluissa koettivat paksummat, siniset varjot yhä vastustaa valon vaikutusta. Katsellessani taaksepäin, näin laakson laajenevan ja alhaalla taustassa välkkyi joki kiemurrellessaan seudun läpi. Paljon leveämpänä kuin täältä lähtiessään,

synnytti se tuonne niittyjen keskeen lammikkoja, soita ja lätäköitä. Toisella puolen kohosivat mahtavat, laajat vuorijonot taivasta kohden ja huippujen välistä kuulsi yhä uusia niiden takaa. Vuorten juuret peitti sankka kasvullisuus. Kallionkielekkeet taas loivat vaihtelevan värisarjan silmien nähtäväksi seinien mustasta varjosta kaukaisimman kukkulan autereiseen valkeuteen, joka herkkine värineen näytti sulautuvan taivaan kalpeaan sineen. Sinne tänne yli seudun valoi nousevan auringon hohde valomeren, joka tunkeutuen kallion kielekkeiden ja puunoksien välistä ilmoitti päiväntähden lähestymistä. Korkeammat kukkulat lämpenivät jo auringonsäteistä kauan ennen kun valo uskalsi alas laaksonpohjaan. Ja kun ne täydellä loistollaan kultasivat vuorenhuiput, heikkenivät tummat varjot yhä enemmän ja haihtuivat lopulta kokonaan.

Vihdoin tuli tuo suuri hetki. Aurinko nousi ylevän majesteetillisena vuorenhuippujen takaa kaikkien nähtäväksi. Varjot pakenivat ja säteilevä valovirta tunkeusi laaksoon, loisti läpi pimeän mäntymetsän ja kultasi kaikki vuorenhuiput. Säteet kipinöivät lumi- ja jääkentillä, joilla ne taittuivat häikäiseväksi valoksi, mutta kallion seinämillä leikkivät ne pehmein tuhatkimalteisin värivivahduksin.

Polku kiersi kallionkielekkeen ympäri ja äkkiä seisoin tuon saavuttamattoman vuorijättiläisen juurella. Paikalta, jonne seisahduin, levisi melkein puuton taival aina huipulle asti. Vain paikka paikoin versoi pieni kasvi kivilohkareiden välissä, jotka joskus tuon salaperäisen vuoren korkeuksista suistuneina olivat tänne lohkoutuneet. Siellä täällä kasvoi sammalta, johon juurtuneet matalat pensaat kohottivat vaivaisia aavemaisen näköisiä oksiaan taivasta kohden. Nämä viheriät sammalkentät peittivät tuon saavuttamattoman vuoren rinteet aina huipun paljaille, harmaille seinille asti. Jättiläismäisinä vartijoina uhkaavine katseineen nuo huiput hiljaisesti ja liikkumatta puolustivat linnoitustaan ylöspäin kiipeävää kasvullisuutta vastaan ja ajoivat sen takaisin laaksoon. Samoin kuin ennen määräämättömien aikojen kuluessa riehuu nytkin ikuinen taistelu. Vain taistelevien joukkojen rintamat vaihtelevat vuosien kuluessa. Muuttumattomina kuin ijäiset totuudet seisovat paljaat, harmaat kalliot

korkeudessa. Siellä täällä koettaa kasvullisuus tehdä hyökkäyksen heidän valtakuntaansa samoin kuin harhakuvat todellisuuden maailmaan. Mutta kuolema voittaa. Yhä uudestaan jäävät viheriöivät keitaat alassyöksyvien kallioiden alle. Mutta sitten voittaa taasen elämä. Kalliot särkyvät ja niiden murenevilla huipuilla vihertää taas uusi elämä.

Alppien kalkkivuoret ovat tuulen ja sateiden vaikutuksesta lohkeilleet merkillisiksi muodostumiksi, joiden mukaan huiput ovat saaneet nimensä. Mielikuvitusta ei tarvitse paljoakaan käyttää, jotta jylhän Keisarivuoren huipussa näkisimme Keisari Barbarossan muodon pitkine, punaisine partoineen. Kruunu päässä ja valtikka kädessä istuu hän valtaistuimellaan talvipakkasesta ja kesäkuumasta välittämättä odotellen herättämistä uuteen elämään. Hochvogel on kuin kotka siivet levällään ja Widderhorn kuvaa pässin sarvia. Vuoren juurella on maa enimmäkseen kivilohkareiden ja hiekkakumpujen peittämä. Niiden välissä levittää leskenlehti suuria viheriäisiä lehtiään ja munkkikaapun siniset kellokukat heiluttavat päitään. Syrjäisillä paikoilla kasvaa edelweiss, muodoltaan samanlainen kuin se edelweiss, jonka olen nähnyt kasvavan Popocatepetlilla Meksikossa sekä Etelä-Amerikan Kordilleilla. Täällä kasvaa vuorigentiana, alppiruusu, velhonlehti, arnica montana, salaperäinen hyperikon ja monta muuta harvinaista kasvia, joilla on lääkitsevä voima ja salaperäinen vaikutus. Missä maapohja on paksumpaa, kasvaa hiukan suurempia kasveja, mutta useimmat pienet maakummut ovat liian matalia jaksaakseen ravita puita. Ne voivat kyllä kasvaa jonkun matkaa ylöspäin, mutta jonakin päivänä lakaisee myrsky yli kallioiden ja alkaa hävitystyötään. Mahtavat, vanhat puut, joiden voimakkaat oksat olivat puhkaisseet maapohjan, makaavat siellä täällä ojentaen kaarnattomat, haalistuneet oksansa taivasta kohden kuin lihattomat käsivarret. On ikäänkuin he vielä kuoleman hetkellään olisivat turhaan apua huutaneet. Kääpiöpuut kasvavat kukkaisruumiitten yli ja ravitsevat itseään kuolleitten ydinvoimalla.

Näillä vuorilla sulautuvat vuodenajat huomaamatta toisiinsa. Nyt oli kevät, mutta kuitenkin näkyi kitukasvuisten mäntyjen vihertävien oksien lomasta punaisia ja keltaisia

syksynvärittämiä lehtiä. Jyrkillä rinteillä kasvava sammal on sekin punertavaa kuin syksyllä. Kuiluissa ja notkoissa on vielä kuluneen talven lunta ja jäätä. Mutta yläpuolelle punaisen ja viheriän ja yläpuolelle puhtaan valkoisen lumen kohoavat vuorenkukkuloiden harmaat joukot. Ne muodostavat pylväskäytävineen ja kattohuippuineen, kupuineen, suippopatsaineen ja tornineen jumalien rakentaman kaupungin. Taustassa levittää taivas sinisen tai harmaan katoksen sen yli. Pieniä puroja virtaa rotkoista rinteiden poikki. Ne syöksyvät alas kallionkielekkeiltä ja haihtuvat höyryksi, ennenkun ovat päässeet pohjaan asti. Kalliotkin ovat toisin paikoin onttoja muodostaen sinne tänne notkoja, jotka osoittavat pienten vesisuonien voiman silloin kun ne huippujen sulaneesta lumesta ovat paisuneet.

Jonkun aikaa nautin ihanasta näköalasta Jatkoin sitten matkaani ja lähestyin vuoripuroa, joka näytti saaneen alkunsa kauempana olevasta vesiputouksesta. Seurasin sen kulkua. Vesi oli niin ihmeellisen kirkasta, että pieninkin kivi eroittautui puron pohjassa. Toisin paikoin näytti se liikkumattomalta, kuin juoksevassa tilassa oleva auringonsäteitten läpäisemä kristalli. Kun este sattui tielle, vaahtosi se korkealle kuin äkillisen vihan valtaamana, syöksyen toisinaan taas pieninä putouksina iloisesti tanssien kivien välissä ja monivärisenä kimallellen auringossa.

Tässä erämaassa ei mikään muistuttanut mieleen ihmisen olemassaoloa. Joskus vain näki poikkisahatun puunpätkän, joka viittasi ihmiskäden hävittävään toimintaan. Vanhoihin, onttoihin ja lahonneihin puihin oli kokoontunut sadevettä, joka välkkyi auringonpaisteessa pienen peilin tavoin. Sellaisia varmaankin käyttivät vedenneidot. Veden rannalla kasvoi pieniä sieniä, jotka mielikuvituksessamme muuttuvat haltioiden ja keijukaisten pöydiksi, tuoleiksi ja teltoiksi.

Jalkani upposi nyt pehmeään sammalpeittoon, jolla paikoittain kasvoi suuria valkoisia ohdakkeita. Niiden suipoilla lehdillä välkkyivät auringonsäteet. Edessäni oli pieni petäikkö kuin keidas erämaassa. Siellä teki mieleni levätä ja nauttia luonnon ihanuudesta. Laskeusin pitkälleni mäntyjen varjoon. Kaukaa kuului vuoripuron kohina ja silmieni edessä haihtui vesiputous höyrypilveksi, jossa aurinko lie-

kehti kaikissa sateenkaaren väreissä. Vesihöyry putosi kallionnotkoon, jonka sammalpeitteisellä rinteeellä pieni vesiputous kaivoi itselleen tien. Sieltä kiiruhti se hopeaisena suihkuna alas laaksoon jokeen yhtyäkseen.

Kauan katselin veden leikkiä ja kuta kauemmin sitä katselin, sitä tutummaksi tulivat siinä olevat muodot. Hyvin kauniit, ylimaalliset olennot näyttivät tanssivan edestakaisin vesihiukkasten keskessä. He viittasivat käsillään auringonpaisteessa ja pudistelivat vuotavaa hopeasuihkua hiuksistaan ja liehuvista kiharoistaan. Heidän naurunsa soi kuin Minnehahaputouksen helinä. Kallion kielekkeillä irvistelivät maahenget ja tontut katsellen salaa keijukaisten tanssia. Putouksen yläpuolella näytti vesi ennen syöksyään hiukan peräytyvän, mutta alas päästyään tunki se kärsimättömänä esteitten läpi, eikä näyttänyt kyllin nopeasti pääsevän pois kotisijoiltaan. Alhaalta laaksosta kaikui tänne korkeuksiin äänekäs riemulaulu. Oli kuin puro laulaisi ilostaan yhtyessään jokeen.

Mistä johtuu, että tällaisia kuvittelemme? Minkätähden annamme „kuolleille kappaleille" inhimillisen tajunnan ja tunnon? Miksi emme onnen hetkinä tyydy siihen tietoisuuteen, että elämme ruumiissa? Minkätähden pyrkii tajuntamme hurjasti pois vankilastaan kaivaten yhtymistä kaikkialliseen elämään? Onko meidän elämämme vain ruumiimme elimellisen toiminnan tulos, vai onko se kaikkiallisen elämän ilmennys, joka samalla yhtyy polttopisteeseen fyysillisessä ruumiissa? Onko personallinen tajuntamme olemassaolo riippuvainen fyysillisen ruumiin olemassaolosta ja kuoleeko se tämän mukana? Vai onko olemassa henkinen elämä, kuuluva ihmisen korkeammalle, kuolemattomalle ja näkymättömälle itselle, joka tosin määrätyksi ajaksi on yhdistetty fyysilliseen ruumiiseen, mutta joka kuitenkin voi elää siitä riippumatta? Jos näin on asia, jos fyysillinen ruumiimme vain on välikappale, jonka avulla tajuntamme toimii, niin ei tämä välikappale voi olla todellinen itsemme. Jos tämä edellytys pitää paikkansa, niin on todellinen itsemme siinä, missä tajuntamme on ja se voi siis olla olemassa ruumiista riippumatta. Kun hengessämme leijailemme vuorenhuippujen ääriä myöten, kun vähitellen laskeudumme ja taasen nou-

semme ylöspäin, kun mielikuvituksessamme tarkastelemme kaikkia noita kaukaisia paikkoja ja näemme ne yhtä selvinä kuin aivan läheltä katsottuna, silloin tunnemme myöskin yhtä suurta iloa ja riemua, kuin jos todella olisimme siellä olleet. On kuin olisimme jättäneet jälkeemme aineellisen ruumiimme siitä syystä, että se oli liian raskas kantaakseen henkeämme tuon taivasta tavoittelevan vuoren huipulle asti. Tietysti täytyy jonkun tajuntamme ja elämämme osan jäädä fyysilliseen muotoomme, jotta se kykenisi elämään poissaolomme aikana ja samalla huolehtia sen elintoiminnoista. Olemmehan lukeneet somnabuleista ja haltioissa olleista henkilöistä, joiden sisäinen henkinen itse kaikkine tajunnan, tunnon ja havainnonkykyineen on ollut eroitettuna näennäisesti kuolleesta ruumiistaan. Se on matkaillut kaukaisissa maissa, on palannut takaisin ajatuksen nopeudella tuoden mukanaan kuvauksia noista näkemistään paikoista, kuvauksia, jotka sittemmin ovat oikeiksi todistetut.

Miksi näemme elämän kaikissa kappaleissa, vieläpä kuolleissakin, jos vain itse kykenemme asettumaan sellaiseen tilaan, että voimme havaita niiden elävän? Onko maailmankaikkeudessa ylimalkaan mitään kuollutta? Eikö kivikin pidä osasiaan koossa vetovoiman avulla ja eikö sitä painolaki vedä maata kohti? Eivätkö veto- ja painovoima ole energiaa ja eikö voima juuri ole sielu, se sisäinen vaikutin, joka aiheuttaa näkyväisen, ulkonaisen ilmennyksen, sen, jota sanomme aineeksi. Sehän lopuksi kuitenkin on samaa kuin voima tai olemus tai millä nimellä tahdommekaan nimittää asiaa, jota emme voi käsittää. Näin ollen olisi kaikissa kappaleissa elämä ja sielu. Ja voisimmehan myöskin ajatella sieluolemuksia, joiden ulkonainen muoto ei ole niin karkea kuin omamme ja jotka sentähden ovat fyysillisille aistimillemme näkymättömiä, vaikkakin sielumme voi ne havaita.

Luonnon hiljaisuudessa muuttuvat ajatukset valve-uniksi ja unet näyiksi. Kuvittelen, kuinka tässä ihanassa erämaassa viettäisin loput elämästäni, ehkäpä vielä jakaisin olinpaikkani muutamien samoin ajattelevien ystävieni kanssa. Kuvittelen, kuinka me yhteisine harrastuksinemme eläisimme onnellisina yhdessä ja pyrkisimme totuudentietoon. Täällä, kaukana pintapuolisesta, alhaisesta ja joka-

päiväisestä elämästä kykenisi ihminen saavuttamaan paljon selvemmän henkisen havaintokyvyn, paljon syvemmän ajatusten keskittämistaidon sekä paljon korkeamman luonnon salaisuuksien ymmärtämyksen. Kuinka tarkaksi havaitsemaan sekä ulkonaisia että sisäisiä kappaleita kehittyisivätkään aistimme! Kuinka tarkasti oppisimmekaan itseämme tuntemaan! Mitä enää välittäisimme niistä narrimaisuuksista, joita nimitämme seurusteluksi! Mitä meihin enää koskisi se suuri hullujenhuone, jota sanomme maailmaksi! Täällä saisimme häiritsemättä elää omassa itsessämme irroitettuina seuraelämän painostavasta toiminnasta, joka päivittäin ja hetkittäin saattaa meidät muuttamaan omaa itseämme — olemaan siellä, jossa emme mielellämme tahdo olla, toimimaan, niinkuin emme mielellämme tahdo toimia ja kumartamaan „tapa"-nimistä jumaluutta, jota kuitenkin sydämissämme halveksimme.

Olisiko meillä hyötyä sellaisesta elämästä ja olisiko siitä hyötyä muille? — Jos on totta, että maailma ja me itse olemme aatteesta rakennetut, niin juuri tällaisessa erämaassa olisi meillä parhaimmat edellytykset käsittämään aatteita ja niitä muodostelemaan. Ajatuksista ja aatteista ei voi tulla harhakuvia. Niillä täytyy olla todellinen olemassaolo, yhtä todellinen ja ehkäpä vielä kestävämpi kuin tämän maailman objektiivisillä kappaleilla. Mehän tiedämme, että aatteet jäävät elämään kun muoto, missä ne ilmenevät, on särkynyt. Me tiedämme, että aatteet, samoin kuin muutkin hedelmät, syntyvät ja tuleentuvat. Ja kun jokin aate on kypsä, näkyy se henkisellä taivaalla ja jotkut harvat vastaanottavaiset henget omaksuvat sen. Henget, jotka kykenevät yleviä aatteita käsittämään ja muodostelemaan ja antamaan niille aineellisen ilmennysmuodon, voivat tehdä ihmiskunnan hyväksi paljon enemmän elämällä yksinäisyydessä, kuin ollessaan maailman keskessä, jossa heidän työtään vähemmän tärkeät asiat alituiseen häiritsevät. — Aatteet, joita hän muovailee, eivät kuole hänen ruumiinsa kanssa. Ne heijastuvat siihen suureen peiliin, jota sanomme astraalivaloksi ja säilyvät maailman muistissa, jotta taas toiset voisivat niihin tarttua ja niitä hyväkseen käyttää.

Mikä on kaiken lopuksi tuo olento, jota sanomme ihmi-

seksi? Mikä on tuo elävä, lihasta, verestä ja luista rakennettu eläimellinen elimistö, joka elää aikansa ja sitten kuolee ja jota useimmat ihmiset kunnioittavat niin suuresti, kuin jos se olisi heidän kuolematon itsensä. Sen mukavuuden tähden he usein ovat valmiit uhraamaan itsekunnioituksensa, arvonsa, kunniansa ja hyveensä. Onko se muuta kuin eläin, jonka älytoimintaa hallitsee korkeampi tahto kuin muiden eläimien? Voiko tämä älytoiminta olla kuolleen aineen mekaanillisen, kemiallisen ja fysiologisen toiminnan tulos? Jos ei niin ole, mikä silloin aiheuttaa tuon toiminnan ja voiko sen syy olla muodosta riippumaton? Mitä on ihminen ilman älyä? Jos äly on hengen ominaisuus, joka tuntuu välttämättömältä, niin mitä olisi silloin ihminen ilman henkeä, ilman henkistä älyä?

Miettiessäni näitä kysymyksiä kuului aivan vieressäni typerä naurahdus. Olin ollut niin syventyneenä omiin ajatuksiini, etten ollenkaan ollut huomannut vieraan lähestymistä. Nostin katseeni ja näin aivan vieressäni erään noita puoleksi mielenvikaisia olentoja, joita sanotaan kretiineiksi ja joita usein näkee Sveitsin ja Savoijin vuoristoissa. Olin hiukan hämmästynyt ja harmissani tuosta epämieluisasta keskeytyksestä ja kysyin sentähden jonkun verran jyrkällä äänellä: „Mitä haluatte?"

Leveä irvistys levisi kääpiön kasvoille, — kääpiö hän varmaankin oli — ja hän vastasi: „Mestari sanoo, että minun on tuotava sinut hänen luoksensa." — Hämmästyin hiukan hänen vastaustaan, mutta kun muistin, että kääpiö oli tylsämielinen ja ettei häneltä niin muodoin voinut odottaa järkevää vastausta, kysyin vaan: „Kuka on Mestarisi?" — Hänen vastauksensa kuului: „Imperaattori." — Sitä sanaa lausuessa näytti älyn kipinä valaisevan hänen silmiänsä ja hänen äänensä sointu tuntui osoittavan, että tuo imperaattori, olkoon hän sitten kuka tahansa, epäilemättä oli henkilö, jota kretiini ehdottomasti totteli. Koetin vielä tehdä kysymyksiä kääpiölle saadakseni selvää siitä, kuka hänen imperaattorinsa oli ja missä hän asui, mutta kaikki ponnistukseni olivat turhia. Hän oli epäilemättä tylsämielinen, sillä hän vain irvisteli ja toisti ennen lausumansa sanat. — Päätin lopuksi kuitenkin seurata häntä nähdäkseni kuinka seikkailu päättyisi. —

Kretiini astui edellä ja minä seurasin häntä. Hän vei minut tuon saavuttamattoman vuoren juurelle. Astuessamme kääntyi tylsämieli usein taaksepäin nähdäkseen seurasinko häntä. Minulla oli hyvä tilaisuus tutkia hänen pukuansa ja vartaloansa. — Hän ei ollut kolmea jalkaa pitempi ja silminnähtävästi kyttyräselkäinen. Yllään oli hänellä ruskea takki, johon oli kiinnitetty hilkka. Tämä teki hänet pienen P. Augustinuksen järjestöön kuuluvan kapusiiniläismunkin näköiseksi. Hyvin suurta päätä ja epäsuhtaisen paksua ruumista kannattivat hyvin hennot, pienet sääret. Jalat taas näyttivät harvinaisen suurilta. Ehkäpä riippui hänen pienestä vartalostaan ja kasvojen raikkaasta ja terveestä väristä, että hän näytti melkein lapselta. Tätä olettamusta vastusti melkoisen pitkä parta, joka ympäröi hänen kasvojaan. Kädessä kantoi hän lahon puun oksasta taitettua sauvaa, jonka hän nähtävästi oli tieltä löytänyt.

II.

TEOSOFINEN LUOSTARI

Seurasin kaameaa opastani ja tulimme pian taas polulle, joka kulki pitkin joenuomaa. Vesi virtasi rauhallisena valkoisten piikivien peittämän pohjan yli ja sen mataluus osoitti, että olimme lähellä lähteitä.

Kulkiessamme tuota salaperäistä vuorta kohti näyttivät sen kiviseinät nousevan kohtisuorasti maasta, eikä missään näkynyt kohtaa, mihin muu olento, kuin lintu, olisi voinut astua. Mutta kun lähestyimme sitä, havaitsin seinässä halkeaman, joka avautui sisäänpäin kuin rotko tai tunneli. Astuessani siihen huomasin heti, että se kulki mahtavan kiviseinän halki ja vei meidät toisella puolella olevaan laaksoon. Muutamilla askeleilla pääsimme tunnelin toiseen päähän ja huuliltani pääsi riemun ja ihmetyksen huudahdus nähdessäni kaiken sen kauneuden, joka silmieni eteen levisi.

Edessäni oli saavuttamattomien vuorenhuippujen ympäröimä laakso. Ja tähän laaksoon olivat luonto ja taito yhteisvoimin luoneet ylimaallista kauneutta. Se avautui kuin ääretön ulappa silmieni eteen ja sulkeutui taas taustassa jonkinlaisena amfiteatterina. Maan peitti lyhyt, viheriä ruoho ja vaahterapuut. Kaikkialla näkyi metsiä ja lehtoja, järviä ja pieniä puroja. Keskellä maisemaa kohosi ylevä vuorenhuippu korkealle avaruuden eetteriin. Siihen oli muodostunut notko, jonka yläpuolella riippui kallionkielekkeitä. Alle jäi ontto paikka kuin mahtavan aallon pohjaksi, jonka

maagillinen sana oli kiveksi kironnut. — Kiviseinät laskeutuivat voimakkaasti vedetyin piirtein kohti alempana olevaa äyrästä ja nousivat sitten taas jyrkkinä mahtavaan korkeuteen. — Tämän ylevän kauneuden näkeminen hämmästytti minua kovasti. Oppaanikin näkyi ymmärtävän yllätykseni, sillä hän seisahtui ja hymyili iloissaan peittämättömästä ihmetyksestäni. — Ympäröivä hiljaisuus olisi ollut täydellinen, ellei sitä olisi häirinnyt pienen putouksen kohina vähän matkan päässä vasemmalla. Se juoksi jyrkän rinteen yli ja kuvastui laskiessaan juoksevana hopealankana tunmanharmaata kalliota vastaan. Putouksen yksitoikkoinen kohina juhlallisen hiljaisuuden vastakohtana tuntui ajanvirran tuohinalta ijäisyyden valtakunnassa. Tunsin toisen maailman kuin sen, missä tähän asti olin elänyt, laskeutuvan luokseni. Ilma tuntui puhtaammalta, valo eetterimäiseltä, ruoho viheriäisemmältä kuin tunnelin toisella puolen. Tunsin olevani rauhan laaksossa, autuuden ja tyytyväisyyden paratiisissa.

Korkealla huipulla näin eräänlaisen palatsin, linnoituksen tai luostarin ja lähemmäksi tultuani huomasin sen olevan kivestä tehdyn lujan rakennuksen. Sen korkeat muurit kohosivat ympäröivien puiden latvojen yläpuolelle ja jonkinlainen temppelinkupu peitti katon. Rakennuksen ulkoseinät olivat tiiviisti yhteenliitetyt, muoto oli suorakulmainen, eikä näyttänyt olevan minkään erikoisen rakennustyylin mukaan pystytetty. Sitä koristi monet akkunat, pienet, tornit, parvekkeet ja verannat.

Laakson toisella puolella oli luonto ylevä ja kaunis. Harmaat, jättiläismäiset kalliot kohosivat loppumattomina teräksensinistä taivasta kohti. Korkeimman huipun alapuolelle oli valkoisia pilviä kokoontunut kuin nauhaksi vuoren ympärille, joten ne näyttivät eroittavan pään muusta ruumiista. Vuoren alaosa oli osaksi varjojen peitossa, osaksi heikon, henkimäisen valon kirkastama. Tämä sai aikaan lumoavan vaikutuksen. Siinä, missä pilvenjoukot kokoontuivat vuorenseinää vastaan, kuvastui kuin hävityksen maailma. Vuoren seinusta näytti rikkirevityltä ja autioiden kallionröykkiöiden yksitoikkoisuutta häiritsi vain lumikinosten jäännökset rotkossa ja kuiluissa.

Kuljimme eteenpäin ja saavuimme leveään lehtikujaan, joka vei rakennukselle. Siinä huomasin jalon ja arvokkaan näköisen miehen meitä lähestyvän. Hän oli verhottu keltaiseen kaapuun, päätä peitti lainehtiva musta tukka ja käynti oli joustava. Kun kretiini näki miehen, kiiruhti hän hänen luokseen, lankesi polvilleen hänen eteensä ja hävisi sitten.

Olin kovin hämmästynyt tästä ihmeellisestä tapaamisesta, mutta en saanut aikaa sitä mietiskelemään, sillä vieras tuli luokseni ja lausui minut tervetulleeksi. — Hän näytti noin 35 vuoden ikäiseltä ja oli vartaloltaan pitkä ja kookas. Katseensa oli lempeä ja ystävällinen ja näytti tunkevan läpi koko olemukseni ja lukevan kaikki sisäisimmätkin ajatukseni. „Varmaankin on tuo mies adepti", ajattelin.

„Niin", vastasi vieras, joka oli lukenut ajatukseni. „Olet joutunut adeptien luo, joita niin paljon olet ajatellut ja joiden tuttavuuteen niin monasti olet kaivannut pääseväsi. Vien sinut temppeliimme ja saatan sinut muutamien kulta- ja ruusuristi-veljesten kanssa tuttavuuteen."

Katsahdin häneen ja tuntui kuin ei tuo mies olisikaan ollut minulle vieras. Hänessä oli jotain hyvin tuttua, ikäänkuin olisin tuntenut hänet jo vuosikausia, vaikken muistissani löytänyt hänelle sijaa. Ponnistelin turhaan aivojani, saadakseni selville, missä ja milloin olin hänet tavannut tai edes jonkun hänen näköisensä. Mutta taaskin vastasi rosenkreuziläisjärjestön imperaattori, joka hän tuntui olevan, lausumattomiin ajatuksiini. „Olet oikeassa. Emme enää ole vieraita toisillemme, sillä olen usein ollut luonasi, vaikket ole minua nähnyt. Olen johtanut aatteiden virtaa aivoissasi sinun niitä järjestellessä ja paperille pannessa. — Sitä paitsi olet usein käynyt täällä ja seurustellut minun ja veljien kanssa fyysillisen ruumiisi nukkuessa. Mutta palatessaan lihasta ja verestä koottuun verhoonsa, ei sielusi ole jaksanut painaa ruumiin muistiin elettyjä kokemuksiasi. Siksi et ole herätessäsi muistanut mitään toisella puolella tekemistäsi havainnoista. Eläimellisen muodon muisti pidättää vain ulkonaisten aistimien kautta tulleet vaikutelmat. Henkinen muisti herää, kun tulemme henkiseen tilaan."

Sanoin imperaattorille pitäväni tätä päivää elämäni onnellisimpana ja valitin vain, etten ainaiseksi voinut sinne

jäädä. Tunsin itseni arvottomaksi elämään olentojen seurassa, jotka olivat niin korkealla oman kehitysasteeni yläpuolella.

„Emme salli sinun pian lähtevän luotamme", vastasi Mestari. „Saat riittävästi aikaa tutkiaksesi elämäämme, mutta sinun on mahdotonta vielä jäädä tänne ainaiseksi. Sinussa on vielä paljon alhaisia ja eläimellisiä aineksia, jotka muodostavat itsesi osan. Ne eivät kauan jaksaisi kestää tämän paikan puhtaan ja henkisen ilmapiirin hävittävää vaikutusta. Koska elimistössäsi ei vielä ole riittävää määrää todellisia henkisiä aineksia voidaksesi lujasti ja voimakkaasti sitä vastustaa, niin tulisit tänne jäätyäsi pian hyvin heikoksi ja ruumiisi kuluisi kuin keuhkotautisen. Et olisi täällä onnellinen, vaan päinvastoin onneton ja pian kuolisitkin."

„Mestari", sanoin minä. „Ainakin toivon, että täällä ollessani oppisin tuntemaan niiden suurten, tuntemattomien voimien salaisuuden, joita sinulla on ja joiden kautta sinä, kuten sanotaan, kykenet muuttamaan kappaleet toisiksi ja tekemään alemmista metalleista kultaa."

„Siinä ei ole mitään salaperäistä tai ihmeellistä, ystäväni", vastasi imperaattori. „Ne asiat eivät ole ihmeellisimpiä kuin tavallisimmat, jokapäiväiset luonnonilmiöt. Ne ovat salaperäisiä vain niille, jotka omien väärien käsitystensä ja arvostelujensa kautta ovat estetyt totuutta näkemästä. Niiden ei tarvitse meitä hämmästyttää sen enempää kuin kuun kiertokulku maan ympäri tai kukan kasvaminen. Kaikki riippuu vain sen alkeisvoiman toiminnasta, jota sanomme tahdoksi ja joka saattoi itse maailmankaikkeuden syntymään. Se ilmenee olemisen seitsemällä tasolla monella tavalla sekä mekaanisena, että henkisenä voimana. Mutta se on aina vaan tuo sama alkuperäinen tahdonvoima, joka toimii ihmisen elimistön välityksellä ja jota ihminen älynsä avulla johtaa."

„Siinä tapauksessa", sanoin minä. „olisi etupäässä opittava, kuinka tahdonvoiman saisi suurenemaan."

„Ei niin", vastasi imperaattori. „Tahto on kaikkiallinen voima. Se pitää maailmat koossa avaruudessa ja määrää kiertotähtien kulun. Se täyttää ja läpäisee kaiken, eikä tarvitse voimistuttamista. Se on itsessään kyllin voimakas kai-

ken mahdollisuuden aikaansaamiseksi. Sinä olet vain välikappale, jonka kautta tuo kaikkiallinen voima toimii ja ilmenee, ja saat tuntea sen täysintä voimaa, jos et pyri vastaan kapinoimaan.

Mutta jos kuvittelet itselläsi olevan oman tahdon, jonka toimintatapa eroaa kaikkiallisesta tahdosta, niin kiertelet vain mielessäsi kaikkiallisen tahdon pientä osaa ja kapinoit suurta alkeisvoimaa vastaan.

Kuta suuremmaksi kuvittelet oman tahtosi, sitä suurempaan ristiriitaan tulet maailmankaikkeuden alkuperäisen voiman kanssa ja koska vain olet sangen vähäpätöinen osa maailmankaikkeudesta, joudut häviölle ja työskentelet itseäsi vastaan.

Mutta sinun tahdollasi on mahtava voima, jos se yhtyy yleishengen tahtoon. Tahtosi on voimakkain, kun ei sinulla ole omaa tahtoa, vaan kaikessa tottelet lakia." —

„Kuinka voimme silloin saada mitään aikaan", kysyin. „Jos emme voi oman tahtomme voimalla mitään tehdä, niin voimmehan yhtä hyvin olla kokonaan yrittämättäkään ja vain odottaa, että luonto tekisi tehtävänsä ilman meidän apuamme."

„Emme saa mitään hyödyllistä aikaan koettamalla käyttää omaa tahtoamme, mutta ymmärrystämme ja älyämme tulee ja täytyy meidän käyttää johtamaan ja ohjaamaan luonnossa aina valmiina olevaa kaikkiallista tahdonvoimaa. Voimme silloin muutamissa minuuteissa aikaansaada asioita, joiden toimittamiseksi tajuton luonto ilman meidän apuamme olisi tarvinnut paljon pitempiä ajanjaksoja. Mylläri, joka käyttää virran vettä myllynsä liikkeelle panemiseksi, ei hanki vettä. Hän ei myöskään koeta kääntää virtaa kulkemaan ylöspäin lähteitään kohti. Hän ohjaa sen vain määrättyihin kanaviin käyttäen jo ennestään virtaavaa vettä älynsä avulla omiin tarkoitusperiinsä. — Samalla tavalla toimii adepti. Hän johtaa vain jo ennestään olemassaolevaa voimaa älynsä avulla ja sentähden hän luonnonlakien mukaisesti aikaansaa määrätyitä toimintoja. — Ihmisen äly on ehkä ainoa ominaisuus, jota hän todella voi omakseen nimittää. Ja korkein älytaso, mille hän voi nousta, on se, missä hän havaitsee kaikkiallisen totuuden. —

Näetkö tuolla pilven, joka on kokoontunut vuorenhuipun alle", jatkoi adepti. „Se jää siihen, kunnes ilmavirta lakaisee sen pois, tai kunnes lämmönvaihto saattaa sen joko laskemaan tai nousemaan. Jos me sen hävitämme saattamalla kaikkiallisen luonnonvoiman vaikuttamaan sen sankkoihin joukkoihin, niin emme toimi luonnonlakeja vastaan, vaan ohjaamme niitä älymme avulla."

Näin puhuessaan nosti Mestari kätensä kohti vuorenhuippua, jonne pilvet olivat kokoontuneet ja silmänräpäyksessä näyttivät nuo tiiviit ainejoukot rupeavan elämään. Ne alkoivat kieriä ja tanssia ja nousivat lopuksi savupylvään tavoin vuoren huipulle, siitä taas korkealle ilmaan, joten huipusta tuli tulivuoren näköinen. Sitten ne taas kokoontuivat korkealle huipun yläpuolelle pieneksi, hopeiseksi pilveksi, joka kimalteli auringonpaisteessa.

Ihmettelin tätä elämänilmausta pilvessä, mutta adepti, joka luki ajatukseni, sanoi: „Elämä on kaikkiallinen. Se on samaa kuin tahto. Ihminen ei itse sitä huomaa, mutta kuitenkin omistaa hän sen täydellisesti. Hän saa siitä määrätyn osansa astuessaan elämään. Luonto varustaa hänet sillä, antaa sen hänelle lainaksi, mutta hänen on se takaisin maksettava lähtiessään pois maailmasta. Vain se ihminen, jonka onnistuu kätkemään kestävään sisäiseen itseensä määrätyn määrän tätä elämänprinsiippiä, voi sanoa elämää omakseen ja voi sitä säilyttää vielä ruumiin kuolemankin jälkeen."

Tämän keskustelun aikana olimme hitaasti lähestyneet rakennusta, ja olin nyt tilaisuudessa tarkastamaan kaikkia yksityiskohtia sen ulkonäössä. Se oli ainoastaan kaksikerroksinen, mutta huoneet näyttivät hyvin ilmavilta. Muodoltaan se oli suorakulmainen, ympärillä kasvoi tammia ja vaahteroita. Ulompana oli suuri puisto.

Seitsemän valkoista marmoriporrasta johti ylevännäköiselle käytävälle, jota kaksi mahtavaa graniittipylvästä kannatti. Oven yläpuolelle oli kultakirjaimilla kaiverrettu: „Jätä tänne astuessasi jälkeesi kaikki pahat ajatukset."

Astuimme porttikäytävän läpi suureen, kivilaatoilla silloitettuun eteiseen. Keskellä huonetta oli korkealla jalustalla Gautama Buddhan kuvapatsas. Seinät olivat koristetut kir-

joituksilla, jotka käsittivät vanhojen viisaiden tärkeimpiä opetuksia. Oikealla ja vasemmalla avautui ovia pitkiin käytäviin, jotka veivät veljien asuinhuoneisiin, mutta sisäänkäytävää vastassa oleva ovi vei ihmeelliseen puutarhaan. Siellä oli puita ja kasveja, joita muuten vain näkee troopillisissa maissa. — Puutarhan taustassa oli valkoinen marmorinen rakennus, jota peitti kupukatto, se sama, jonka jo laaksoon astuessani olin kaukaa nähnyt. Kupukatolla oli hopeinen lohikäärme kultaisen maapallon päällä.

„Tämä on temppelimme kaikkein pyhin", sanoi Mestari. „Sinne et voi päästä. Jos koettaisit sinne pyrkiä, seuraisi silmänräpäyksellinen kuolema. Ja joskin voisit elävänä siihen astua, ei se sinua hyödyttäisi, sillä tämä pyhäkkö pysyy pimeänä jokaiselle, joka ei tuo mukanaan omaa henkistä valoaan, jumalallisen älyn sammumatonta soihtua."

Astuimme erääseen käytävään. Vasemmalla puolella oli useita ovia, joista päästiin veljien huoneisiin. Mutta oikeanpuolisella seinällä, josta siellä täällä avautui ovia troopilliseen puutarhaan, oli ovien välissä lukuisia maalatuita maisemakuvia. Yksi kuva esitti intialaista maisemaa, jonka taustassa oli valkoinen, lumipeitteinen Himalaya. Etupuolella oli taas eräänlainen kiinalainen pagoda pienine järvineen ja metsikkökumpuineen.

„Nämä kuvat", selitti Mestari, „esittävät erilaisia järjestöömme kuuluvia luostareita tai pyhäkköjä. — Tuo, jonka näet edessäsi, sijaitsee järven rannalla Tibetin sisäosissa ja siinä asuu eräs järjestömme korkeimmista adepteista. Kukin kuva näyttää osan siitä maasta, jossa luostari sijaitsee ja sen kautta saa katselija tarkan kuvan paikallisluonteesta. Mutta näillä kuvilla on sitäpaitsi eräs okkultinen ominaisuus, jonka huomaat vasta kun keskityt tarkastamaan jotain määrättyä kohtaa kuvassa."

Kun sen tein ja keskitin huomioni pyhäkön suureen sisäänkäytävään, avautui ihmeekseni ovi ja eräs intialainen mies astui siitä ulos. Hänen voimakas vartalonsa oli verhottu valkoiseen, loistavaan pukuun ja pään ympärille oli kääritty vaaleankeltainen turbaani. Tunsin hänet heti tibetiläiseksi adeptiksi, jonka usein juuri sellaisena olin nähnyt valveunissani. Hänkin näytti tuntevan minut ja nyökkäsi

hymyillen päätään. Kumarsin tervehtien vastaukseksi. Vartija toi sitten näkyville erinomaisen kauniin hevosen, jolle mies nousi ratsastaen sitten tiehensä.

Olin sanattomana hämmästyksestä, mutta imperaattori vei minut hymyillen eteenpäin lausuen Shakespearen tunnetut sanat, jotka hän hiukan muutti tilanteen mukaisiksi: „Taivaan ja maan välillä on paljon sellaista, jota eivät teidän filosofinne käsitä."

Astuin toisen kuvan eteen, joka esitti egyptiläistä maisemaa. Etualalla oli luostari, taustassa pyramiidit. Se oli nähtävästi ympäristönsä vaikutuksesta synkemmän näköinen kuin edellinen. Seuraavassa kuvassa oli samantapainen rakennus troopillisessa vuoriseudussa, — adeptin selityksen mukaan Etelä-Amerikan Kordilleilla. Seuraava kuva esitti taas muhamettilaista temppeliä minareteineen ja puolikuineen niiden huipussa. Lausuin hämmästykseni siitä, että kaikki maailman uskontojärjestelmät näyttivät olevan edustettuina rosenkreuziläisjärjestössä. Sanoin aina luulleeni, että rosenkreuziläiset olivat yksi korkeimpia kristillisiä järjestöjä.

Taaskin luki imperaattori ajatukseni ja opasti minua.

„Rosenkreuziläisjärjestö tai kulta- ja ruusuristinjärjestö on verrattain uudenaikainen nimitys. Sitä käytti ensiksi Johann Valentin Andrea, joka sepitti kertomuksen ritari Christian Rosenkreuzistä samoin kuin Cervantes Don Quichote de la Manchasta. Saadakseen naurunalaisiksi aikansa luulotellut adeptit, reformaattorit ja kullantekijät kirjoitti hän kuuluisan Fama Fraternitatis-nimisen kirjansa. Ennen hänen lentokirjasensa ilmestymistä ei rosenkreuziläisen nimellä ymmärretty ketään määrättyyn järjestöön tai sennimiseen seuraan kuuluvaa henkilöä. Se oli vain lajinimi, jota käytettiin merkitsemään kaikkia okkultisteja, adepteja, alkemisteja ja ylipäänsä kaikkia, joilla oli okkultisia tietoja tai sanoivat itsellään niitä olevan. Sellaisilta henkilöiltä sopi siis odottaa, että he tunsivat ruusun ja ristin salaiset, pyhät merkit, merkit, jotka kristillinen kirkko oli omaksunut, mutta joita se ei ollut keksinyt. Niitä olivat kaikki okkultistit käyttäneet jo tuhansien vuosien aikana, paljon ennen kristinuskon perustamista. Nämä merkit eivät kuulu yksin kristilli-

selle kirkolle, eikä se myöskään saata niitä hallita. Ne ovat vapaita kuin ilma kaikille, jotka niiden merkityksen ymmärtävät, mutta valitettavasti tuntevat sen vain hyvin harvat kristityt. He kunnioittavat vain ulkonaista muotoa, eivätkä tiedä mitään niistä elävistä voimista, joita nuo muodot esittävät."

„Silloin voi", sanoin minä, „henkisesti valaistu ihminen olla järjestönne jäsen, vaikkakaan ei uskoisi niin sanottuihin kristillisiin uskonkappaleisiin."

Tähän vastasi imperaattori: „Kukaan ei voi olla ylevän järjestömme jäsen, jonka tieto perustuu vain uskonkappaleisiin, määrättyyn uskontunnustukseen tai käsityskantaan, jonka toinen ihminen on hänelle opettanut, — jonka hän vain kuulopuheiden mukaan on saanut tai kirjoista lukenut. Tällainen luuloteltu tieto ei ole tositietoa. Emme tiedä mitään muuta kuin sen, minkä tiedämme siksi, että sen tunnemme, näemme ja ymmärrämme. Se, mitä tavallisesti sanotaan uskonnoksi, on vain muistamista.

Olemme pakoitetut sälyttämään muistiamme lukemattomilla asioilla. Ne voivat olla joko tosia tai vääriä. Mutta joskin ne ovat tosia, niiden totena pitäminen vielä pitkiin aikoihin ei ole tietoa. Todellista tietoa ei voi toinen ihminen toiselleen antaa. Ihmistä voidaan vain johdattaa näkemään mistä ja millä tavoin hän voi sitä saavuttaa. Mutta hänen täytyy itsensä käsittää totuus ei vai älyllisesti, ei vain aivoillaan, vaan etupäässä intuitiivisesti sydämensä avulla.

Saadaksemme todellista tietoa, täytyy meidän tuntea ja ymmärtää, että asia on tosi, sekä käsittää syy, miksi ei toisin voi olla. Jos pidämme totuutta totuutena ilman että meillä on todellista tietoa tästä totuudesta, on se vain taikauskoa. Siksi ovat myöskin kaikki tieteelliset, filosofiset ja teologiset järkeilynne vain taikauskoa, sillä ne eivät perustu todelliselle tiedolle. Nykyaikaisten filosofienne ja teologienne tieto on aina vaarassa tulla kumotuksi uusien keksintöjen kautta, jotka eivät sopeudu taidokkaasti tehtyihin, aistinhavainnoille ja loogillisille todisteluille perustuviin järjestelmiinne. Totuutta ei voi kumota. Se ei tarvitse perusteita. Kun se kerran on löydetty henkisen havainnon kautta, kun ihmisen henkinen äly sen ymmärtää, on se todellista tietoa, eikä sitä mikään voi järkyttää.

Meidän järjestöllämme ei sentähden voi olla tekemistä minkäänlaisten uskontunnustusten tai uskonnollisten käsityskantojen kanssa. Emme niistä välitä, sillä pyrimme vain todelliseen tietoon. Jos olisimme kaikki täydellisiä ja voisimme nähdä kaikki totuudet suoranaisen havainnon kautta, niin emme tarvitseisi kirjoja, emme minkäänlaisia tutkimusvälineitä, — emme tarvitseisi tutkia logikkaa, emmekä tehdä kokeita. Jos olisimme sellaisella täydellisyyden asteella, emme enää olisi täällä, vaan Nirvaanassa. Olemme kuitenkin vielä vain ihmisiä, vaikkakin korkealla sen älyllisen eläimen yläpuolella, jota tavallisesti sanotaan ihmiseksi ja joka ei jälleensynny. Me tarvitsemme vielä kirjoja ja meillä on kirjastomme. Me tutkimme ajattelijoiden näkökantoja, mutta emme pidä mitään kirjoja tai mielipiteitä, olkoot ne itse Buddhan lausumia, erehtymättöminä. Todennamme vain niiden kautta omia tunteitamme ja omaa ymmärrystämme. Me kunnioitamme kaikkia ja käytämme heitä hyväksemme. He palvelevat meitä, mutta me emme palvele heitä."

Tämän keskustelun aikana olimme tulleet kirjastoon, jossa tuhannet kirjat täyttivät kirjahyllyt huoneen seinillä. Huomasin niiden joukossa useita vanhoja kirjoja, joista olin kuullut puhuttavan, mutta joita en koskaan ollut nähnyt. Siellä olivat sibylliniläiset kirjat, joita sanottiin tulen hävittämiksi, siellä olivat Hermes Trismegistuksen teokset, josta sanotaan vain yhden olevan tallella ja siellä oli paljon muitakin kirjoja, arvaamattoman arvokkaita antikvaareille ja vielä enemmän hermetisen filosofian tutkijoille. Ihmetellessäni, kuinka veljet olivat saaneet haltuunsa tuollaisia aarteita, sanoi imperaattori: —

„Ihmettelet varmaankin, kuinka meillä saattaa olla kirjoja, joita ei enää ole olemassa. Mutta salaisuus piilee siinä, että jokainen asia, siis myöskin jokainen kirja, joka koskaan on ollut olemassa, on painanut häviämättömän jälkensä astraalivaloon. Nämä jäljennökset voidaan määrättyjen okkultisten menetelmien avulla irroittaa tästä luonnon kaikkiallisesta aarreaitasta ja sitten muuttaa ne näkyväiseen, kosketettavaan aineelliseen muotoon. Muutamat veljet ovat hyvin ahkerassa tällaisten kirjojen jäljentämistyössä ja niin hankimme me itsellemme ilman aineellisia me-

noja aarteita, joita ei minkäänlaisilla rahasummilla voida voittaa."

Olin iloinen näistä sanoista. Ne vakuuttivat minulle, että yksinäisyydessä vietetty elämä ei millään lailla olisi hyödytöntä, vaan että aatteet todella olivat olemuksia, joita paljon paremmin voitaisiin nähdä ja käsittää yksinäisyydessä kuin seuraelämän levottomassa pienten huolien raskauttamassa ilmapiirissä.

Imperaattori vastasi taaskin ajatuksiini: „Tämän luostarimme perustivat henkisesti hyvin valaistut olennot samojen ajatusten elähyttäminä, joita nyt näen hengessäsi. Sentähden valitsivat he tämän paikan salatussa laaksossa, jonka vain harvat tuntevat. Määrättyjen alkeellisten luonnonvoimien avulla, jotka sinulle vielä ovat tuntemattomia, loivat he harhakuvan suojelemaan paikkaa epätervetulleilta tungettelijoilta. Täällä voivat ne, jotka sydämessään ovat herättäneet toimintaan jokaisen sydämessä uinuvan elämänsiemenen, kehittää tätä itua yhä edelleen parhaimpien edellytysten vallitessa. Täällä elämme rauhassa, eroitettuina maailmasta muurilla, jonka yli ette voi päästä. Ja vaikkakin tämän piilopaikkamme olemassaolo tulisi tunnetuksi, olisi hyvin helppoa luoda harhakuvia estämään asiattomien pääsyn luoksemme. Kuitenkaan emme ole ulkomaailmasta eristettyjä, vaikkakaan emme käy siellä koskaan fyysillisissä muodoissamme. Harjoittamalla selvänäköisyyden ja selväkuuloisuuden kykyjämme tiedämme joka hetki, mitä maailmassa tapahtuu ja kun tahdomme tulla personalliseen kosketukseen kanssanne, jätämme vain fyysillisen muotomme ja liikumme astraaliruumiissamme. Käymme tervehtimässä ketä vain haluamme ja näemme kaiken ollessamme itse näkymättöminä.

Käymme tapaamassa valtiomiehiä, ministereitä, filosoofeja, kirjailijoita ja vuodatamme heidän aivoihinsa hyödyllisiä ajatuksia, ilman että he tietävät, mistä nuo ajatukset ovat lähtöisin. Jos heidän omat mielikuvansa ja arvostelunsa ovat hyvin voimakkaita, niin eivät he ota vastaan meidän ajatuksiamme. Mutta jo he ovat järkeviä ihmisiä, joilla on eroittamiskykyä, niin seuraavat he neuvojamme ja hyötyvät niistä. On totta, että jos panisimme käytäntöön tahdon-

voimaamme suuremmassa määrässä, niin voisimme käyttää ihmisiä automaatteina. Voisimme saada heidät tekemään kaiken, minkä tahtoisimme. Vieläpä luulisivat he seuranneensa omia johtopäätöksiään. Mutta se olisi vastoin järjestömme sääntöjä ja vastoin sitä suurta lakia, joka sanoo, että jokainen ihminen on oman karmansa luoja. Meille on sallittu ihmisten neuvominen, mutta emme saa rajoittaa heidän tahdonvoimaansa. —

Otamme piiriimme jokaisen, jolla on vaadittavat ominaisuudet", jatkoi adepti. „On aivan yhdentekevää, mihinkä uskontoon hän oli kasvatettu ennenkun oli päässyt käsiksi todelliseen tietoon. Mutta tulet huomaamaan, ettei jokaisella ole näitä ominaisuuksia ja ettei niitä voida mielin määrin toisille lainata. Okkultistien alimmissakin asteissa tunnetaan lauseparsi: „Adeptia ei voida keinotekoisesti luoda, hänen täytyy itsensä siksi kehittyä."

„Mestari", kysyin minä, „eikö olisi hyvä niiden ihmisten, joita kannustaa henkisen kehityksen halu, seurata teidän esimerkkiänne ja asettua asumaan eristetyille paikoille voidakseen häiritsemättä käyttää aikansa mietiskelyyn ja ajatusten kokoamiseen. Tiedän että nykyään on paljon ihmisiä kaikkialla maailmassa, eri kansoissa ja eri uskontunnustusten seuraajissa, jotka ovat vakuutetut siitä tosiasiasta, että ympäristö, jossa ihmisten enemmistö, aikamme sivistyneet miehet ja naiset elävät, ei sovi korkeampaan, todelliseen ja henkiseen olemassaoloon pyrkiville. He uskovat, että kaikki se, jonka voittamiseksi ihmiset tavallisesti tämän verrattain lyhyen elämämme aikana askartelevat, kuten ylpeyden ja kunnianhimon tyydyttäminen, kullan ja maallisten aarteiden kokoaminen, sukupuolielämän nautinnot, ruumiinmukavuuden hankkiminen j.n.e. eivät voi olla todellisen elämän tarkoitusperiä. Mutta he tietävät myöskin, että nykyinen elämä vain on yksi osa ijankaikkisen elämämme monista ajanjaksoista ja että maallinen elämä vain on keino määrätyn tarkoitusperän saavuttamiseksi. Sen kautta voimme voittaa ne edellytykset, joita vaaditaan saadaksemme kasvamaan jokaisessa ihmisessä piilevän jumalallisen aineksen, saadaksemme kehittymään sen korkeamman elämän, sen, jota tekin elätte, korkeimman, mitä ihminen voi saavuttaa, elämän, joka ei ole vaihdosten ja kuoleman alainen, vaan alati jatkuva.

Adepti oli hymyillen ja kärsivällisesti kuunnellut ihastuksenpurkaustani ja sanoi sitten: „Kun ihmiset kerran ovat kyllin kehittyneitä voidakseen kestää eristettyä elämää, niin sallikaa heidän tulla luoksemme. Mutta jotta ne siihen kykenisivät, on ennen kaikkea tärkeätä heidän oppia ottamaan edes ensimäiset askeleet todellisen tiedon tiellä. Vain ne yksilöt, joilla on tätä tietoa, voivat elää keskenään sopusoinnussa. Niinkauan kun ihmisillä vielä on omat arvelunsa ja mielipiteensä, eroaa heidän ajatuskantansa ja heidän makunsa aina jonkunverran muista. Sentähden pelkään, että suunnittelemasi sopusointuinen seurapiiri hyvinkin pian tulisi eripuraiseksi, eikä suinkaan kauan eläisi keskenään siinä rauhassa, jota sisäisen kehityksen saavuttamiseksi vaaditaan.

En kuitenkaan epäile, ettei näiden epäsuotuisten olosuhteiden vallitessa voitaisi teosofisia luostareita perustamalla eristettyihin paikkoihin tehdä melkoisia edistysaskeleita. Jos teillä olisi yliopistoja, seminaareja, kouluja ja seuroja, joissa opetettaisiin totuutta, totuutta, jota ei tahraisi vuosisatojen kuluessa tieteellisten ja teologisten erehdysten ja taikauskon kautta kokoontunut lika, niin epäilemättä saataisiin suuria tuloksia aikaan. Nykyisissä sivistysoloissa käytetään kahta menettelytapaa ihmisen kasvattamisessa. Toinen käyttää välineenään niinsanottua tiedettä, toinen niinsanottua uskontoa. Tieteen tulokset ja johtopäätökset perustuvat havaintoihin ja logiikkaan. Logiikka on sangen hyvä olemassa, mutta havaintokyky, jolle logiikkanne perustuu, rajoittuu hyvin vaillinaisiin aistillisiin havaintoihin ja sentähden perustuu itse tiedekin täydelliseen ulkonaiseen harhaan. Tiede on sentähden vain pintapuolinen ja erehdyttävä, sillä se ei tiedä mitään sisäisestä elämästä, joka on ulkonaisia ilmiöitä paljon tärkeämpi. Oppinne perustavista luonnonlaeista ovat vääriä ja sentähden ovat myöskin johtopäätökset vääriä niinpian kun ne jättävät harhan alueet."

„Älä käsitä minua väärin", jatkoi hän huomatessaan, etten täydellisesti häntä ymmärtänyt. „En tahdo väittää, ettei nykyinen tiede tiedä mitään siitä, mikä on asioiden ulkonaisten ilmennysten yläpuolella. Se tietää sen, minkä se näkee ja ymmärtää, mutta se ei kykene näkemään ulkonaisten

aistillisten havaintojen yläpuolelle. Sentähden tuntee se vain ulkonaiset vaikutukset. Se tietää hyvin vähän, tuskin mitään, niistä näkymättömistä syistä, jotka aiheuttavat nuo vaikutukset ja niitä mietiskellessään erehtyy se. Koska syyt eivät ole seurauksia omista vaikutuksistaan, vaan päin vastoin vaikutukset ovat seurauksia sisäisistä, perustassa olevista sysäyksistä, joista tiede ei mitään voi tietää, niin ei se myöskään voi käyttää niitä perustana, joille rakentaa lopullinen tulos aiheuttamaan loogillista johtopäätöstä. Se tietää paljon olemassaolon pienistä yksityisseikoista, kaikkiallisen elämäntoiminnan viimeisistä ilmiöistä, mutta se ei tiedä mitään itse elämänpuusta, siitä ijäisestä lähteestä, josta kaikki haihtuvat ilmiöt ovat kotoisin.

Mitä sitten tulee nykyajan uskontoon, niin perustuu se ehdottomasti väärään sanojen ymmärtämiseen, sanojen, joiden tarkoitus alkujaan oli merkitä määrättyjä henkisiä voimia. Niistä eivät pappinne, eivätkä maallikkonne mitään tiedä, koska heillä ei ole noiden asioiden oikeaan ymmärtämiseen vaadittavia kykyjä. He kiistelevät keskenään innokkaasti määrättyjen elämänperiaatteiden ominaisuuksista, mutta yhtä vähän toinen kuin toinenkaan puolue tuntee syyn, mistä kiistellään. Näitä ihmisiä rajoittaa heidän oma personallisuutensa, sentähden ovat heidän mielestään myöskin ne kaikkialliset prinsiipit ja voimat, jotka toimivat luonnon työpajassa, kutistuneet personallisiksi ja rajallisiksi olemuksiksi. Se ylevä ja ääretön voima, jota ihmiset sanovat jumalaksi ja joka on kaikkialla ja jota ilman ei mikään voi olla olemassa, on tietämättömien käsityksessä alennettu jonkinlaiseksi maailman ulkopuolella olevaksi jumaluudeksi. Tämän jumaluuden voivat kuolevaiset saattaa tahtoaan muuttamaan, se tarvitsee sijaisia täällä maan päällä ja virkailijoita, jotka pitävät huolta hänen jumalallisten lakiensa täytäntöönpanosta. Teidän uskontonne ei ole elävän jumalan puhdasta uskontoa, jumalan, joka elävänä voimana kaikkialla ilmoittaa tahtonsa. Se on kuolleen ja kykenemättömän jumalan uskontoa, jumalan, joka kuoli kauan aikaa sitten ja jätti jälkeensä legionittain pappeja sijastaan maailmaa hallitsemaan. Sentähden ovat nykyiset uskontojärjestelmät taikauskoa, josta itse totuus on suljettu pois. Ääre-

tön jumala on pantu pois ijäiseltä valtaistuimeltaan ihmisten sydämissä ja erehtyväiset, kuolevaiset papit ovat asetettu hänen sijalleen. Rakkaus on paennut ja pelko hallitsee ihmisiä. Kukin yksilö hakee omaa autuuttaan ja unohtaa sentähden kokonaan toisten ihmisten olemassaolon. Kukin yksilö tahtoo toisten kustannuksella tulla pelastetuksi. Kukin vaatii palkintoa, jota hän ei ole ansainnut. Kaikki ajattelevat, että eläminen on itse elämän tarkoitusperä ja vain harvat ymmärtävät, ettei ihmiselämällä voi olla muuta kuin yksi ainoa järkevä tarkoitus: aina tehdä hyvää. Vain se ihminen voi toivoa aina elävänsä, joka voittaa elämän elämisen voiman, ei katoavaisessa itsessään, vaan ihmiskunnan henkisessä olemuksessa.

Teologianne pitäisi ensi sijassa perustua henkisen totuuden ymmärtämiseen. Mutta missä löydät hengenmiehen, jolla on henkinen näkemiskyky ja joka olisi kyllin rohkea uskomaan enemmän omaan intuitsioniinsa, kuin kirkon määräämiin oppeihin. Jos hän uskaltaisi omistaa oman näkökantansa ja sitä puolustaa, niin lakkaisi hän kohta olemasta kirkon palvelija ja saisi kerettiläisen nimen. Meidän „henkisenä" aikanamme jää kaikki ulkonaisen tutkimuksen varaan, eikä kannata kehittää sydämen voimaa. Siitä seuraa, että nykyinen sukupolvemme katselee kaikkea ikäänkuin teleskopin läpi. Se näkee, mutta ei tunne ja siitä johtuu, että sillä on aivan väärä käsitys sekä luonnosta, että ihmisestä.

Ulkonainen ihminen on vain elävä elimistö tai välikappale, jonka kautta tuo *yksi kaikkiallinen elämä toimii*. Tässä mielessä hän siis vain on älyllinen eläin. Mutta ihmisen rakenne, erittäinkin hänen aivonsa, ovat paljon kehittyneemmät alemman eläimen aivoja ja sentähden kykenee ihminen olemaan maailmankaikkeuden korkeimman prinsiipin, pyhän, jumalallisen viisaudenprinsiipin, ilmentäjä."

„Jumalallinen viisaus", huudahdin ihmetellen! „Yleisen elämänprinsiipin olemassaolo näyttää minusta kylläkin ymmärrettävältä, koska voimme nähdä elettyjä asioita, mutta missä tapaamme jumalallista viisautta, tai kuinka voidaan sen olemassaolo todistaa? Emmekö kaikkialla luonnossa näe epätäydellisyyttä? Eivätkö ihmisen tekemät teot ole täydellisempiä kuin ne, joita sanotaan jumalan tekemiksi? Eikö

ihmisen keksimä mikroskopi ole täydellisempi kuin silmä? Tosiaankin on ihmisjärki suurempi kuin jumalan viisaus, edellyttäen että jumalaa ollenkaan on olemassa, joka ylimalkaan ei vielä ole tieteellisesti todistettukaan."

Lausuin nämä sanat suuresti kiihtyneenä. Minua suretti, kun kuulin lausuttavan väitteitä, joita ei käynyt todistaminen. Jos adeptit puhuvat jumalan viisaudesta, ajattelin itsekseni, niin tulisi heidän myöskin todistaa jumalan olemassaolo.

Imperaattori kuunteli rauhallisesti, kunnes sanatulvani lakkasi ja vastasi sitten:

„Niin ajatteli perkelekin, että hänen järkensä oli suurempi, kuin jumalan viisaus ja sentähden lankesi hän helvettiin. Jos tiede voisi käsittää jumalan olemuksen, niin olisi se jumalaa suurempi, sillä vain korkeampi tuntee alemman ja voi sitä oikein arvostella. Jumalallisen hengen työt koko luomakunnassa ovat kyllin päteviä todisteita jumalallisen hengen olemassaolosta. Se on itsessään se laki, joka suurta kokonaisuutta hallitsee. Mutta ihmiset eivät käsitä hengen olemassaoloa sentähden, että jumalallinen henki on hävinnyt heidän tajunnastaan. Luonto ei ole itse jumala, se on vain jumalallisen hengen ilmentämisen välikappale. Jos jumalallinen tajunta läpäiseisi koko luonnon, niin olisi myöskin sen ilmeneminen kaikissa olioissa täydellinen."

„Mutta missä tapaamme tämän totuuden?"

„Ei ainakaan hulluudessa", kuului vastaus. „Missä olisi jumalan viisaus, ellei jumalassa? Missä olisi auringonvalo, ellei auringon valossa? Miten voisimme itsellemme todistaa totuuden olemassaolon, ellemme tuntemalla totuuden totuudessa? Ymmärtämättömät järki-ihmisenne ovat kuin luontokappaleita, jotka matelevat laaksossa katseet aina maahan luotuina. He näkevät kappaleiden värin ja tulevat ehkä vuosisatojen kuluttua siihen johtopäätökseen, että täytyy olla jokin yleinen valo, joka nuo värit aiheuttaa. Viisas avaa silmänsä, katselee ylöspäin ja näkee auringonvalon, joka tunkeutuen puiden lehtien lomitse värittää kaiken. Tämän havaintonsa tietämiseksi ei hän kaipaa todistuksia. Näin pääsee hän silmänräpäyksessä totuudentietoon, jonka todistamiseksi sokea järki vaivaloisia kiertoteitä pitkin työskentelee."

Ymmärsin, että imperaattorin sanoissa piili totuus, mutta en niitä käsittänyt. Olin aina koettanut pitää silmäni auki, mutta en senkään kautta ollut koskaan vielä päässyt asioiden todelliseen perustaan käsiksi. Olin nyt päättänyt kerrankin päästä selvyyteen ja pyytää imperaattorilta avainta niihin totuuksiin, joita hän näytti minulta pitävän salassa. En tarvinnut pukea ajatuksiani sanoihin, sillä adepti vastasi niihin sanoen:

„Hyvä on, jos olet päättänyt oppia tuntemaan totuuden. Avaimen voin kyllä sinulle antaa, mutta ovi on sinun itsesi avattava. Ulkonaisten asioiden tarkastaminen ei riitä niille, jotka pyrkivät jumalalliseen viisauteen. Sinun täytyy sitä etsiä sielusi syvyydestä, sieltä, mihin jumaltietoisuus heijastuu, kuin kuu lotuskukkien väliin kirkkaaseen, rauhalliseen metsälampeen. Maallinen tomu ei saa peittää sielusi peiliä, intohimon tuulahdus ei saa liikuttaa veden pintaa, muuten vääristyy jumalan kuva. Mutta sielu, joka on kohonnut kaikkien himojen yläpuolelle elää ijäisessä rauhassa ja hänen valaistussa olemuksessaan ilmenee todellisen tiedon valo. Siinä puhuu järjen ääni, hiljaisuuden ääni."

Näiden sanojen aikana kävi lävitseni heikko puistatus. Oli kuin uusi maailma olisi avautumaisillaan eteeni, mutta minulla ei ollut riittävästi voimia tunkeutumaan itseäni ympäröivän sumun läpi. Tässä sumussa nousivat taas synkät epäilykset mieleeni. Kuinka voisin mitään etsiä sieluni syvyyksistä? Enhän edes varmasti tiennyt, oliko minulla sielua ollenkaan. Olivathan sielutieteilijät juuri viimeisen kongressinsa aikana todistaneet, ettei sielua ollut olemassakaan, vaan että kaikki niinsanotut sielunominaisuudet, ajatukset ja tunteet olivat määrättyjä fysiologisia toimintoja hermokeskuksissa ja aivokudoksissa.

„Narrit, jotka eivät löydä omaa itseään", huudahdi adepti. „Me emme ole kuolleita ruumiita, joilla on sielu, vaan olemme eläviä sieluja, jotka asumme ruumiissa. Ja samoinkuin sielu aiheuttaa ruumiin elämän, niin aiheuttaa jumalan henki maailmankaikkeudessa maailmansielun elämän."

Lausuessaan nämä sanat oli imperaattori astunut ikkunan luo, jonne seurasin häntä vaistomaisesti. „Näetkö", jatkoi hän osoittaen sormellaan vuorille päin, „tuolla on ovi,

jonka kautta tulit tänne? Keskitä koko huomiosi sinne ja koeta sisäisellä näkövoimallasi, joka on sielun näkövoima, tunkeutua vuoren läpi."

Tein kuten hän käski ja seuraavassa silmänräpäyksessä näin itseni nukkumassa vuoren toisella puolella, paikassa, jonne olin laskeutunut levolle. Edessäni oli pitkällään ihmismuoto, jonka kauhukseni tunsin omaksi ruumiikseni. Kuin ukkosen lyömänä iski päähäni ajatus, että olin kuollut, mutta kuitenkaan en voinut sitä uskoa, sillä olihan minussa itsessäni lihaa ja verta ja minulla oli kaikki elimet samoin kuin tuolla kuolleella ruumiilla silmieni edessä. Olin myöskin aivan täydellisesti tietoinen omasta itsestäni, jota vastoin tuo edessäni makaava ruumis ei osoittanut elonmerkkiäkään. Hattu peitti kuolleen silmät ja kumarruin sitä nostamaan. Mutta olisin yhtä hyvin voinut koettaa käsivarsillani nostaa vuorta, sillä niissä ei ollut vähintäkään fyysillistä voimaa. Minut täytti inhon tunne katsellessani tuota karkean aineellista, eläimen näköistä, järjetöntä olentoa. Siihen sekoittui kuitenkin salainen ilo siitä, että olin siitä vapaa, vaikkakin tunsin vielä olevani tuohon ruumiiseen jollakin tavalla kahlehdittu. Sisäinen ääni tuntui minulle sanovan, ettei toiminnan aikani aineellisessa maailmassa vielä ollut loppunut. Vieläpä tunsin jonkinlaista sääliä tuota avutonta ruumista kohtaan ja samassa heräsi minussa halu koettaa uudelleen antaa sille sielu. Tunsin itseäni voimakkaasti vedettävän tuota ruumista kohden ja tajunta tuntui haihtuvan minusta. Silloin kutsui adeptin ääni minut takaisin ja hätkähdin kuin puoliunesta herätessä. Imperaattori seisoi vieressäni ikkunan luona.

„Opi nyt", sanoi hän, „eroittamaan olioiden olemus, niiden sielu, muodoista tai välikappaleista, joissa se itseään ilmentää ja joita se eri olemisen tasoilla käyttää toimintaansa varten. Ensimmäinen ehto totuuteen pääsemiseksi on oppia ymmärtämään ero itse olemuksen ja sen ilmennyksen välillä.

*

III.

SELITYKSIÄ

„Kuten nyt omasta kokemuksestasi tiedät", jatkoi adepti selityksiään, „ei ihmisen sielu ole muodoton henkäys, vaan ihminen kaikkine elimineen on sielu ja aineellinen ruumis on sen karkeasta aineesta rakennettu puku.

Sielun elimistö on välikappale, jonka kautta se vaikuttaa sisästä ulospäin ulkonaiseen maailmaan. Tässä voi kaikkiallinen ja jakamaton jumalallinen henki yksilöllisesti kehittyä, siinä alkaa se personallisen olemassaolonsa ja saa siitä sen ravinnon, josta se luo voimansa. Niinkauan kun ei ihminen tunne niitä toimintoja, jotka tapahtuvat hänelle itselleen näkymättömässä elimistössään, niin hänellä tuskin on voimaa näitä toimintoja johtamaan ja hallitsemaan. Hän on kuin kasvi, jonka olemassaolo on riippuvainen luonnonvoimista, tuulesta ja sateesta sekä muusta, mikä sattumalta häntä ympäröi. Sillä ei ole voimaa kasvuaan ehkäisemään eikä myöskään sitä kiiruhtamaan. Mutta kun ihminen on päässyt tietoiseksi oman sielunsa rakenteesta, kun hän tulee tietoiseksi omassa elimistössään tapahtuvista toiminnoista, voi hän niitä johtaa ja hallita ja siten ohjata kehityksensä oikeaan uomaan.

Hän kykenee ottamaan vastaan ja työntämään luotaan sielullisia vaikutuksia. Hänestä tulee oma Mestarinsa ja hän saavuttaa niin sanoakseni *sielullisen paikallistuntemuksen*. Tällainen ihminen nousee silloin yhtä korkealle yläpuolelle niiden, joilla ei ole tätä tietoa ja voimaa, kuin eläin on

kasvin yläpuolella. Eläin voi etsiä ravintoa itselleen, voi sitä valita ja hyljätä mielensä mukaan, mutta kasvi on paikalleen kahlehdittu ja riippuvainen ympäröivistä olosuhteista. Tietämätön on samoin riippuvainen ympäröivistä olosuhteista, mutta viisas määrää ne itselleen.

Vuosisatojen aikana hallitsi niin tietämättömiä kuin oppineita eräs määrätty taikauskon muoto. Pidettiin ihmistä täydellisenä olentona, joka ei kyennyt sen suurempaan elimelliseen kehitykseen. Tosin ymmärrettiin, että sen elonhenki kykeni tietojaan laajentamaan ja että ihminen vanhempana voi oppia asioita, joita hän ei nuoruudessaan tiennyt. Mutta itsenäistä ajattelemista ja hengentoimintaa pidettiin mahdottomana. Se olisi ollut voimaa ilman ainetta, toimintaa ilman aineellista pohjaa, tyhjää. Ei tiedetty, minne ihminen kokosi voittamansa tiedot, eikä mitä hänestä kuoleman jälkeen tulisi. Ei tiedetty tulisiko hän kuoleman jälkeen elämään toisessa tilassa ja ehkä löytäisi suotuisamman tilaisuuden tietojen hankkimiseen vai voiko hän kuoleman jälkeen ilman ruumista ollen ensinkään mitään oppia. Ei oltu selvillä edes fyysillisen ruumiin tarkoituksesta.

Tiede pani arvottomina tämänlaatuiset tutkimusaiheet syrjään. Kannatettiin mieluummin sitä näkökantaa, joka opetti aineen täydellistä haihtumista, kuin että olisi myönnetty luonnossa löytyvän sellaista, mitä ei vielä tiedetty. Teologien levittämät selitykset eivät olleet sen tyydyttävämpiä kuin tiedemiestenkään, sillä he uskoivat tai olivat ainakin uskovinaan, että ihminen oli täydellinen olento. Hän oli täydellisyyden tilassa lähtenyt luojan kädestä ja oli ennen tekemiensä pahojen tekojen tähden kahlehdittu tälle planetalle. Oltiin sitä mieltä, että jos ihminen jumalattoman elämän jälkeen kääntyisi hurskaasen elämään, voittaisi hän syntiensä anteeksiannon sekä jumalan suosion. Täten tulisi hänestä kuoleman jälkeen korkeampi olento. Hän astuisi paratiisiin ja eläisi edelleen lakkaamattomassa ilossa.

Jokainen itsenäinen ajattelija meidän aikanamme huomaa, etteivät tällaiset teoriat voi tyydyttää vilpitöntä totuudenetsijää. Mutta tällaisia olettamuksia ei silloin voitu tosiksi todistaa ei myöskään vääriksi, eivätkä ihmiset yleensä siihen aikaan ajatelleetkaan. Siitähän he maksoivat tohtoreilleen.

„Salaisen opin" julkaisemisen jälkeen joutuivat niin hyvin tiedemiesten kuin teologien mielipiteet perusteiltaan myöten horjumaan. Yhä yleisemmin ruvettiin tunnustamaan totuus, jota vanhan ajan viisaat kunnioittivat, vaan jonka nykyinen aikamme kokonaan oli unohtanut, nimittäin se, että ihminen ei ollutkaan täydellinen olento. Hän ei olekaan ainaisesti paikalleen jäämään kirottu, vaan on hänen ruumiinsa ja henkensä alituisten uudistusten ja vaihtelujen alainen. Tunnustettiin myöskin, että minkäänlaista uudistusta ei voi olla ilman ainetta, koska ei voimaa ole ilman ainetta. Tiedemiehille todistettiin, että tiede tuntee hyvin vähän sitä salaperäistä olentoa, jota sanomme ihmiseksi, että se tuntee vain häntä koskevia ulkonaisia ilmiöitä, hänen kuortaan, mutta ei mitään siitä elävästä voimasta, joka toimii fyysillisen ruumiin naamion sisäpuolella. Julkeille teologeille, jotka uskottelivat, että ihmisen menestys riippui heidän siunauksestaan tai kirouksestaan, todistettiin, että oikeus on eroittamaton jumalkäsitteestä ja että vain jumala on kuolematon. Järjelle todistettiin logiikan avulla, että jumala on jumalhengen olemus ihmisessä ja että se yksin voi elää eteenpäin, kun ihmisen kaikki alemmat ja epätäydellisemmät ainekset ovat haihtuneet. Ihminen, jossa ei jumala ole jumaluudentilassa ei voi ruumiin kuoleman jälkeen hypätä korkeampaan piiriin, — piiriä, joka ei vastaa hänen elämänaikana saavuttamaansa kehitystä.

Intialaisten viisasten tuntema selitys ihmisen pääasiallisesta rakenteesta, jonka Theophrastus Paracelsus jo kolmesataa vuotta sitten esitti ja H. P. Blavatsky myöhemmin julkaisi, nöyryytti tiedemiesten ylpeyttä ja pappien turhamaisuutta. Kun nämä selitykset tulevat tutummiksi ja niitä opitaan paremmin ymmärtämään, tulevat ne todistamaan oppineille, kuinka vähän he tietävät ja tulevat papeille osoittamaan heille kuuluvan paikan siveysopettajina. „Salainen oppi" todistaa, ettei ihminen vielä ole jumala, vaikka jotkut sitä itsestään kuvittelevat. Se todistaa, että ihminen voi olla älyn kannalta katsottuna jättiläinen, mutta hengen näkökannalta vain kääpiö. Se selittää edelleen, että laki, joka fyysillisellä tasolla johtaa elimistön kasvua, ei sen kautta tule kumotuksi, että se samalla toimii vastaavan sielullisen

tason elimistön sisäpuolella. Se opettaa, ettei tyhjästä voi mitään syntyä, mutta jos vain itukin jostain on olemassa, olkoon se näkymätönkin, niin voi se versoa ja kehittyä edelleen.

Jokaisen tällaisen idun, samoin kuin jokaisen olennon kasvaminen riippuu, mikäli asiaa tunnemme, määrätyistä edellytyksistä. Nämä edellytykset voivat perustua joko olion henkiseen toimintaan itseensä, jos sillä on kykyä niitä itselleen hankkia, tai voivat ne riippua ulkonaisista syistä, joita ei olio itse saata hallita. Kasvi tai eläin ei voi kasvaa, ellei sillä ole sitä ravintoa tai niitä olosuhteita, joita se tarvitsee.

Katsele puuta, joka kasvaa yksinään aukealla paikalla tuulen ja tuiskujen hyökkäysten alaisena. Se on voimakas, koska se myrskyn ja häviön uhalla pysyy pystyssä, jota vastoin sen tiheässä metsässä kasvavat veljet, jotka latva latvaa vastaan seisoen toisiaan tukevat, epäitsenäisyytensä tähden ovat heikkoja ja sentähden helposti joutuvat rajuilman uhriksi.

Samoin käy älyihmisen. Hän kasvaa opettajien ja ystävien suojaamana koulumuurien sisäpuolella tai yliopistossa. Häntä tukee kasvattajien ja kirjojen auktoriteetti. Toinen viittaa aina toiseen. Mutta kun elämän myrskyt tulevat, tunkeutuvat uudet ja vieraat aatteet hänen mieleensä. Myrskyt ulvovat ja kaatavat lipun, jolle hän on uskontunnustuksensa kirjoittanut. Auktoriteetit syöksyvät alas ja hänen ylpeytensä niiden mukana.

Mutta niin ei ole asiaintila yksin fyysillisellä ja älyllisellä tasolla. Myöskin tunteiden valtakunnassa vallitsevat samat lait.

Se, joka tahtoo kehittää voimiaan, ei saa antaa esteitten itseään pelottaa. Niiden juurella kasvaa hänen voimansa. Hänen täytyy varustautua asettamaan mielipiteensä tuulia vastaan, eikä hän saa kaatua, joskin intohimon myrskyt hänessä nousevat. Hänen täytyy pakoittautua pitämään siitäkin kiinni, jota hänen luonnollinen makunsa on taipuvainen vastustamaan ja olemaan sopusoinnussa sen kanssa, mikä hänestä tuntuu vihamieliseltä. Todellisuudessa on juuri se hyödyllistä hänen voimiaan terästämään. Hänen täytyy oppia kantamaan vihaa ja parjauksia, kestämään pahansuo-

puutta ja vastustusta, tuntemaan tuskaa ja panemaan arvoa vain elämän todellisille arvoille. Vastustavat vaikutukset, jotka hänen tielleen nousevat, herättävät myrskyn riehumaan hänen sydämessään. Mutta saatuaan voiman myrskyä hallitsemaan, opittuaan intohimojensa kiihtyneille ja hurjille aalloille sanomaan: „hiljene", — silloin tunkeutuvat ensimmäiset nousevan rauhanauringon säteet hänen sydämeensä. Niiden lämpimän hehkun edestä pakenee arvostelevan ja punnitsevan järjen kylmä kuuvalo. Uusi, näkyväistä maailmaa suurempi, avautuu hänen sisäisen silmänsä eteen. Siinä hän tyytyväisenä avustaa ja löytää ne loppumattoman autuuden lähteet, joita eivät aistinelämän ihmiset tunne. Silloin ei hän enää järkeile totuudesta, sillä hän näkee sen sydämessään. Hänen ei enää tarvitse asettua myrskylle alttiiksi, sillä hän löytää turvan hiljaisuudessa, ei siksi, että myrskyjä pelkäisi, sillä ne eivät enää tuota hänelle tuskaa, vaan siksi, että hän tarvitsee voimansa vastaheränneen henkisen siemenen kehittämiseen. Hän ei enää niitä tuhlaa hyödyttömästi näkyväisessä maailmassa.

Tällainen hiljaisuudessa vietetty elämä tuntuu toivottavalta ja hyödylliseltä vasta silloin, kun ihminen on voittanut määrätyn kypsyydenasteen. Mutta jos hän vetäytyy pois maailmasta hänen vielä maailmaa tarvitessaan, koettaa hän pyrkiä taivasmaailmaan alkaen portaitten yläpäästä. Sallikaa niiden jäädä maailmaan, jotka sitä vielä tarvitsevat. Kuta suuremmat ympäröivät kiusaukset ovat, sitä suuremmaksi kasvavat hänen voimansa menestyksellisen vastustuksen kautta.

Vain se ihminen, joka oman henkisen piirinsä sisäpuolella kykenee voittamaan henkensä kaipaamat edellytykset, on kaikista ulkonaisista olosuhteista riippumaton ja aivan vapaa. Se taas, joka ei henkistä maailmaa voi synnyttää omaan sieluunsa, tarvitsee ulkonaista maailmaa sieluaan kehittämään.

Henkistä kypsyyttä vailla olevat ihmiset, jotka vetäytyvät maailmasta pois sitä peläten, eivät ole sankareita, jotka ovat maailmasta kieltäytyneet. He ovat pelkureita, jotka jättävät paikkansa, kun taistelu elämän kanssa alkaa. Sellaiset ihmiset usein vetäytyvät luostareihin vain viettääkseen mukavampaa elämää ja vielä kaupanpäälliseksi saadakseen pää-

sylipun taivaaseen. He kuvittelevat tekevänsä jumalalle otollisen työn viettäessään hyödytöntä ja merkityksetöntä elämää ja tästä kuvitellusta palveluksesta odottavat he elämänsä loputtua palkintoa. Mutta palkintokin, jota he odottavat, jää heidän mielikuvakseen. Kuten aistinihminen kuluttaa aikansa hyödyttömissä huvituksissa, niin käyttää tällainen hurskaskin aikansa hyödyttömiin seremonioihin ja rukouksiin. Aistinihmistä kiihoittaa aistinhuvitusten halu, hurskaita taas toisen puolen ilojen toivo. Kumpaisetkin toivovat tyydytystä omalle personalliselle itselleen. En voi nähdä oleellista eroa heidän vaikutintensa ja siveellisten pyrkimystensä välillä.

Mutta henkisesti kehittyneen ihmisen laita on aivan toinen. Jumalallinen prinsiippi on ihmisessä olemassa aivan riippumatta suhteellisen avaruuden ja ajan rajoituksista. Se on ijäinen ja itsestään olevainen. Sitä ei vastustus kiihoita, siihen ei vaikuta vastaan toimiminen, eikä sitä viisastelut häiritse. Kun se kerran on ihmisessä tullut tietoiseksi omasta voimastaan, ei se tarvitse sitä kiihoitusta, jota aistillinen elimistö vaatii, eikä se myöskään välitä ulkomaailmasta tulevista aistimien vaikutuksista. Se on itse se tahto, joka oman aineensa sisäpuolella luo maailmoita. Se on sielun kaikkien eläimellisten ja alkeellisten voimien herra, ja niiden levottomuus ei sitä kiihoita eikä painosta. Se on jumalallinen itse ijäisessä ja muuttumattomassa puhtaudessaan.

Ihminen, jossa tämä jumalallinen olemuspuoli kerran on herännyt ja joka käytännössä on kokenut sisäistä elämää, ihminen, joka on astunut sisään taivaan kuningaskuntaan ja jaksaa seisoa lujana omilla jaloillaan, ei enää tarvitse ulkonaisen elämän riehuvien myrskyjen kasvattavia kokemuksia hankkiakseen vastustuksen kautta itselleen voimaa. Hänessä ei myöskään koskaan enää nouse halu palata takaisin maailman huvituksiin ja narrimaisuuksiin. Hän ei vetäytyessään yksinäisyyteen ole mistään kieltäytynyt, sillä emme sitä voi sanoa kieltäytymiseksi, että heitämme luotamme sellaista, jota pidämme vain paheena. Tätä ihmistä ei voi pitää askeettina, sillä hän ei alistu minkäänlaiseen kidutukseen tai itsensä kurittamiseen. Ei ole itsemme kieltämistä se, että kieltäydymme sellaisesta, mistä emme itse vä-

litä. Todellinen askeetti on se, joka elää maailmassa ja jota maailman kiusaukset ympäröivät, — jonka sielussa eläimelliset ainekset vielä ovat toiminnassa ja vaativat halujen tyydyttämistä, — ihminen, jolla on käsissään tyydyttämisen keinot, mutta kuitenkin ylevän tahdon voimalla voittaa eläimellisen itsensä. Kun hän on noussut tuon tilan yläpuolelle, voi hän vetäytyä maailmasta pois ja käyttää energiansa itsensä laajentamiseen ja henkisten voimiensa palvelukseen. Silloin hän on täydellisesti onnellinen, sillä hän voi nyt hankkia kaiken haluamansa oman sisäisen maailmansa piiristä. Hän ei enää odota tulevaista palkintoa taivaissa, sillä mitä voisi taivas hänelle enempää tarjota kuin autuutta, joka hänellä jo on. Hän ei enää kaipaa muuta kuin kykyä hyvän tekemiseen maailmalle.

Jos voisitte perustaa teosofisia luostareita, joissa älyllinen ja henkinen kehitys kävisivät käsi kädessä, joissa opetettaisiin uutta maailmankaikkeuden peruslakeihin perustuvaa tiedettä ja joissa ihmisille samalla kertaa opetettaisiin itsensä voittamista, silloin tekisitte maailmalle hyvän työn. Sellainen luostari tuottaisi myöskin suurta hyötyä älyllisille tutkimuksille ja sellaisten oppituolien perustaminen kylväisi henkiselle taivaan ensiluokan tähtiä, joiden säteistä virtaisi koko maailman läpäisevän älyllinen valo. Niiden oppilaat olisivat paljon korkeammalla kehityskannalla, kuin aikamme materialistiset tiedemiehet ja heidän tutkimuksilleen avautuisi paljon laajempi työkenttä. He tuntisivat kaikki todella korkeimmat auktoriteetit, saivat käyttää kaikkien oppineitten tutkimusten tuloksia, mutta olisivat samalla vapaita tieteellisen oikeauskoisuuden rajoituksista ja voisivat siis täysin itsenäisesti ajatella. Näistä luostareista tulisi älyn keskuksia, jotka valaiseisivat koko maailmaa. Ja kun itsehillinnän voima kasvaisi samassa suhteessa, kuin älyntoiminta, niin voisivat niiden asujamet pian saavuttaa adeptiuden asteen."

Adepti oli lausunut nämä sanat erikoisen suurella lämmöllä, aivan kuin hänen tarkoituksensa olisi ollut vedota minun myötätuntooni saadaksensa minut tällaisia luostareita perustamaan. Hänen silmissään oli myötätunnon ilme ja säälillä ajatteli hän surkean, tietämättömän ihmiskunnan tilaa, ihmiskunnan, jonka karmaan ei hän järjestönsä sään-

töjen perustalla saanut sekoittua. Minäkin valitin kykenemättömyyttäni sellaisten luostarien perustamiseen ja toivoin olevani rikas voidakseni edes yrittää. Mutta heti luki imperaattori ajatukseni ja sanoi:

„Erehdyt, ei rahojen puute tee tämän aatteen täytäntöönpanoa mahdottomaksi, vaan mahdotonta on löytää sopivia ihmisiä luostareihin asumaan, jos sellaisia perustettaisiinkin. Olisimme huonoja alkemisteja, jos emme kykenisi hankkimaan vaadittavia rahamääriä tehdäksemme ihmisille tällaisen todellisen hyvän teon. Sen voin sinulle täysin todistaa, jos sitä haluat. Mutta kulta on ihmisten kirous, emmekä tahdo sitä kirousta suurentaa. Levitä kultaa ihmisten eteen ja niissä herää halu saamaan enemmän. Anna heille kultaa ja muutat heidät perkeleiksi. Ei, emme tarvitse kultaa, vaan ihmisiä, jotka janoavat viisautta.

On tuhansia, jotka kaipaavat tietoa, mutta vain harvoja, jotka etsivät viisautta. Älyllinen kehitys, teräväpäisyys, viekkaus, oveluus ovat nykyään muka henkisen kehityksen merkkejä. Mutta tämä käsitys on vallan väärä. Eläimellinen viekkaus ei ole älyä. Teräväpäisyys ei ole viisautta ja oppineet ovat viimeiset, jotka totuutta kestävät kuulla. Ovatpa vielä monet okkultistinne ja rosenkreuziläisenne ryhtyneet tutkimuksiinsa vain kiihkeän uteliaisuuden tyydyttämiseksi. He ovat koettaneet päästä perille luonnon salaisuuksista voittaakseen tietoa, jota he sitten tahtoisivat käyttää pirullisten tarkoitusperien saavuttamiseksi. Osoittakaa meille miehiä ja naisia, jotka eivät pyydä muuta kuin totuutta, niin pidämme huolta heidän tarpeistaan. Kuinka paljon rahaa tarvitseekaan se ihminen elatukseekseen, joka ei mukavuudesta välitä! Kuinka paljon tarvitaankaan keittiön ylläpitämiseksi ihmiselle, joka ei herkkuja kaipaa! Mitä kirjastoja tarvitsee se, joka voi lukea luonnonkirjaa! Mitä ulkonaisia kuvateoksia tarvitaan häntä miellyttämään, joka on aistinelämästä luopunut ja on tahtonut vetäytyä vain omaan itseensä! Mitä maallisia näköaloja tarvitseisi tarjota niille, jotka elävät oman sielunsa paratiisissa! Mitä seuroja kaipaisivat ne, jotka seurustelevat oman korkeimman itsensä kanssa! Kuinka voimme heitä ilahduttaa, jotka elävät Jumalan läheisyydessä!

Niin tosiaankin, se teosofinen luostari, josta uneksin, on vielä ylevämpi kuin omamme. Se on korkealla tämän maan yläpuolella ja kuitenkin voidaan se vaivatta perustaa ja ilman kustannuksia. Sen munkit ja nunnat ovat kohonneet yli itse piirin. He ovat äärettömän laajan temppelin rakentaneet ja se on kaikkihengen läpäisemä, hengen joka on kaikkien yhteistä omaisuutta.

Siellä lakkaa maailmansielun jakautuminen ja yhteys on astunut sijalle. Siinä luostarissa ei vallitse sukupuolieroavaisuutta, ei erilaisia makuasioita, ei mielipiteitä, ei toivomuksia. Se on paikka, minne eivät paheet ulotu. Siellä ei synnytä, ei naida eikä kuolla, vaan eletään kuin enkelit. Jokainen jäsen on hyvän voiman keskus. Jokainen voi sukeltaa äärettömään valomereen, — jokainen on itsessään kaikkea, mitä hän tahtoo, — tietää kaiken, mitä hän tahtoo tietää. Hän kasvaa voimassa ja laajentaa olemustaan, kunnes kykenee kaikkeutta syleilemään ja on yhtä sen kanssa."

Hetkeksi näytti siltä, kuin adeptin sielu olisi lentänyt Nirvaanan valtakuntaan, mistä ei meillä kuolevaisilla voi olla mitään käsitystä. Mutta pian palasi valo takaisin hänen silmiinsä. Hän pyysi hymyillen anteeksi, että oli antanut tuon aatteen ihanuuden tempaista hänet mukaansa. Uskalsin väittää, että luultavasti tarvittaisiin miljoonia ajanjaksoja, ennenkun ihmiset saavuttaisivat sen tilan.

„Oi", sanoi hän, „ne vaatimukset, mitkä meidän aikamme sivistys panee seuraajilleen, pakoittavat useimmat ihmiset suuntaamaan melkein kaiken aikansa ja voimansa ulkonaisiin asioihin, sensijaan, että he käyttäisivät sitä sisäiseen kasvuun. Jokainen ihminen on saanut määrätyn energiamäärän, jota hän saattaa omakseen sanoa. Kun hän kaiken tämän energian tuhlaa joko aistin tyydytysten saamiseksi tai älyllisiin pyrkimyksiin, niin ei hänelle jää mitään jumalallisen idun kehittämiseksi sydämessään. Kun hän aina hajoittaa henkensä ulospäin, ei hänellä ole aikaa koota ajatuksiaan sisäänpäin, joka kuitenkin on välttämätöntä itsetuntemuksen saavuttamiseksi. Työtätekevät luokat, liikemiehet, tiedemiehet, lääkärit, lakimiehet ja papit, kaikki toimivat ulkonaisissa asioissa, eikä heille jää aikaa voimien sisäiseen kokoamiseen. Enemmistö on aina keskittynyt aja-

maan takaa varjoja ja harhakuvia, jotka heille parhaimmassa tapauksessa ovat hyödyllisiä, niin kauan kun he elävät, mutta joiden hyödyllisyys häviää sydämen lakatessa lyömästä. Aikansa ja voimansa ovat he käyttäneet huolehtiakseen niinsanotusta elämän välttämättömyydestä ja he puolustavat itseään sillä, että se on heidän velvollisuutensa. Mutta luonto ei välitä puolustuksistamme. Syyn ja seurauksen laki on sokea, eikä muutu todistuksista. Ihminen, joka kiipeää vuorenhuipulle ja vahingossa syöksee kielekkeeltä alas, on yhtä suuressa vaarassa taittaa selkänsä kuin ihminen, joka vapaaehtoisesti on siitä heittäytynyt. Ihminen, joka ei kykene astumaan eteenpäin, jää yhtä kauas jälkeen, kuin se, joka ei halua edistyä. Luonto ei kuitenkaan ole niin julma, kuin miltä se pintapuolisesti katsottuna näyttää. Se, minkä ihminen elämänsä ylläpitämiseksi tarvitsee, on itse asiassa sangen vähäistä, ja sangen helposti voidaan hankkia. Sillä luonto on kaikista lapsistaan yltäkylläisesti huolehtinut. Jos ei joku voi saada itselleen tulevaa osaa, niin on jokin asia vakavasti poissa tolaltaan, joko hänessä yksilöllisesti tai kokonaisuuden yhteiskunnallisessa järjestelyssä. Yhteiskuntaoloissamme on epäilemättä paljon väärää, jonka auttamiseksi valtiomiehet ja filosofit koettavatkin toimia. Mutta heidän ponnistuksensa menestyvät vasta kun heidän onnistuu luoda maailmalle lakeja, jotka ovat sopusoinnussa luonnonlakien kanssa; ei sitä ennen. Ehkäpä joskus tulevaisuudessa voidaan sellaiseen asioiden tilaan päästä. Mutta meillä ei ole aikaa sitä odottaa. Jokaisen yksityisen pitää koettaa luoda sopusointua omaan yksilölliseen elimistöönsä ja elää luonnonlakien mukaan. Sillä tavalla saadaan sopusointua myöskin yhteiskunnalliseen elimistöön. Kaikki ne monet asiat, joita sanotaan elämän välttämättömyyksiksi, ovat vain kuviteltua välttämättömyyttä. Miljoonat ihmiset elivät ja olivat onnellisia, ennenkuin monet näistä asioista, joita meidän sivistysolomme pitävät välttämättöminä, ollenkaan olivat keksittyjä. Välttämättömyyden määritelmä on hyvin suhteellinen. Kuningas voi pitää välttämättömänä omistaa tusinan palatseja, aatelismies nelivaljakon. Kerjäläinen pitää yhtä välttämättömä ryyppypulloaan, parooni ja ravintolanpalvelija frakkiansa. Näistä

välttämättömyyksistä ja niiden hankkimisen huolehtimisesta pääseminen on lyhin ja varmin tie. On asetuttava niiden yläpuolelle, eikä enää saa pitää niitä välttämättömyyksinä. Täten vapautuisi suuri määrä energiaa, jota sitten voitaisiin kyttää todella välttämättömien asioiden saavuttamiseen, asioiden, jotka ovat ijäisiä ja alati kestäviä, eivätkä palvellen ajallisia tarkoitusperiä aikanaan häviä, kuten edelliset. Tuhannet ihmiset työskentelevät päästäkseen perille ulkonaisten kappalten rakenteesta yksityiskohtia myöten, sekä nähdäkseen sen kemiallisen tai fysiologisen prosessin, joka niiden sisässä tapahtuu. Mutta heitä ei vähimmässäkään määrässä innostuta oman rakenteensa tunteminen, eivätkä siitä välitä, mikä prosessi heidän sisässään tapahtuu. Kuitenkin tuntuisi viimemainitun prosessin tunteminen paljon tärkeämmältä, kuin edellinen. Tiede väittää tahtovansa oppia tuntemaan luonnonlakien hienoimmatkin haaraantumat ja kuitenkaan ei se luo vähintäkään huomiota siihen kaikkialliseen peruslakiin, josta kaikki nuo haaraantumat lähtevät. Se on kuin hyönteinen, joka kiipeää pudonneella lehdellä ja kuvittelee siinä voivansa päästä tuntemaan itse puun ominaisuudet. Älyllisellä ihmisellä on todella mahdollisuus tutkia kaikkia luonnonlakeja ulkonaisesti. Mutta ulkonaisten asioiden tutkiminen on kuitenkin vain toisarvoisen tärkeätä, jos mieli päästä tuntemaan sisäisen itsemme voimat. Tärkeimmät voimat vaikuttavat sisässä. Näkyväiset vaikutukset ovat vain toisarvoisia ilmiöitä. Se, joka pitää toisarvoisten asioiden tietoa tärkeämpänä, kuin sisäisten asioiden tuntemista, hänellä on itse asiassa hyvin vähän viisauden tietoa."

„Näitä oppeja eivät kouluoppineemme koskaan tule omaksumaan", arvelin minä. „He halveksivat teosofian nimeä ja pitävät ulkonaisten asioiden tuntemista ainoana saavutettavissa olevana tietona, ainoana, jolla on minkäänlaista arvoa. Tätä tiedon harhakuvaa sanovat he 'eksaktiseksi tieteeksi'."

„Valitan heidän epätäydellisyyttään", vastasi adepti, „vaikkakin myönnän heidän mielipiteensä olevan oikeutettuja heidän kannaltaan. He vastustavat teosofiaa siksi, etteivät he tiedä sen merkitystä. Ja koska sitä nimeä niin usein käytetään väärin, on se kadottanut todellisen merki-

tyksensä. Emme voi tietää mitään muuta kuin sen, minkä teosofisesti tiedämme, sillä teosofinen tieto on asioiden tuntemisen, näkemisen ja ymmärtämisen tulos. Heidän näkö- ja tunnekykynsä ei tunkeudu läpi asioiden ulkonaisen pinnan ja siis tuntevat he teosofisesti vain ulkonaiset ilmiöt. Sisäiset syyt johtavat he loppupäätelmistä, jotka usein ovat vääriä. On olemassa korkeampi aisti, jonka avulla adepti kykenee tunkeutumaan tietoisesti asioiden sisimpään hänen huomionsa käsitellessä kappaletta. Hän voi nähdä asioiden henkisen syyn, jonka tähden hän myöskin kykenee niitä ymmärtämään. Tätä eivät nykyajan oppineet käsitä. Koska he vain ovat oppineita ja heillä on opittu tieto, ei heillä ole viisautta, eikä itsetuntemusta."

Kun adepti oli tämän lauseen lopettanut, kuului yllämme ilmassa pienen hopeakellon ääni. Katsahdin ylöspäin vaan en nähnyt mitään, joka olisi voinut tuon äänen aiheuttaa. „Tämä on sen merkki", sanoi adepti, „että järjestömme jäsenet ovat kokoontuneet seurusteluhuoneeseemme. Menkäämme ottamaan osaa heidän keskusteluunsa. Varmaankin ovat sinulle virvokkeetkin jo tervetulleita."

IV.

PÖYTÄKESKUSTELUA

Astuimme eteisestä ulos puutarhaan. Ihmeellisenä vastakohtana sille jääkenttien ja synkkien mäntymetsien tarjoamalle lumotun romanttiselle näköalalle, jonka ennen tähän ihmelaaksoon tuloani olin nähnyt, sain täällä ihailla palmuja ja muita troopillisia kasveja. Korkeat fuksiapuut kilpailivat upeissa kukkaispuvuissaan ruusupensaikkojen kanssa. Ilman täyttivät tuoksullaan hyasintit, heliotropit ja tuhannet muut kasvit, joiden nimeä en muista. Tämä ei kuitenkaan ollut kasvihuone, sillä muuta kattoa ei ollut, kuin yläpuolella kaareutuva kirkas, sininen taivas. Ihmettelin, lämmitettiinkö puutarhaa millään tavoin maanalaisesti ja mieleeni iski ajatus, ettei näin suuri ylellisyys oikeastaan ollut sopusoinnussa adeptin edellä lausumien sanojen kanssa. Ne, jotka elävät oman sielunsa paratiisissa, eivät enää välitä ulkonaisista aistinnautinnoista, oli hän sanonut. Mutta adepti näytti arvanneen ajatukseni jo ennenkuin se oli saanut määrätyn muodon ja sanoi:

„Olemme luoneet nämä puutarhat tehdäksemme oleskelusi luonamme niin miellyttäväksi kuin mahdollista. Kaikki puut ja kasvit, jotka täällä näet, tulevat toimeen ilman puutarhuria. Ne eivät maksa meille mitään muuta kuin pienen mielikuvitusvoiman ponnistuksen."

Menin ruusupensaan luo ja katkaisin siitä harvinaisen kauniin kukan. Se oli todellinen ruusu, yhtä todellinen kuin

konsanaan mikään ennen näkemäni. Sen tuoksu oli suloinen ja lehtensä oli se sulkenut keskipäivän auringolta.

„Varmasti ei tämä kädessäni oleva ruusu ole harhakuva, vaan aivan todellinen ruusu”, väitin vastaan.

Adepti hymyili vastaten: „Mikä on todellisuutta? Asiat näyttävät meistä joko todellisuuksilta tai unilta riippuen siitä tilasta, missä tajuntamme kulloinkin on. Muistatko unen, jonka näit muutamia öitä sitten? Uneksit löytäneesi rahakukkaron. Sen tehdessäsi tiesit uneksivasi, mutta kuitenkin näytti tuo kukkaro mielestäsi aivan todelliselta. Arvelit, että jos vaan voisit sen pitää käsissäsi, kunnes todella heräisit, niin ei se varmaankaan hupenisi käsistäsi. Heräsit varovaisesti ja hitaasti ja kouristuksentapaisesti pidit kiinni kukkarosta. Mutta kun avasit silmäsi, et pitänyt kädessäsi kukkaroa, vaan lakananpielusta.”

Hän oli oikeassa. Muistin tarkkaan uneni ja kun adepti niin monasti jo oli lukenut ajatukseni, en ensinkään ihmetellyt, että hän oli unenkin nähnyt. Mutta että ruusu olisi ollut unikuva, sitä en tahtonut ottaa uskoakseni, vaan väitin, ettei se suinkaan voinut olla mielikuvitukseni tuote.

„Ei se olekaan sinun mielikuvituksesi luoma”, vastasi adepti, „vaan on tulos luonnon mielikuvitusvoimasta, toiminnasta, jota adepti henkisellä tahdollaan saattaa ohjata. Koko maailmankaikkeus kiertotähtineen, graniittikallioineen, valtamerineen ja jokineen, koko maa moninaisine muotoineen, on kaikkiallisen ajatusvoiman, muotojen luojan luoma. Muodot eivät ole todellisuuksia, vaan aineesta luotuja harhakuvia ja muodosteluja. Muoto ilman ainetta on mahdottomuus, sitä ei voi olla olemassa. Ainoa olemus, jonka tunnustamme, on kappalten peruselementti, akaasha. Siihen perustuu koko maailmankaikkeuden alkuaine. Tätä peruselementtiä on kaikkialla näkymättömässä muodossa. Vasta kun se on kiteytynyt määrättyyn tiivistyksen tilaan, kyllin suureen voidakseen vastustaa maallisen valon läpitunkevaa vaikutusta, joutuu se aistillisen havaintomme piiriin ja siitä tulee meille ulkokohtainen muoto. Luova tahdonvoima läpäisee kaikki kappaleet. Adeptin tajunta läpäisee koko ympäristön. Sentähden hänen henkinen voimansa saattaa ohjata luonnon tahtoa luomaan kaikkiallaolevaan aineeseen ne-

kappaleet, joita hän on mielessään kuvitellut. Hänen ajatuksensa sisältyy kaikkiallisen hengen piiriin, jossa hän elää ja on yhtä sen kanssa. Erään salatieteellisen menetelmän kautta, jota en tällä kertaa voi sinulle selittää, mutta joka pääasiallisesti perustuu tahdonponnistukseen, tiivistyvät ne muodot, jotka ovat adeptin ajatusaineessa luodut ja tulevat senkautta sinulle havaittaviksi ja todellisiksi."

„Myönnän, etten tätä vielä ymmärrä. Voiko teidän aivoissanne oleva kuva astua ulos ja pukeutua aineelliseen muotoon?"

Adeptia näytti tietämättömyyteni huvittavan ja hän vastasi nauraen: „Luuletko ajatuspiirin, jossa ihminen elää, rajoittuvan vain hänen pääkallonsa sisäpuolelle? Valittaisin siinä tapauksessa ihmisen olotilaa, sillä hän ei silloin kykenisi näkemään, eikä havaitsemaan mitään, paitsi ehkä juuri sitä mikä tapahtuu pääkalloon suljetussa hengen osassa. Koko maailma olisi hänelle läpipääsemätön, käsittämätön pimeydentila. Hän ei kykenisi näkemään aurinkoa tai mitään muuta ulkonaista kappaletta, sillä ihminen ei voi nähdä mitään, joka ei ole hänen oman henkensä sisäpuolella. Mutta onneksi ulottuu jokaisen ihmisen hengenpiiri aina tähtiin asti. Se ulottuu hänen havaintopiirinsä rajoihin asti. Hänen henkensä tulee kosketuksiin kaikkien siinä olevien kappalten kanssa, olkoot ne kuinka kaukana tahansa hänen fyysillisestä ruumiistaan. Ensiksi tulevat vaikutukset hänen henkeensä, sitten hänen aivoihinsa. Henkiset vaikutukset tulevat niinmuodoin hänen ruumiillisten aivojensa sisäpuolelle, joita meidän siis on pidettävä keskuksena, jonka kautta henki välittää sanomat personalliselle tajunnalle."

„Personalliselle tajunnalle", huudahdin hämmästyneenä! Voiko siis myöskin olla personatonta tajuntaa?"

Tähän kysymykseen vastasi Mestari: „Se, joka vain tajuaa personallisen olemassaolonsa, ei ole paljoa eläintä korkeammalla. Joka taas itsessään tajuaa kaiken, on yhtä kaikkeuden kanssa. Hän elää kaikkena kaikessa ja tajuaa henkisesti oman personallisuutensa, samoin kuin kaikki muutkin ilmiöt. Henki on valo, personallisuus varjot. Kun viisauden aurinko nousee ihmissydäntä valaisemaan, kaikkoaa personallisuuden harha hänen tajunnastaan. Se hajoaa kuin sumu nousevan auringon tieltä.

Näiden selitysten jälkeen edepti, joka nähtävästi vielä havaitsi mielessäni piilevät epäilykset, vei minut edessämme olevan magnoliapuun luo. Se oli noin 60 jalan korkuinen ja kauttaaltaan ihanien, suurten, valkoisten kukkien peittämä. Sitä katsellessani rupesi se näyttämään yhä hienommalta, vähemmän tiiviiltä. Viheriäinen lehvistö vaaleni ja tuli harmaaksi, joten valkoiset kukat tuskin enää erottautuivat sitä vastaan. Se tuli yhä varjomaisemmaksi ja läpikuultavammaksi, kunnes se vihdoin näytti olevan vain puun henki. Lopulta se kokonaan haihtui.

„Näet siis", jatkoi adepti, „että tuo puu oli olemassa sekä sinun että minun henkisessä piirissä aivan todellisena. Elämme kaikki lähimmäistemme henkisessä piirissä. Se, joka on kehittänyt henkistä havaintokykyä, voi aina nähdä toisen ihmisen hengessä ilmestyvät kuvat. Adepti luo omat kuvansa. Tavallinen ihminen saa elää toisten ihmisten ja luonnon mielikuvituksen luomien kuvien ympäröimänä. Me elämme oman sielumme luomassa paratiisissa ja siellä löydät kaikkea, mitä täällä näet. Tällä valtakunnalla on kuitenkin hyvin laajat rajat. Se nousee korkealle yläpuolelle näkyväisen ruumiin ja laajenee, kunnes se on yhtä kaikkisielun kanssa."

Ihmiskunta tuntee vain sangen vähän mielikuvituksen voimaa, muussa tapauksessa se enemmän huolehtisi ajatuksistaan. Kun ihminen luo hyvän tai pahan ajatuksen, syntyy hänen henkisessä piirissään vastaava muoto, elementaalikuva. Tämä kuva voi tiivistyä ja saada elämän. Se voi elää vielä kauan luojansa ruumiillisen kuoleman jälkeen. Se seuraa hänen sieluaan kuoleman jälkeen, koska luodut ovat luojaansa sidotut."

„Luoko siis jokainen paha ajatus tai kaikki pahan ajatteleminen jonkun pahan olion ja saattaa sen elämään edelleen?"

„Jokainen ajatus kyllä synnyttää muodon tai voimakeskuksen", vastasi Mestari, „mutta ne jäävät vain silloin elämään, kun niihin tahdon kautta vuodatetaan elämää. Jos ei niin käy, kalpenevat ne ja haihtuvat vähitellen kokonaan. Muutenhan ei ihminen koskaan voisi lukea rikoksista elämättä henkisesti niiden mukana ja luomatta vahingollisia

elementaaleja. Voit kyllä mielessäsi kuvitella kaikenlaatuisia pahoja tekoja, jos et tahdo niitä panna toimeen, sillä silloin ei myöskään ole mielikuvituksesi tuotteilla elämää. Mutta jos mielesi tekee niitä toteuttamaan ja tahtosi on niihin suunnattu, niin vaikkakin ulkonaiset asiat estäisivät sinua aikomuksiasi täytäntöönpanemasta, on asia yhtä paha, kuin jos todella olisit sen tehnyt. Luot senkautta elävän, vaikka näkymättömän pahan voiman. Tahto se on, joka elähyttää mielikuvat, sillä tahto ja elämä ovat alkujaan yhtä."

Nähdessään taas epäilysten nousevan mielessäni, jatkoi hän. „Kun puhun tahdosta eloa-antavana voimana, niin tarkoitan sitä henkistä tahdonvoimaa, jonka paikka on sydämessä. Se tahdonvoima, joka vain lähtee mielikuvituksesta, on kuin kylmä kuuvalo. Se tosin valaisee ruumiin, mutta ei voi sitä lämittää. Se elävä tahdonvoima, joka taas lähtee sydämestä, vaikuttaa kuin auringonsäteet. Se herättää elämän toimimaan kivissä, kasveissa ja eläimissä. Se, mitä ihminen sydämellään tahtoo, ei se, mitä hänen järkensä kuvittelee, on tosivoimaa. Tätä luovaa tahdonvoimaa, joka kykenee herättämään eloon ulkokohtaisia ja näkyväisiä mielikuvia, tapaa ihmiskunnan onneksi hyvin vähän. Muuten olisi pian maailma täynnä ruumistuneita hirviöitä, jotka pian sen hävittäisivät. Nykyisellä sivistysasteella on useimmilla ihmisillä pahoja haluja kuin hyviä. Mutta heidän tahtonsa ei ole kylläksi henkinen, ollakseen voimakas. Se lähtee useimmin aivoista kuin sydämestä. Tavallisesti on se kyllin voimakas vahingoittamaan sitä, josta se lähti, mutta jättää muut rauhaan. Näet siis, kuinka tärkeätä ihmisen on hankkia henkistä voimaa, kun hän on siveellinen ja hyvä. Mutta tämä on salaisuus, jota ennen pidettiin hyvin tarkasti peitettynä. Jos tahdot siitä hyötyä, niin opi ensiksi tekemään tarkka ero hyvän ja pahan välillä.

Astuimme nyt goottilaisen käytävän läpi suureen halliin. Valo lankesi neljästä korkeasta ikkunasta kahdeksankulmaiseen huoneeseen. Keskessä oli tuolien ympäröimä pyöreä pöytä, seiniä pitkin erilaisia huonekaluja. Koko joukko veljiä oli jo kokoontunut. Muistin nähneeni eräiden kuvat historiallisissa julkaisuissa. Mutta eniten hämmästyin kahden naisen läsnäolosta. Toinen oli kookas ja arvokkaannäköi-

nen, toinen pienempi ja hennompi, mutta yhtä jalokasvoinen ja erikoisen kaunis. Minua kovasti ihmetytti tavata naisia kulta- ja ruusuristiveljesten keskuudessa ja kaikki tuntuivat huomaavan hämästykseni. Kun minut oli esitetty läsnäoleville tai oikeammin sanoen heidät minulle, sillä he näkyivät kaikki tuntevan minut ennestään, tarttui tuo kookkaampi nainen käteeni ja vieden minut pöydän luo sanoi hän nauraen:

„Miksi niin hämmästyt, ystäväni, nähdessäsi naisen muotoon puettuja adepteja tässä miesseurassa? Eihän älyllä ole mitään tekemistä ruumiin ja sukupuolen kanssa. Kun sukupuolivaistot lakkaavat, niin lakkaa myöskin sukupuoli. Tule nyt istumaan tänne luoksemme ja nauti näitä mainioita hedelmiä."

Pöydällä oli valikoima hyvin harvinaisia hedelmiä. Useita niistä en koskaan ennen ollut nähnyt, koska ei niitä meidän seuduilla kasva. Koko tuo arvokas seurue istuutui ja kehkeytyi hyvin mielenkiintoinen keskustelu, johon kaikki ottivat osaa. Tunsin vain syvästi arvottomuuteni tässä paikassa, vaikka kukin teki parhaansa minua rauhoittaakseen ja saadakseen minut pitämään itseäni tasa-arvoisena. Veljet ja sisaret tuskin maistoivat ruokia, mutta iloitsivat nähdessään, että ne minulle maistuivat. Ja itse asiassa olikin aamukävelyni ja puhdas vuoristoilma hankkineet minulle oivan ruokahalun. Vieressäni istuva jalo nainen haihdutti pian ujouteni. Hän vastasi eräisiin salatieteellisiä ilmiöitä koskeviin kysymyksiini ja esitti opetustensa valaisemiseksi joitakin käytännöllisiä kokeita. Tässä esimerkki hänen taidostaan harhakuvien luomisessa.

Olimme puhuneet pelkäämättömyydestä ja horjumattomasta rohkeudesta, jotka ovat välttämättömiä ominaisuuksia kaikille salatieteellisten tutkimusten piiriin pyrkivillä, sillä, sanoi hän, niinsanottu elementaalimaailma hirviöineen ja eläimellisine aineksineen vastustaa ihmisen henkistä edistystä. Eläimet, elementaalit, jotka elävät ihmismuodossa eläimellisistä aineksista, saavat ravintoa ihmisten elinvoimasta ja hänen eläimellisten aineittensa ytimestä. Kun jumalallinen henki herää ihmisen sydämessä ja sen polttavat säteet käyvät noihin eläimellisiin aineksiin, niin se substanssi,

mistä nuo loiseläimet saavat ravintoa, häviää ja ne alkavat raivota kuin villieläimet ainakin. Ne taistelevat elämästään ja ravinnostaan ja sentähden ovat ne ihmisen henkisen kehityksen suurimpana esteenä ja vastuksena. Eläen hänen sielussaan ja ollen luonnollisissa olosuhteissa hänen ulkonaisille aisteilleen näkymättömiä, voivat ne määrätyissä olosuhteissa tulla objektiivisiksi ja havaittaviksi. Ne elävät perheyhdyskunnissa ja jatkavat sukuaan kuten maallisetkin eläimet. Ne taistelevat keskenään ja koettavat hävittää toinen toisensa. Jos itsekästä ihmistä hallitsee yksi ainoa suuri ja valtava intohimo, niin todistaa se, että äärettömän voimakas elementaali on ottanut haltuunsa hänen sielunsa ja ajanut pois tieltään kaikki pienemmät himot.

Sanoin olevan aivan mahdotonta kuvitella ihmisen liikkuvan tuollaisena eläintarhana ja lausuin toivomuksen saada nähdä tuollainen elementaali omin silmin, jotta saisin siitä oikean kuvan.

„Etkö pelkäisi, jos saisit nähdä tuollaisen inhottavan olion?" kysyi hän.

Aloin kehua rohkeuttani ja väitin, etten pelkäisi mitään, jota saatoin silmilläni nähdä ja käsilläni koskettaa. Väitin pelkoa tietämättömyydestä johtuvaksi ja sanoin sen heti väistyvän tiedon tieltä.

„Olet oikeassa", myönsi hän. „Ojenna minulle tuo hedelmäkori!" — Ojensin käteni hänen pyytämäänsä, keskellä pöytää olevaan hedelmäkoriin tarttuakseni ja olin juuri sen tekemäisilläni, kun huomasin hirveännäköisen kalkerokäärmeen kohottavan päätänsä hedelmien välistä. Se helskytteli renkaitaan vihaisen näköisenä. Pelosta kalveten vetäsin käteni pois ja väistin siten myrkyllisen pureman. Mutta vielä siihen tuijottaissani kääriytyi se uudelleen kokoon hedelmien väliin, sen kiiltelevät suomukset hävisivät koriin ja käärme oli poissa näkyvistäni.

„Jos olisit tarttunut tuohon käärmeeseen", sanoi eräs veli, joka oli tapausta seurannut, „olisit havainnut sen olevan harhakuvan."

„Tahto ei ole ainoastaan elähyttävä, vaan myöskin hävittävä voima", selitti imperaattori. „Se saattaa alkuaineen atoomit kokoontumaan yhteen, se ylläpitää ne siinä asen-

nossa tai hajoittaa ne avaruuteen. Se on samalla Brahma, Vishnu ja Shiva, — muotojen luoja, ylläpitäjä ja hävittäjä."

„Nämä elementaalit hallitsevat meitä", jatkoi kaunis nainen, „jos emme me niitä hallitse. Kun vain käymme niitä vastaan ilman pelkoa, ovat ne voimattomia. Meidän tahtomme hävittää ne kokonaan."

Keskustelimme aamiaisen kuluessa kaikenlaisista salatieteellisistä ja sentapaisista aineista. „Salatiede ja alkemia, ovat", sanoi eräs veli, „samalla kertaa hyvin vaikeasti ja helposti käsitettäviä asioita Käsitämme ne todella hyvin helposti, jos vaan itse pysymme luonnollisina ja jos viisauden valossa tutkimme niitä luonnon salaisuuksia, joilla jokainen ihminen, tylsämielistä lukuunottamatta, on syntymästään varustettu. Mutta jos väärä kasvatus asettaa viisauden sijalle keinotekoisen kynttilänvalon, väärän logiikan, viisastelun ja turhan huolehtimisen, niin unohtaa ihminen luonnollisen tilansa ja muuttuu luonnottomaksi. Ikuiset totuudet heijastuivat hänen henkeensä, kun hän vielä oli tietämätön lapsi, jonka äly ei ollut kyllin kehittynyt niitä älyllisesti tajuamaan. Mutta myöhemmin, älyn kehittyessä tulivat nuo kuvat arvostelujen je erehdysten kautta, joilla hänen henkeään ravittiin, niin vääristetyiksi ja rumennetuiksi, ettei niiden alkuperäistä muotoa enää saattanut tunteakaan — Sen sijaan, että ihminen voisi nähdä itse totuuden, näkee hän nyt vain oman mielikuvituksensa luomat harhakuvat."

„Tahdotko tällä väittää, että ihminen itsessään voisi päästä tietämään luonnon salaisuuksista enemmän, kuin mitä muut voivat hänelle opettaa?"

„Kuka neuvoo lapselle, että hän äidinrinnasta saa ravintonsa", kysyi adepti. „Tarvitseeko eläin kasviopin oppikirjoja tietääkseen, mitkä ruohot ovat myrkyllisiä, mitkä hyödyllisiä. Noita keinotekoisia järjestelmiä, joita ihminen on suunnitellut ja jotka sentähden ovat luonnottomia, emme tapaa luonnonkirjassa. Päästäksemme tietämään nimen, jonka ihminen on jollekin asialle keksinyt, tarvitsemme ihmisten opetuksia. Mutta asioiden oleelliset ominaisuudet ovat kokonaan riippumattomia sille annetuista nimistä. Shakespeare sanoo, että ruusu pitää ihanan tuoksunsa annettakoon sille mikä nimi tahansa. Nykyisen kasvatusmenetelmän opet-

tamina tietävät tietysti filosofit kappaleiden kaikki taidokkaat nimet ja niiden luokitukset, mutta hyvin vähän tietävät he niiden sisäisistä ominaisuuksista. Mitä tietää nykyajan kasvitieteilijä niistä kasvien ominaisuuksista, jotka salatieteilijälle heti pistävät silmään kasvin nähdessään ja joille hän siten perustaa lääketieteelliset ja salaiset voimansa. Eläintieteilijän ei tarvitse selittää lampaalle, että sen on paettava tiikerin lähetessä. Se tietää vaistonsa avulla, ilman muuta todistusta, että tiikeri on sen vihollinen. Lampaalle on paljon tärkeämpi tietää, että tiikeri on petoeläin, kuin että se kuuluu Felis-sukuun. Jos lammas ihmeen kautta saisi suuremman älyn, saisi se oppia niin paljon tiikerin ulkonaisesta muodosta, sen anatomiasta, fysiologiasta ja genealogiasta, että se kokonaan kadottaisi näkemyksensä sen sisäisestä luonnosta ja joutuisi helposti sen saaliiksi. Niin mahdoton kuin tuo esimerkki onkin, niin esittää se kuitenkin todella asioita, mitä kouluissanne tapahtuu. Niissä saa nykyinen sukupolvi niinsanotun tieteellisen kasvatuksen. Muuten kaikki mahdolliset tiedot ihmisen ulkonaisesta muodosta, tavoista, millä sitä parhaiten ravitaan, puetaan ja ylläpidetään. Mutta kaikki tieto siitä todellisesta ihmisestä, joka tuossa muodossa asustaa, on hävinnyt. Sen tarpeista ei huolehdita, se saa nähdä nälkää, sitä pahoinpidellään ja kidutetaan ja jotkut „suuret tieteen valot" ovat niinkin lyhytnäköisiä, että he kokonaan kieltävät sen olemassaolon."

„Mutta", keskeytin minä, „eikö se juuri aseta ihmistä eläinmaailmaa korkeammalle, että hänellä on äly, jonka kautta hän kykenee ymmärtämään kappaleiden ominaisuudet, kun eläin vain tuntee ne vaistomaisesti?"

„Aivan oikein", vastasi veli, „mutta ihmisen tulisi käyttää älyään sopusoinnussa järjen kanssa, eikä sitä vastaan. Eläimen vaisto on sama eläinelimistössä toimiva prinsiippi kuin se, mitä ihmisessä sanomme järjeksi. Se on sielunvoima, joka kykenee tuntemaan totuuden, jota vastoin älyn tehtävä on ymmärtää, mitä vaistomaisesti tai intuitiivisesti sielun kautta tunnetaan tai havaitaan. Jos äly vain toimisi sopusoinnussa järjen kanssa, niin eivät ihmisolennot olisi ainoastaan älyllisiä, vaan myöskin viisaita. Mutta tiedämmehän jokapäiväisen elämämme kokemuksista, ettei älyä suinkaan

ehdottomasti seuraa viisaus. Ovelimmat ihmiset ovat usein paheellisimpia ja oppineimmat usein hyvinkin järjettömiä."

„Ensimmäinen ja tärkein askel henkisten voimien saavuttamiseen pyrkivän ihmisen tiellä", jatkoi veli, „on luonnolliseksi tuleminen. Vasta kun hän on heittänyt luotaan kaiken luonnottomuuksien liikapainon, voi hänestä tulla henkisesti voimakas. Jos hänestä tulisi henkinen ennen luonnolliseksi tulemistaan, koituisi hänestä luonnoton henkinen hirviö. Tällaisia hirviöitä on ollut olemassa ja niitä on vieläkin. Ne ovat henkisiä pahanvoimia, jotka toimivat ihmismuodoissa. Ne ovat eriasteisia mustan magian adepteja, noitia ja rikoksellisia."

„Onko siis otaksuttava, että suuret rikoksentekijät aina ovat jonkunverran maagikoita?"

„Ei ehdottomasti", vastasi veli. „Useimmat rikokselliset eivät tee rikoksiaan rakkaudesta pahaan, vaan voittaakseen itsekkäitä tarkoitusperiä. Ne roistot, jotka lähtevät mustan magian tielle, tekevät rikoksensa sentähden, että he rakastavat pahaa samoinkuin todelliset adeptit toimivat rakkaudesta hyvään. Mutta tehköön ihminen hyvää tai pahaa, niin jatkuvat tai useimmiten, uudistuvat hänen tekonsa ja vihdoin tekee hän ne vaistomaisesti. Siten tulee koko hänen luontonsa joko hyväksi tai pahaksi. Ihminen, joka kiduttaa kärpästä vain sitä kiduttaakseen ja koska se häntä huvittaa, on ehkä kauempana pahan tiellä kuin murhaaja, joka pitää tekoaan välttämättömänä omalle edistykselleen."

Tulin tässä ajatelleeksi, miten on suhtauduttava niiden oppineiden ajatuskantaan, jotka kiduttavat eläimiä tieteellisiä tarkoituksia varten. En tarvinnut lausua ääneen tätä kysymystä, sillä syvä liikutus kuvastui kaikkien läsnäolijoitten kasvoilla ja eräs adepti sanoi:

„Kun joku kerran tulee kirjoittamaan historian ihmisten typeryydestä ja siitä johtuvista perkeleellisistä rikoksista, niin on siinä, tällä, himomurhaajan nautinnolle perustavalla vivisektsioonilla tärkeä sija. Siitä ei vielä koskaan ole koitunut ihmiskunnalle sanottavaa hyötyä, mutta kyllä äärettömän paljon vahinkoa. Se on erehdyksestä johtunut ja vie erehdykseen. Ja siitä seuraa lopuksi, että ihmisten

mielet kovettuvat ja heistä tulee perkeleitä. Jo tätä kauheutta ajatellessa myrkyttyy ilma."

Näiden sanojen aikana olikin rajuilman kylmyys vallinnut huoneessa, niin että minun oli vaikea hengittää. Mutta adepti viittasi kädellään ja kohta oli taas kaikki entisellään.

Nyt johtui keskustelu valkoiseen magiaan ja eräitten tibettiläisten adeptien ihmeellisiin voimiin. Eräs läsnäolijoista oli kerran matkustanut heidän luonaan ja antoi seikkaperäisen kuvauksen käynnistään siellä. Mutta, ihmeellistä kyllä ei hänen kertomansa mielenkiintoinen kuvaus jäänyt minulle mieleen, vaan haihtui muististani, vaikkakin kaikki muu keskustelu painui syvästi aivoihini. En muista siitä enää mitään. — Aamiaisen syötyä jätti imperaattori minut naisadeptien turviin luvaten pian palata hakemaan minut alkemiallista laboratoriota katselemaan. Seurasin molempia suojelijattariani ihanaan puutarhaan.

Kuljimme pitkin täydessä kukassa olevien oleanteripuiden reunustamaa kujaa ja tulimme pienelle kummulla sijaitsevalle pyöreälle huvimajalle. Sieltä oli ihana näköala koko alueelle ja kaukana etäisyydessä kohoaville vuorenhuipuille. Huvimajan katosta kannattivat marmoripylväät. Mehevä muratti kierteli pylväitä pitkin ylös, peitti rehevänä koko katoksen ja riippui taas aukeamien välistä alas. Istuuduimme huvimajaan ja hiukan aikaa vaiettuamme alkoi ystävättäreni, jota tahdon nimittää Leilaksi, puhumaan:

„Olen vielä sinulle velkaa selityksen siihen asiaan, joka sinua niin näytti hämmästyttävän tullessasi luoksemme. Ihmettelit nähdessäsi naissuvun edustajia kulta- ja ruusuristiveljesten keskessä. Intuitsioonisi oli kyllä puhunut sinulle oikein. Sattuu todella harvoin, että yksilö saavuttaa adeptiuden naisruumiissa ollessaan. On kuitenkin poikkeuksia. Tiedät, ettei miehen sielunelimistö perusteeltaan eroa naisesta, vaan jokaisessa ihmisolennossa on yhtyneinä miehellisiä ja naisellisia aineksia. Naisessa toimivat yleensä enemmän naiselliset, miehessä miehelliset. Mutta onhan usein naisia, joilla on miehekäs luonne ja taas miehiä, joissa naiselliset ominaisuudet ovat etualalla. Täydellisessä ihmisessä ovat miehelliset ja naiselliset ainekset melkein yhtä voimakkaita,

vaikkakin miehellinen aines edustaen luonnon luovaa voimaa on hiukan etualalla, naisainesten edustaessa muodostavaa olemuspuolta. Tämä salatieteellinen laki, jonka selittäminen veisi meidät tällä kertaa liian syvälle luonnon salaisuuksiin, selviää sinulle tutkiessasi harmonian lakeja. Huomaat silloin, että molliakordi on duuriakordin vastakaiku, mutta että suurin kauneus aina kuitenkin on duurin värinen. On paljon tällaisia yhdenkaltaisuuksia, mutta jätämme oman älysi tehtäväksi niiden löytämisen."

„Kun tapaat naisen ruumiissa elävän adeptin, niin voit siitä tehdä sen oikean johtopäätöksen, että tämä luonnonvastainen asia riippuu niistä harvinaisen vaikeista olosuhteista ja kokemuksista, joissa adeptin viimeinen elämä oli eletty. Kasvi kasvaa nopeammin kasvihuoneen lämmössä, kuin jos ei siitä kukaan olisi huolehtinut. Samaten voi erikoisen suuri kärsimys kehittää henkisen kukan kasvua ja jouduttaa kehitystilaa, joka ilman tuota kärsimystä olisi saavutettu ehkä vasta paljon myöhemmin, jossakin tulevassa ruumistuksessa."

Tämä ilmiö herätti uteliaisuuttani ja pyysin häntä kertomaan minulle viimeisestä ruumistuksestaan, ennen hänen tuloaan adeptiksi.

„On hyvin vaikea eläytyä menneisyyden muistoihin", vastasi Leila. „Mutta ehkä sisaremme Helena kuvaisi omaa entistä elämäänsä."

Tähän ehdotukseen vastasi Helena hymyillen: „Mielelläni teen sen ystävällemme, vaan minun elämäni on hyvin vähän mielenkiintoinen suhteessa sinun elämääsi. Mutta jos ensiksi aloittaisit kertomalla omastasi, jatkaisin minä sitten."

„Tehkäämme siis niin", sanoi Leila. „Mutta tehdäkseni asian yksinkertaisemmaksi ja säästääksemme aikaa, näytän sinulle kuvaesityksen astraalivalossa. Katso edessäsi olevaan pöytään."

Katselin huvimajan keskessä olevan pöydän kiilloitettuun marmoripintaan ja näin siinä elävännäköisen kuvan taistelutantereesta. Näin taistelevia armeijoja pistimineen ja miekkoineen. Näin paljon ratsastajia ja jalkaväkeä, ritareita loistavissa varustuksissa ja tavallisia sotamiehiä. Käy-

tiin kiivasta taistelua, kuolleet ja haavoitetut peittivät maan. Vasemmalla kädellä olevat joukot peräätyivät, oikealla olevat taas tunkeutuivat eteenpäin. Äkkiä ilmestyi kaunis nainen täysissä varustuksissa. Toisessa kädessä oli hänellä miekka, toisessa lippu. Hänen kasvonpiirteensä muistuttivat naisadeptia vieressäni. Hänet huomatessaan näyttivät vasemmalla olevat joukot taas saavan uskallusta ja rohkeutta. Viholliset valtasi pelko. He pakenivat vasemmanpuolisten ajamina. Voitonhuuto kaikui ja kuva hävisi.

Sitten ilmestyi toinen kuva pöydän pinnalle. Se näytti esittävän katolisen kirkon sisustaa. Sen täytti suuri joukko kirkon ja valtion arvohenkilöitä, ritareita, aatelismiehiä, piispoja, pappeja ja kansaa. Alttarin edessä polvistui täysissä varustuksissa oleva ritari. Hän näytti olevan kuningas ja eräs piispa virkamerkkiensä koristamana laski kultaisen kruunun hänen päähänsä. Kuninkaan vieressä seisoi tuo sama nainen voitonriemuinen hymy kasvoillaan. Juhlallinen soitto kaikuu kruunua laskettaessa kuninkaan päähän. Hän nousee tuhansien äänten tervehtimänä ja sitten haihtuu kuva.

Seuraava esittää vankikoppia täyteen ahdattuna inkvisitsioonin aikaisilla kidutuskoneilla. Siellä oli muutamia mustiin puettuja miehiä, joiden silmissä paloi vihan tuli, — toisia punaisiin puettuja, nähtävästi pyöveleitä. Ihmisiä tulee soihdut käsissä ja heidän keskessään Leila kahleisiin sidottuna. Hän katselee säälien mustiin puettuja miehiä. Tuomari tekee hänelle joitakin typeriä kysymyksiä, joihin hän kieltäytyy vastaamasta ja sitten alkavat pyövelit häntä kiduttamaan. Käännän pois silmäni ja kun taas katsahdan kuvaan, on se hävinnyt.

Sen paikalle ilmestyi taas uusi. Se kuvasi polttoroviota, jonka keskelle oli pystytetty paalu. Siinä riippui vitjat. Kulkue lähestyy. Sitä johtaa roistomaisen näköiset munkit ja sotilaat ovat vartioimassa sitä. Munkkien ja pyövelien keskessä kulkee Leila kalpeana, kärsimyksistä ja kidutuksista riutuneena. Hänen kätensä ovat kahleissa ja nuora on kääritty kaulan ympärille. Hän nousee roviolle ja sidotaan paaluun. Yrittäessään puhumaan saa hän vihkivettä kasvoilleen, jota munkit heittävät estääkseen häntä siitä. Pyö-

veli tuo palavan tulikekäleen. Puu syttyy palamaan ja liekit nielevät tuon ihanan naisen ruumista. En enää jaksanut sitä katsella, vaan peitin kasvoni. Tiesin nyt kuka Leila oli.

Kun vihdoin olin toipunut siitä vaikutuksesta, minkä tämä kauhea näky oli minuun tehnyt, lausuin Leilalle suurimman ihastukseni hänen rohkeudestaan ja kunnostaan. Olin aina ihaillut hänen luonnettaan historiallisena henkilönä ja olin toivonut, että joskus olisin hänet tuntenut. Nyt oli hän edessäni, elävänä olentona, nuorena ja voimakkaana, jalona ja kauniina. Kuolevaisten laskujen mukaan pitäisi hänen kuitenkin olla 450 vuoden vanha.

Koska adeptien läsnäollessa on turha ajatuksiaan peittää, oli hän jo huomannut omani ja vastasi niihin.

„Olen vielä paljon vanhempi kuin luuletkaan. Sinä ja minä ja me kaikki olemme yhtä vanhoja kuin luomakunta. Kun henki, luomisen yön kuluttua oli herännyt hengittämään ja lähetti keskuudestaan valon, joka sai maailman syntymään, elimme me jo ja tulemme elämään, kunnes valo palaa takaisin alkulähteeseensä. Meidän todellisella itsellämme ei ole ikää. Se on aina nuori ja ikuinen ja riippumaton ajallisista olosuhteista. Yhtä vähän voidaan ruumiitamme hävittää. Ne ovat niitä peiliä, joihin henki heijastaa jumalallisen kuvansa. Aine on ikuista samoin kuin avaruus ja aika. Niinkauan kuin on ainetta, niin kauan kuvastaa siinä itseään sen sisässä asuva henki. Henki tarvitsee siten omaa kuvaansa oppiakseen siitä itsensä tuntemista. Ihminen ei ilman peiliä voi nähdä omaa kuvaansa. Emme siis voi nähdä itseämme ulkokohtaisina, ellemme astu ulos itsestämme. Se taas on mahdottomuus, koska henki on yksi ja jakamaton. Sentähden heijastaa se aineessa omaa valoaan ja näkee siinä itsensä kuin peilikuvassa."

„Mutta hävittihän tuli sinun ruumiisi", sanoin minä, „mistä siis johtuu, että nyt näen sinut edessäni näkyväisessä ja kosketettavassa muodossa?"

„Se osa, mikä ruumiistani hävitettiin, oli vain karkein aineellinen aines fyysillisestä elimistöstäni. Silloin kun tuli hävitti karkean aineen, nousi astraaliruumiini ylös tulesta ja savusta. Läsnäolevien suuri joukko ei sitä nähnyt, koska heidän aistimensa ovat niin karkeita, etteivät ne havaitse

muuta kuin karkeimpia aineksia. Mutta luonani olevat eetterimuodossa oleskelevat ystäväni näkivät sen. He pitivät minusta hyvää huolta ja lyhyen tajuttomuudentilan jälkeen heräsin taas ulkonaiseen elämään. Vähitellen tiivistyi taas ruumiini uudessa olotilassa vallitsevien vaikutusten voimasta ja sentähden olen nyt tässä edessäsi yhtä näkyväinen ja kosketeltava kuin jos vielä olisin karkeassa aineellisessa muodossani."

„Otaksun siis, että jokaisen ihmis- ja eläinolennon astraaliruumis voi fyysillisen muodon jätettyään niin tiivistyä, että kuolleitten henget voivat näyttäytyä kosketeltavassa ja näkyväisessä muodossa?"

„Se voi kyllä tapahtua ja tapahtuukin toisinaan", vastasi Leila. „Sen saavat alemmat nekromantiset harjoitukset aikaan. Erittäinkin saattaa se tapahtua niiden olentojen astraaliruumiille, jotka kuolivat luonnottoman kuoleman kautta ja joiden astraaliruumiissa siis vielä oli paljon molekyylejä koossapitävää vetovoimaa. Mutta tällaisilla keinotekoisesti aineillistuneilla astraaliruumiilla ei ole elämää, eivätkä ne ole kestäviä. Jotta astraaliruumis kykenisi elämään fyysillisen muodon kuoleman jälkeen täytyy sen voida elää omaa elämäänsä jo fyysillisen ruumiin eläessä. Olin jo aikaisempien ruumistusten aikana saavuttanut tuon henkisen elämäntilan ja sieluntietoisuuden. Olin tiellä adeptiutta kohti jo ennenkuin synnyin talonpojan taloon. Lapsuuteni aikana seurustelin henkisesti adeptien kanssa. Mutta", jatkoi hän, „kuunelkaamme nyt sisaremme Helenan kertomusta."

Olin jo kauan aikaa tarkastellut tuon toisen naisadeptin piirteitä ja tuntui, että olisin joskus ennen hänetkin nähnyt, — ehkä unissani. Niin, olin kerran lapsena nähnyt näyn uni- ja valvetilan välissä. Enkeli tai joku muu ylimaailmallinen olento oli valkoisiin puettuna leijaillut ilmassa pääni päällä. Kädessä oli hänellä valkoinen lilja, jota hän ojensi minua kohden. Kuinka usein olinkaan sydämessäni toivonut, että vielä kerran näkisin tuon ihanan ilmiön ja nyt, jos en erehtynyt, oli edessäni sama muoto, jonka unissani olin nähnyt.

Nainen oli harvinaisen kaunis. Pitkät mustat suortuvat olivat omituisena vastakohtana hänen yksinkertaiseen valkoi-

seen ja ilmavaan pukuunsa, joka joustavissa poimuissa peitti vartalon. Iho oli kalpea ja herkkä, profiili puhtaan kreikkalainen. Tummat silmänsä näyttivät tunkeutuvan sieluni läpi ja sytyttivät siellä puhtaan rakkauden ja kunnioittavan ihailun tulen, jossa ei ollut intohimon tuulahdustakaan.

„Minun elämäni", sanoi Helena, „ei merkinnyt paljoa. Synnyin Pietarissa, jossa isäni palveli keisarin armeijassa. Hän kuoli ollessani aivan nuori ja jätti perheensä suureen köyhyyteen. Minua ei maan päällä mikään kiinnittänyt paitsi äitiäni, sukulaisiani ja opettajiani. Henkeni avautui ja nautti ylimaallisista iloista. Haaveksin runoudesta ja katsellessani taivaalla leijailevia pilviä, näin niissä kauneuden ruumistuvan. Hengessäni seurustelin menneisyyden sankarien kanssa. Fyysillinen ruumiini ei kuitenkaan jaksanut pysyä henkeni tasalla. Kylmä, nälkä ja puute vaikuttivat pian sen hajaantumisen. Täytettyäni kahdeksantoista vuotta, jätin kuihtuneen, keuhkotautisen ruumiini ja veljet ottivat minut avosylin tänne luokseen."

Hänen hentojen, vaatimattomien kasvojensa ilme täytti sydämeni myötätunnolla. — „Eikö maamiestesi joukossa ollut ketään, joka olisi ollut kyllin älykäs huomaamaan nerollisuutesi ja antamaan sinulle apua?"

„He pystyttivät kallisarvoisen hautapatsaan eräälle Pietarin hautausmaalle, kun minut ensin oli sinne haudattu", vastasi hän. „Pieni osa rahoista, jotka tarvittiin tuon hautapatsaan pystyttämiseen, olisi riittänyt hankkimaan minulle kaikista välttämättömintä, ravintoa ja terveyttä. Ne, jotka minut tunsivat elämäni aikana ja jotka ihailivat runojani ja lahjojani, olivat yhtä köyhiä kuin itsekin olin. — Mutta jättäkäämme nyt menneisyys ja olosuhteet, joissa ihmiset kärsivät oman karmansa seurauksista. Minunkin köyhyyteni ja kärsimykseni olivat omia ansaitsemiani. Ja minulla on nyt kyllin syytä ollakseni kohtalooni tyytyväinen."

Hänen puhuessaan tarkastelin uudelleen hänen piirteitään. Oliko se todella hän, jonka olin vuosia sitten nähnyt unissani. Hänkö siunaten taivutti tuon liljan ylitseni? Mistä johtuu se magneetinen virta, joka tuon vertauskuvan kautta oli tunkeutunut sydämeni syvimpään ja oli siellä sy-

tyttänyt korkeamman elämän kaipuun? Saattoiko tuo tapahtuma olla vain uni?

Eikö se ollut täyttänyt sieluni autuudella siitä asti, kun sen näin? Eikö sen muisto ollut niin syvälle sydämeeni juurtunut, ettei se tuhansien muitten unien lailla ollut haihtunut?

Helena nousi ja astui ulos pylväitten välisen aukon kautta. Hän katkaisi muurin vieressä kasvavan valkean liljan. Sen ojensi hän minulle sanoen:

„Säilytä tämä kukka. Se ei haihdu kuin uni ja sitä katsellessasi tiedät, etten minäkään ole harhakuva."

Kiitin häntä liikutettuna ja pyysin häntä myöskin tulevaisuudessa minua suojaamaan samoin kuin ennen. Siihen vastasi hän: „Voimme auttaa vain niitä, jotka itseään suojaavat. Voimme vaikuttaa vaan niihin, jotka ovat valmiit ottamaan vastaan vaikutuksiamme. Voimme lähestyä vain niitä, jotka henkisesti kohoavat meidän piiriimme. Rakkaus vaikuttaa molemminpuolisena vetovoimana, viha taas työntää luotaan. Puhdas vetäytyy puhdasta kohtaan, paha pahaa kohtaan. Antaminen synnyttää vastaanottamisen kyvyn.

Auringonvalo valaisee kaikkia, mutta kaikki eivät voi sitä nähdä. Samoin on ikuinen totuudenlähde sammumaton ja kaikkiallinen, mutta vain harvat avaavat auringonvalolle sydämensä. Koeta aina nousta eläimellisen piirin yläpuolelle ja koeta tulla kosketuksiin niiden kanssa, jotka ovat poistaneet itsestään eläimelliset aineksensa ja elävät hengessä."

Kun nainen oli lopettanut, lähestyi eräs toinen adepti huvimajaa. Hän oli kasvultaan pieni, mutta hänen kasvoissaan oli niin henkevä ilme, että heti saattoi nähdä hänen olevan Mestarin. Pää oli melkein kalju ja muodoltaan hyvin merkillinen. Kaljun kohdan ympärillä oli harmaita kiharoita ja tunsin hänessä heti erään henkilön, jonka kuvan olin usein nähnyt ja jonka läheisyyden olin usein selvästi tuntenut. Tahdon sanoa häntä Teodorukseksi. Elämänsä aikana oli hän ollut rosenkreuziläinen mestari ja oli ollut tunnettu ihmeellisistä parantamistapauksistaan.

Astuessaan huvimajaan ilmoitti hän, että imperaattori oli

kutsuttu tehtävään, jolla oli suuri merkitys valtiollisessa elämässä. Hän kertoi leikkiä laskien imperaattorin menneen estämään muuatta valtiomiestä tekemästä suuren tyhmyyden. Jos hän ei siinä onnistuisi, voisi seurata suuri sota. Hän oli itse lähetetty viemään minua alkemialliseen laboratorioon ja selittämään minulle eräitä alkemiallisia salaisuuksia.

V.

ALKEMIALLINEN LABORATORIO

Kuljimme pitkin kaunista käytävää, jonka seiniä koristivat taiteellisesti veistetyt marmorikuvapatsaat. Ne esittivät vanhan ajan jumalia ja jumalattaria sekä menneitten aikojen sankareita. „Nämä kuvapatsaat esittävät elementaarisia prinsiippejä sekä luonnonvoimia personoituina", huomautti oppaani. Vanhan ajan viisaat arvelivat niiden ominaisuuksien senkautta helmpommin painautuvan ihmisten ymmärrykseen. Ei kukaan vanhanajan kreikkalainen tai roomalainen aivan tietämättömiä lukuunottamatta, pitänyt Zeusta, Plutoa, Neptunusta y.m. personallisuuksina, eikä heitä sellaisina palvellut. Jumalat olivat vain ruumiittomien luonnonlakien vertauskuvia tai ilmestymismuotoja. Niinpä ei ihmismuotokaan ole todellinen ihminen, vaan todellisen ihmisen ja hänen luonteensa vertauskuva ja ruumistuma. Tässä aineellisessa muodossa ovat ihmisen ajatukset saaneet ulkonaisen ilmennyksensä. Sen tiesivät vanhan ajan ihmiset, mutta nykyajan oppineet pitävät sensijaan ulkonaisia ilmennyksiä sisäisinä totuuksina. Nykyajan aineellinen uskonto on alentanut kaikkiallisen maailmanhengen rajoitetuksi olennoksi ja tehnyt ylevistä luonnonvoimista personallisia pyhimyksiä.

Astuimme sitten kehänmuotoiseen saliin, joka teki temppelin vaikutuksen. Seinissä ei ollut ikkunoita, vaan valo lankesi kupukatossa olevan kristallilasin kautta. Laesta riippui korkealla päämme päällä suuri kultainen kaksoiskolmio, jota

ympäröi pyrstöään pureva käärme. Huoneen keskellä ja aivan tuon vertauskuvan alla oli pyöreä marmoripintainen pöytä ja sen keskellä pienempi hopeaan valettu samanmuotoinen vertauskuva. Seiniä peittivät kirjahyllyt täynnä alkemiallista kirjallisuutta. Toisella puolella huonetta oli jonkinlainen alttari, jota valaisi palava lamppu. Eräällä sivupöydällä olevat pari sulatuskulhoa ja muutamat pullot sekä kaksi nojatuolia täydensivät huoneen sisustuksen.

Katselin ympärilleni nähdäkseni sulatusuunin, retortteja ja muita laitteita, joista alkemiallisissa kirjoissa puhutaan, mutta en nähnyt mitään. Oppaani luki ajatukseni ja sanoi nauraen: „Luulit varmaankin näkeväsi täällä koko apteekin. Erehdyt, ystäväni. Koko tuo pitkä pullojen ja astioiden, sulatuskulhojen, uunien, retorttien, huhmarien, siilauslaitteitten, puristimien, tislaus- ja härmelaitteiden luettelo, josta alkemiallisissa teoksissa puhutaan, on vain hullutusta. Ne ovat keksityt vain johdattamaan harhaan itsekkäitä ja typeriä ihmisiä ja estämään arvottomia salaisuuksiin tunkeutumasta. Todellinen alkemisti ei tarvitse työssänsä aineita, joita kaupoista voitaisiin ostaa. Hän saa tarpeelliset ainekset omasta elimistöstään.

Niitä näkymättömiä prinsiippejä, joista ihminen on rakennettu, sanotaan hänen metalleikseen, sillä ne ovat lujempia ja kestävämpiä kuin hänen lihansa ja verensä. Metallit, jotka ovat syntyneet hänen ajatuksistaan ja haluistaan, jäävät elämään, kun hänen fyysillisen ruumiinsa katoavaiset ainekset ovat haihtuneet. Ihmisen eläimelliset voimat ovat niitä alempia metalleja, joista eläimellinen elimistö on kokoonpantu. Ne muutetaan jalommiksi siten, että ihmisen paheet muutetaan hyveiksi. Niiden on kuljettava kaikkien väriasteitten läpi, kunnes niistä on tullut puhdasta kultaa, kunnes ihminen on puhdas ja pyhä. Tähän tilaan päästäkseen täytyy ihmisen ehdottomasti tappaa ruumiinsa karkeimmat ainekset, jotta hengen valo voisi läpäistä karkean kuoren ja herättää sisäinen ihminen elämään."

„Siis ovat kaikki alkemiallisissa kirjoissa tapaamamme selitykset käsitettävät kuvaannollisesti, eikä niillä niinmuodoin ole mitään tekemistä aineellisten substanssien kuten suolan, rikin, elohopean y.m.s. kanssa", kysyin minä.

„Asianlaita ei ole aivan niin", vastasi adepti. „Luonnonvaltakuntien välillä ei ole jyrkkiä rajoja ja sentähden on vaikutuksilla, jotka aiheutuvat määrätyistä luonnonlaeista yhdessä luonnonvaltakunnassa, vastaavaisuutensa toisessa. Henkisellä tasolla tapahtuvat salaiset asiat heijastuvat niinmuodon heti astraali- ja ainetasoilla. Ne sopeutuvat vain eri tasojen vaatimiin elinehtoihin. Luonto ei ole kokoonpantu joukosta alkujaan erilaisia kappaleita ja aineksia, vaan se on kokonaisuus ja kaikki tähän elimistöön kuuluva on suhteessa toiseensa ja toisestaan eroittamatonta. Tämän tosiasian tunnustivat jo vanhat alkemistit, sillä jo Zoharissa tapaamme seuraavat sanat, jotka kehoitan sinua kirjoittamaan muistikirjaasi, ettet niitä unohtaisi. „Jokaisella maan päällä ilmenevällä kappaleella on eetterinen vastakuvansa maan yläpuolella, s.o. sisäisellä tasolla. Maailmassa ei ole mitään niin mitätöntä, vaikka se siltä näyttäisikin, ettei se olisi korkeamman tai sisäisemmän kanssa yhteydessä. Jos siis alempi liikkuu, niin liikkuu vastassa oleva korkeampi sitä vastaan."

Ihmisen mikrokosmos on täydellinen vastakohta tai esitys luonnosta, makrokosmoksesta. Ihmisessä ilmenevät kaikki voimat, perusteet, mehusteet ja ainekset, jotka maailmankaikkeudessa esiintyvät kaikkien kappaleitten korkeasta ja jumalallisesta henkisestä alkulähteestä aina kaikkiallisen ainoan elämän karkeimpaan olotilaan, aineeseen asti. Jokaisessa ihmisolennossa on niitä ydinaineksia, joista kivennäiset, eläimet ja koko ihmismaailma rakennetaan. Jokaisessa olennossa on voimia, jotka saattavat hänestä jonakin päivänä kehittymään joko tiikerin tai lohikäärmeen, käärmeen tai sammakon, viisaan tai roiston, enkelin tai perkeleen. Nuo elementit, joiden tarkoituksena on kasvaa ja kehittyä ihmisessä, muodostavat hänen oman itsensä. Katsele pääsi päällä olevaa kaksoiskolmiota. Se esittää makrokosmosta kaikkine siinä piilevine voimineen hengen ja aineen läpäistessä toisiaan ja yhtyessä ikuisuuden äärettömässä kehässä. Ja katsele pienempää vertauskuvaa pöydällä edessäsi. Se esittää samoja aineksia ihmisrakenteessa. Kun sinä saat omassa itsessäsi olevan kaksoiskolmion sopusointuun maailmankaikkeuden kaksoiskolmion kanssa, niin tulee sinun voimistasi luonnonvoimia ja kykenet järkesi ja tahtosi voimalla johta-

maan ja hallitsemaan niitä toimintoja, jotka itsetiedottomasti tapahtuvat luonnossa.

Kaikkiallinen voima, jonka kautta kaikki elämäntoiminnat aiheutuvat, on elämän olemus. Joka niin osaa elämänvoimaa johtaa ja hallita, että se alistuu hänen tahtoonsa, on alkemisti. Hän voi luoda uusia muotoja ja voi lisätä noiden muotojen ainetta. Kemisti ei luo uutta. Hän muodostelee vain uusia yhdistelmiä ennen olemassaolleista aineksista. Alkemisti vetää elementtien ainetta luonnon näkymättömästä varastohuoneesta ja saattaa sen lisääntymään. Kemisti käsittelee ainetta, jossa elämänprinsiippi on toimettomana s.o. jossa se vain mekaanisena tai kemiallisena voimana ilmenee. Alkemisti käsittelee tajuntaa ja luo eläviä muotoja. Kemisti muuttaa rikin näkymättömäksi ilmaksi ja saattaa taas tämän ilman muuttumaan rikiksi luomatta mitään uutta. Puutarhuri sitävastoin, joka pistää siemenen maahan hankkien sille vaadittavat olosuhteet, on alkemisti, sillä hän synnyttää jotain, joka ei ennen ollut olemassa ja saattaa yhdestä siemenestä hankkia tuhansia samanlaatuisia siemeniä."

„Mutta", keskeytin minä", „sanotaan, että rosencreuziläiset kykenevät muuttamaan raudan hopeaksi ja elohopean kullaksi. Kuinka saattavat he luoda jotain, jota ei ole ennestään?"

Adepti hymyili. „Nykyisen sivistyskauden tietämättömyys puhuu sinun suusi kautta. Se ei näe totuutta, koska se on nostanut erehdysten ja tieteellisten arvioimisten muurin itsensä ja totuuden välille. Salli minun siis kerran vielä huomauttaa, että luonto on yhtenäinen. Sentähden piilee jokaisessa luonnossa esiintyvässä, pienimmässäkin ainehiukkasessa koko luomakunnan kaikki mahdollisuudet. Jokainen hiukkanen voi siten suotuisien olosuhteiden vallitessa kehittyä maailmankaikkeudeksi, jossa kaikki luonnossa esiintyvät elementit voivat ilmetä. Tiedemiehenne eivät voi käsittää totuutta, koska perusopit aineen kokoonpanosta ja voimasta ovat vääriä. Teologianne dualismi on aiheuttanut sanomatonta kurjuutta, koska se herätti eloon ainaisen taistelun jumalan ja perkeleen välillä. Tieteellinen polyteisminne taas häikäisee silmät, hämmentää oppineitten arvostelukyvyn ja pitää heitä tietämättömyyden kahleissa. Mitä tiedätte perus-

aineen ominaisuuksista? Mitä tiedätte erosta aineen ja voiman välillä? Kaikki tieteenne tuntemat niinsanotut yksinkertaiset aineet ovat alkujaan tästä perusaineesta kehittyneet. Mutta tämä perusaine on yhtenäinen, se on vain *yksi*. Siitä johtuu, että jokainen perusaineen hiukkanen määrätyillä edellytyksillä voi muuttua kullaksi, toisissa olosuhteissa taas raudaksi ja vielä toisissa elohopeaksi. Sitä tarkoittivat vanhat viisaat sanoessaan, että kaikki seitsemän metallia kantavat sisässään kukin toistensa siemenen. He opettivat myöskin, että kun kappale on toiseksi muutettava, on tuo muutettava kappale ensin muutettava *prima materiaksi*."

„Mutta", jatkoi hän, „näytät olevan utelias saamaan oman kokemuksesi perustalla nähdä tämän opin todistetuksi. Katsokaamme, onko mahdollista saada kultaa kasvamaan omasta idustaan?"

Nousematta suuresta nojatuolista, johon hän oli istuutunut, käski Teodorus minua ottamaan pöydältä sulatuskulhon ja katsomaan oliko se tyhjä. Sitten käski hän minua panemaan sen kolmijalalle alttarilla palavan liekin yli. Tein kuten hän käski. Sitten sanoi hän: „Ota nyt muutamia taskussasi olevia hopearahoja ja heitä ne kulhoon." — Otin taskustani muutaman markanrahan ja viskasin ne kulkoon Muutaman minuutin kuluttua rupesivat ne sulamaan ja kun näin hopean tulleen juoksevaksi sulatuskulhossa, mainitsin siitä adeptille. Hän otti sitten taskustaan pienen pullon, jossa oli *punaista pulveria* ja pyysi minua heittämään kulhoon jonkun verran siitä. Pöydällä oli pieni hopealusikka ja otin sillä noin kahden gramman verran punaista pulveria pullosta ja aijoin juuri viskata sen sulatuskulhoon, kun Teodorus esti minut siitä. Hän sanoi määrän olevan aivan liian suuren ja käski minun käyttää säästäen pulveria. Hän neuvoi minua panemaan sen takaisin pulloon ja kuivaamaan sitten lusikan paperilla. Sen sain sitten heittää kulhoon. Pulverimäärä, joka jäi lusikkaan, oli niin pieni, että sitä tuskin voi nähdä. Kuitenkin tein hänen neuvojensa mukaan ja viskasin paperipalasen juoksevan hopean joukkoon. Se paloi silmänräpäyksessä. Sulanut metalli rupesi nyt vaahtoamaan ja nousemaan, niin että pelkäsin sen kohoavan yli kulhon laidan. Mutta jokainen kupla halkesi laitaan asti tultuaan loistaen kaikenlaisissa kauniissa väreissä.

Tätä kesti noin viidentoista minuutin ajan. Sitten lakkasi kiehuminen ja vaahtoava aine painui takaisin kulhon pohjalle. Kun Teodorus huomasi juoksevan aineen rauhoittuvan, käski hän minun ottamaan sen tulelta ja kaatamaan sisällön marmorilaatalle. Tein sen ja hetkessä jähmettyi massa puhtaimmaksi kullaksi.

„Ota mukaasi tuo kulta", sanoi Teodorus. „Vie se arvioitavaksi, niin saat vakuutuksen siitä, ettet ole ollut hourujen vallassa."

Olin aivan ihmeissäni ja ajattelin itsekseni, mitä aikalaisemme antaisivatkaan, jos tietäisivät punaisen pulverin salaisuuden. Teki mieleni kysyä adeptilta, kuinka pulveria tehtiin, mutta en uskaltanut. Pelkäsin, että Teodorus voisi luulla minun haluavan tietää tuon salaisuuden itse rikastuakseni. Adepti luki taas ajatukseni ja sanoi:

„Punaisen pulverin salaisuutta ei voida ihmisille ilmoittaa, ennenkun he ovat tulleet henkisiksi. Se on salaisuus, jota ei teoretisesti voida selittää, vaan jokaisen täytyy hankkia itselleen käytännöllinen tieto siitä. Kuinka voisimme opettaa ihmisiä käyttämään voimia, joita ei heillä ole ja joiden olemassaolosta he eivät mitään tiedä. Kuitenkin piilee näiden voimien siemen kunkin ihmisen olemuksessa.

Olisi hullua otaksua, että kultaa saataisiin muusta aineesta kuin kullasta. Mutta sisältäähän jokainen aine kullan idun perusaineessaan.

Luonnon alkemiallisessa laboratoriossa tuottavat rauta ynnä muut aineet aikojen kuluessa kultaa, koska kullan elementti piilee niiden perusaineessa. Se kasvaa luonnon elämänprinsiipin vaikutuksesta ja kehittyy näkyväiseksi kullaksi. Tämä menetelmä, jonka aikaansaamiseksi tajuton luonto tarvitsee ehkä miljoonia vuosia, voi tapahtua muutamassa minuutissa, jos luonnon tahdonvoimaa johtaa adeptin usko ja äly. On yhtä mahdotonta yrittää tekemään kultaa jostain, johon ei kultaa sisälly, kuin saada omenapuuta kasvamaan kirsikasta. Mutta jos tahdomme saada omenapuun kasvamaan siemenestä, emme pistä sitä koloon, jonka olemme kallioon poranneet. Me haemme sille sopivan maaperän, jossa se lämmön ja kosteuden vaikutuksesta voi ruveta kasvamaan. Sama on asianlaita, jos tahdomme saada

esille kultaa kullan siemenestä tai prinsiipistä ja meidän on siis hankittava sille sopiva maaperä. Tuollainen sopiva maaperä on punainen pulveri, jolla on kullan ilmenemiselle vaadittavat edellytykset. Tiedä siis, ettei ole mitään kuollutta ainetta maailmankaikkeudessa ja että kivet ja metallitkin elävät. Niilläkin on tajunta. Kun elämänprinsiippi alkaa toimia jossakin aineessa, niin ilmenee sen kautta erilaisia värejä, kuten sulatuskulhossa näit. Jos tuo massa olisi jähmeä ja kylmä, niin tunkeutuisi elämänprinsiippi metalliin hyvin hitaasti, mutta saaden kuitenkin aikaan muutoksen. Sulaneessa aineessa sekoittuu sitävastoin elämää jakava voima perusteellisesti metalliin, kiehuminen tapahtuu ja muutos on pian täyttynyt. Minkätähden olisi muodon kehitys ja muutos mahdollinen vain eläinkunnassa. Ainoa ero on vaan siinä, että muutokset tapahtuvat eläinkunnassa hyvin paljon lyhyemmässä ajassa, joten ihminen voi niitä tarkata. Kivikunnassa taas tapahtuvat muutokset hyvin hitaasti, niin että monet sukupolvet kuluvat, ennenkun voidaan havaita edistystä metallien kasvussa.

Metallien luomat siemenet piilevät metalleissa. Ei riitä, että kultaa vaan sulatetaan, jos mieli saada sitä kasvamaan. Se on ensin palautettava takaisin siihen perusaineeseen, jota alkemistit sanovat *prima materiaksi*. Se tapahtuu punaista pulveria lisäämällä ja melkein näkymätön määrä riittää aiheuttamaan suuren kultamäärän kasvamisen. Ne muutamat pulveriatoomit, joita käytit, olivat jo liikaa muuttamaan hopean kullaksi, kuten tulet näkemään tutkiessasi kultakimpaletta. Koko paperissa ollutta määrää ei ole käytetty."

Katselin kultaa, joka ei vielä ollut kyllin jäähtynyttä, jotta voisin sitä koskettaa ja huomasin sen pinnalla muutamia pieniä rubininpunaisia helmiä. Ne näyttivät olevan punaisen pulverin hiukkasia, joita siis massa ei ollut kokonaan imenyt itseensä.

„Mestari", huuhdahdin minä, „opeta minulle salaisuus. Lupaan sinulle, etten koskaan tule käyttämään saavuttamaani tietoa itsekkäisiin tarkoituksiin. Olen kyllin paljon oppinut salatiedettä ymmärtääkseni, ettei maallinen omaisuus ja maalliset rikkaudet hyödytä henkistä kehitystä Itse asiassa ne ovat suuria esteitä niille, jotka pyrkivät edistyk-

sen tielle. Tahdon totuutta totuuden itsensä tähden, enkä saavuttaakseni sillä minkäänlaisia etuja. Opeta minulle nuo salaisuudet, niin unohdan itseni ja uhraan koko elämäni ihmiskunnan palvelukseen."

„No hyvä", vastasi adepti. „Teen kaiken voitavani osoittaakseni sinulle tien, jota sinun on kuljettava. Mutta se ei voi tapahtua muutamissa tunneissa, eikä muutamissa päivissä. Ja järjestömme sääntöjä vastaan olisi pidättää sinua täällä kauemmin kun auringonlaskuun asti. Teen sinulle kuitenkin mahdolliseksi oppia tuntemaan alkemian tiedettä. Annan sinulle kirjan tutkittavaksesi. Jos sydämesi on avoinna ja henkesi kirkkaana, olen näkymättömänä lähelläsi ja autan sinua ymmärtämään vertauskuvien kätkemiä salaisuuksia."

Näin sanoen ojensi Teodorus minulle kirjan, jossa oli joukko vertauskuvilla ja merkeillä varustettuja värillisiä taulukoita. Se oli vanha kirja nimeltään: „*Die geheimen Figuren den Rosencreuzer des sechzehnten und siebzehnten Jahrhunderts*" (Kuudennen- ja seitsemännentoista vuosisadan rosencreuziläisten salaiset merkit).

Kiitin adeptia ja tarkastelin vielä kerran tuota salaperäistä kirjaa. Selailin sen lehtiä lukien sivujen päällekirjoitukset. Huomasin sen kertovan suurimmista salaisuuksista, makrokosmoksesta ja mikrokosmoksesta, ajasta ja ijankaikkisuudesta, salatieteellisistä luvuista, neljästä elementistä, kaikkialla ilmenevästä kolmiluvusta, jälleensyntymisestä, alkemiasta, filosofiasta ja Kabbalasta. Itse asiassa oli se kaikkeustieteen kirja.

„Kun ymmärrät tämän kirjan sisällön käytännöllisesti", sanoi Teodorus, „et tiedä ainoastaan kuinka tehdään kultaa alemmista metalleista, joka on meidän taitomme kaikista vähäpätöisimpiä esityksiä, vaan tulet tuntemaan ruusun ja ristin salaisuudet. Tulet tietämään, kuinka viisauden kivi on löydettävissä ja se elämänneste, joka nauttijalleen suo kuolemattomuuden. Tulet tietämään, kuinka elämäntoimintoja on ohjattava, jotta saataisiin syntymään timantteja ja kalliita kiviä ja tulet tietämään, kuinka eläimestä kehittyy ihminen ja ihmisestä taivaallinen olento, jumala. Tämä lopullinen alkemiallinen tehtävä on ainoa, jolla on minkäänlaista

merkitystä. Suhteessa siihen ovat kaikki muut taidot vain leikintekoa. Mitä hyödyttää ulkonaisten asioiden hankkiminen, kun voimme itsessämme saavuttaa sen, mikä on ikuista ja todellista.

Näissä taulukoissa olevat vertauskuvat ovat kokonaan hengellä käsitettävät. Jotta sen ymmärtäisit, tahdon sinulle selittää, että jokaisella okkultisella vertauskuvalla on kolmenlainen merkitys. Ensimmäinen on ulkonainen ja sen ymmärtää helposti. Toinen on sisäinen tai salattu merkitys, jonka voi älyllisesti saada selville. Kolmas, syvin ja salaperäisin merkitys on henkinen ja sitä ei voi selittää, vaan on se käytännöllisesti koettava hengen kautta.

Kun luku kolme ilmenee yhdestä ja setsemän kasvaa kolmesta, — kun kolmesta luvusta tai kirjaimesta saadaan neljä yhdistelmää, jotka alkuperäisen kolmen kanssa muodostavat seitsemän, niin jokaisella vertauskuvalla ei ole ainoastaan kolme,vaan seitsemän eri selitystä. Sinua ei ensinkään hyödyttäisi, jos selittäisin sinulle näiden vertauskuvien erilaiset merkitykset, sillä sellaiset selitykset eivät olisi todellista tietoa, vaan aivojesi täyttämistä toisten tiedoilla. Itse on ihminen. Vain se, minkä hän omien kokemustensa kautta saavuttaa, on hänen omaansa, ei mikään muu.

Ollessani vielä teidän maailmanne asukas, taistelin monta kovaa ottelua lääketieteen ja teologian tohtoreitten kanssa. Huomasin tavallisesti, että kuta oppineemmat tohtorinne olivat, sitä enemmän olivat he kadottaneet järkensä. Täällä elän rauhassa, enkä välitä paljoakaan väittelyistänne ja arvosteluistanne, mutta kun sopivassa tilaisuudessa luon katseeni maailmaan, huomaan, ettei se vielä ole muuttunut parempaan päin."

„Täytyyhän sinun kuitenkin myöntää", vastustin minä, „että tiede noitten suurten aikojen jälkeen on tehnyt suuria edistysaskeleita."

„Varmaa on kyllä, että se toisissa asioissa on mennyt eteenpäin, mutta on taas toisissa mennyt taaksepäin", sanoi hän. „Se on tehnyt paljon keksintöjä lisätäkseen ruumiillista mukavuutta ja tyydyttääkseen ihmisten haluja. Mutta sitä mukaa kuin niitä on tyydytetty, ovat ne lisääntyneet ja uusia tarpeita on hankittu. Monet hyödylliset keksinnöt ovatkin

tehty „uskottavimpien auktoriteettien" uhalla, eikä heidän avullaan. Mutta mitä kaikki nämä keksinnöt merkitsevät, kun ihmisten henkinen hyvä on kysymyksessä? Ne edistävät fyysillisen ruumiin mukavuutta ja niiden hyödyllisyys lakkaa, kun tämä muoto on lakannut olemasta. Nämä keksinnöt olisivat kyllä sinänsä hyviä, jos eivät ihmiset käyttäisi kaiken aikansa niiden nauttimisessa ja sen kautta jättäisivät huolehtimatta metallien jalostamisesta. Niiden kestävyys on paljon pitempiaikainen kun ruumiin muodon.

Useimmat hyödylliset keksintönne olisivat aivan tarpeettomia, jos ihmiset olisivat sielultaan kehittyneempiä. Paljon paremmat keksinnöt olisivat tehneet ne mitättömiksi, samoin kuin ruuti ja kanuunat ajoivat tieltään nuolen ja jousen. Olette sangen ylpeitä rautateistänne ja sähkösanomalaitoksestanne, mutta mitä ne hyödyttävät ihmisiä, jotka ajatuksen nopeudella voivat liikkua paikasta toiseen kuinka kauas tahansa. Opettakaa luonnon elementtejä asettumaan tieteen vaunujen eteen, niin nousette ilmaan kuin kotka ja liitelette sen halki."

„Olisin onnellinen, jos voisit minulle näyttää, kuinka ihminen ajatuksen nopeudella voi liikkua paikasta toiseen,' huudahdin. „Minusta tuntuu ihmisruumiin paino voittamattomalta esteeltä."

„Hengessä uudestisyntyneen ihmisen ei tarvitsekaan ottaa mukaansa tuota raskasta ruumista", vastasi Teodorus. „Mitä tai kuka on ihminen? Onko hän puoleksi eläimellinen elimistö, joka syö, juo ja kävelee ja joka käyttää melkein puolet elämästään nukkumiseen, — tuo luiden ja jänteiden, veren ja herkkien hermojen massa, joka estää hengen vapaata liikkumista, joka on itseensä kahlehdittu tai onko ihminen tuo näkymätön olento, joka ajattelee, tuntee ja tietää olevansa olemassa?"

„Epäilemättä on ihmisen ajatteleva minuus itse ihminen."

„Jos sen myönnät, niin täytyy sinun myöskin myöntää ihmisen itsensä olevan siellä, missä hän ajattelee olevansa ja tekee havaintojaan, toisin sanoen siellä, missä hänen tajuntansa on. Ajatteleminen on hengen, eikä fyysillisen ruumiin omistama kyky. Kaikkialla, missä henkemme tätä kykyään käyttää, oleskelee todellinen itsemme. Jos ei fyysillinen ruu-

miimme olekaan mukana, niin mitä tarvitsemme siitä huolehtia. Ajatteleminen on hengen kyky ja henki on kaikkiallinen. — Kun opimme ajattelemaan fyysillisistä aivoistamme riippumatta, niin voimme tätä kykyämme käyttää kaikkialla maailmankaikkeudessa ottamatta mukaan fyysillistä ruumistamme.

Elämä, tunne ja tajunta eivät ole ruumiin ominaisuuksia, ne ovat näkymättömän, mutta todellisen ihmisen toimintoja ja kun hän kerran on oppinut tuntemaan todellisen olemuksensa ja omat voimansa, niin voi hän kiinnittää tajuntansa mihinkä paikkaan tahansa tällä planeetalla."

„Nämä aatteet ovat niin valtavia, etten niitä vielä kylläksi käsitä, mutta pelkään, että tiedemiehet, jotka eivät tahdo nousta yläpuolelle itse luomaansa järjestelmää, eivät koskaan tule niitä tunnustamaan."

„Niin on", sanoi adepti. Nykyisen sukupolven oppineet eivät niitä ymmärrä ja tunnusta, mutta tulevaisuudessa tulevat ne käsitettäviksi kaikille, jotka eivät ole oppineita ainoastaan ruumiissa, vaan myöskin sydämessä. Meidän älyllisen vuosisatamme aikana ovat useimmat älylliset ihmiset keskittäneet tajuntansa aivojen sisäpuolelle ja elävät niinmuodoin vain talonsa yläkerrassa. Mutta aivot eivät muodosta tärkeintä osaa talossa, jossa ihminen asuu. Elämän keskus on sydän ja jos ei tajunta keskity elämän keskuspaikkaan, niin eroittuu se elämästä ja lakkaa lopulta kokonaan olemasta. Kehoittakaa niitä, jotka tahtovat kehittää intuitsiooniaan, ajattelemaan sydämellä, eikä vain tutkimaan aivoillaan. Kehoittakaa heitä päivä päivältä laskemaan ajatuskykynsä elämän keskukseen, sydämeen, kunnes koko heidän tajuntansa siihen keskittyy. Ensin näkevät he kaiken pimeytenä, mutta jos he jatkavat kokeitaan, tulevat he pian näkemään keskipisteessä valon, valon, joka hengen valaisee. Tämä sammuttamaton valo lähettää säteensä tähtiin asti ja siinä heijastuvat menneisyys, nykyisyys ja tuvaisuus.

Luonnon suurimpia salaisuuksia ei ensinkään ole vaikea käsittää, jos vain mieluummin katselemme niitä, kuin omia harhakuviamme. Korkeimmat aatteet ovat helppoja ymmärtää, jos vain tahdomme niitä ymmärtää, emmekä jää

pitämään kiinni omista luomistamme. Ihmisen mieli on kuin peili. Siinä heijastuvat maailmanhengessä leijailevat aatteet, kuin hiljaisessa järvessä, joka uskollisesti kuvastaa yläpuolellaan leijailevia pilviä. Kun järven pintaa kosketetaan, vääristyvät kuvat. Ja kun vesi sekoitetaan, häviävät ne kokonaan. Mutta yhtä vähän kuin saituri, joka koko elämänsä ajan on aarteitaan tarkannut ja suojellut, niistä luopuisi, yhtä vähän voimme odottaa nykyajan tiedemiehen tai filosofin luopuvan omista ajatustavoistaan. Luen sydämestäsi halun perustaa tosijärkevä seura. Varotan sinut kuitenkin sitä varten kääntymästä oppineitten puoleen, sillä jos sen teet, valitset huonoimman keinon aatteesi toteuttamiseksi ja voit olla varma sen epäonnistumisesta."

„Tunnustan jo asiaa ajatelleeni ja etsineeni keinoja sen toteuttamiseksi. Tahtoisin perustaa seuran tai koulun, jossa täydellisyyteen pyrkijät voisivat käyttää voimansa hyödyllisten ja kestävien asioiden saavuttamiseksi olematta pakoitettuja maailman harhakuvia seuraamaan. Olen hengessäni jo hakenut paikkaa, missä sellaisen seuran jäsenet voisivat elää sisäistä hengen elämää. Tahtoisin mielelläni perustaa teosofisen luostarin, jossa samoin kuin tekin, voisimme luonnon suuruuden, ylevyyden ja hiljaisuuden ympäröiminä pyrkiä adeptiuden tielle paeten nykyaikaisen yhteiskuntaelämän orjuutta. Mutta mielestäni tuntuu aivan mahdottomalta valita jäsenemme tietämättömien ja sivistymättömien joukosta."

„Etsi niitä puhtaitten ja hyveellisten joukosta", vastasi Teodorus. „Valitse sellaisia, joita ei pimitä ennakkoluulot ja ennakkoarvostelut. Opeta heitä kehittämään henkistä havaintokykyään ja pian on ympärilläsi maailman valistunein seura. Se, mitä nykyään sanotaan oppineisuudeksi ja sivistykseksi, on vain tulosta hyödyttömästä, pintapuolisesta tiedosta. Ihmisten on pakko sitä hankkia, koska he eivät osaa kehittää henkisiä kykyjään. Jos tätä viimeksimainittua työtapaa käytettäisiin ja harjoitettaisiin, niin pian astuisi todellinen tieto pelkän oppineisuuden, varmuus epäselvyyden, vakaumus epäilyksen, todellinen luottamus epävarman toiveen sijalle. Jos jokainen kuvittelemasi luostarin asujain olisi vailla itserakkautta ja ilman omia mielikuvia, vaan päinvas-

toin jokainen olisi elävä peili, johon jumalallinen viisaus ilman vääristelyä voisi kuvastua, niin olisi luostarisi koko maailman suurin kaunistus. Sellainen henkisen älyn keskus loistaisi henkisellä taivaalla kuin ensiluokan aurinko. Yksi ainoa sellainen keskus riittäisi valaisemaan maailmaa viisaudellaan ja sen henkiset säteet loistaisivat kiertotähtemme äärimmäisille rajoille asti."

„Mikä sitten estää perustamasta tällaista älyn keskusta", kysyin minä.

„Ei muu kuin ihmisten epätäydellisyys", vastasi adepti. „On kaksi lähdettä, joista nämä esteet nousevat itsetuntemukseen ja kuolemattomuuteen pyrkivien tielle. Toiset esteet tulevat sisäisestä ihmisestä itsestään, toiset ulkonaisen elämän olosuhteista. Sisäiset esteet aiheutuvat kootuista tieteellisistä ja teologisista mielipiteistä ja elävistä elementaalivoimista, jotka toimivat ihmisen eläimellisessä olemuspuolessa. Kun ulkonaiset vaikutukset ravitsevat ja voimistuttavat niitä, niin rumistuvat ne mitä erilaisimmilla tavoilla. Ne ilmentävät eläimellisiä haluja ja älyllisiin saavutuksiin yhtyneinä muodostavat ne sen vaarallisen rikosten luokan, johon luetaan kunnianhimo, turhamaisuus, ahneus, kärsimättömyys, oman hyödyn etsiminen j.n.e. Kukin tällainen eläimellinen aines tai elementaali voi kehittyä melkein älylliseksi, vaikkakin järkeä vailla olevaksi olemukseksi, kunnes sellaiset lopuksi muodostavat ihmisen todellisen minä. Maailma on tuollaisia älyllisiä tai puoleksi älyllisiä ihmismuodoissa eläviä elementaaleja täynnä, — ihmisiä, joiden järki on enemmän tai vähemmän laumautettu. Tapaat niitä joka päivä kadulla, saarnatuoleissa, tuomioistuimilla, oppisaleissa ja markkinapaikoilla. Ihmisen pääpyrkimyksenä tulisi olla pitää henkensä valtakunta vapaana moisista tunkeilijoista, jotta viisauden kuningas voisi siellä häiritsemättä hallita. Hänen velvollisuutensa olisi ryhtyä herkulestaisteluun näitä eläimiä ja älyllisiä elementaaleja vastaan, niin että niistä tulisi kuninkaan palvelijoita, ei hänen käskijöitään. Voimmeko sen tehdä, kun kaikki voimamme alati ovat suunnatut ulkonaiselle tasolle, kun emme koskaan ole rauhassa omassa talossamme, kun elämän harhakuvat meitä aina kahlehtivat? Voimmeko sen tehdä, kun aina kiinnymme aistin-

nautintojen etsimiseen tai niin sanottuihin älyllisiin pyrkimyksiin, jotka kohdistuvat ulkonaisten asioiden tietämiseen, mutta eivät välitä omaa itseä koskevan tiedon hankkimisesta? Voimmeko edes toivoa kykenevämme kokoamaan voimia sisäisimpään keskipisteeseen ja niitä sieltä käsin käyttämään, kun aina lähetämme ne ulos kehän ulkorajaa kohti? Voimmeko samalla kertaa tuhlata ja koota voimia?

Voiman, joka voisi kehittyä voimakkaaksi keskuksessa, täytyy olla keskukseen suunnattu, sillä vain vastustuksen kautta voidaan sitä koota ja voimistaa. Kuningas, joka lähtee valtakunnastaan ja jättää sen suojelusta vaille, löytää palatessaan toisia hallitsijan paikalla. Tulaksemme luonnon herroiksi, täytyy meidän taistella omat taistelumme, emmekä saa odottaa, että luonto taistelisi meidän puolestamme. Kuta enemmän sielun kanavien kautta tulevat kiusaukset saattavat ihmiselimistön eläimelliset ainekset elämään ja toimimaan, sitä kuumemmaksi käy taistelu, ja sitä voimakkaammaksi tulee myöskin voitokkaasti vastustavan ihmisen tahto. Tämä on se taistelu, jonka suuri Gautama Buddha taisteli ja voitti viisauden bodhipuun alla istuessaan.

Annan sinulle järkevän ja tieteellisen selityksen kesityksen merkityksestä ja henkisestä myötätunnosta. Ja jotta et luulisi minun ilmoittavan vihkimättömiltä peitettyjä salaisuuksia, kehoitan sinua tutustumaan suuren kreikkalaisen filosofin Plotinuksen kirjoihin, joissa hän esitti samoja salaisuuksia jo vuosisatoja sitten.

Plotinuksen mukaan ei mikään ilmiö ole „todellisuus", vaan kaikki maailmankaikkeuden ilmiöt ovat harhakuvia, joita sisäinen todellisuus on toiminnan kautta luonut. Ihminen ei voi nähdä omia kasvojaan ilman peiliä. Yhtä vähän voi todellisuus herättyään unestaan pitkän Pralayn jälkeen nähdä itseään ilman peilin apua. Mutta mikään muu substanssi kuin se, mikä kuuluu todelliselle, ei voi olla peilinämme. Sentähden astuu todellinen ikäänkuin ulos omasta keskipisteestään ja katselee itseään. Siten syntyy älynvoima, jonka kautta todellinen näkee ne kuvat, mitkä heijastuvat sen omassa aineessa. Ja tämä voima, joka suuntautuu keskipisteestä kehään päin, sanotaan hengeksi tai tahdoksi. Sama toiminta tapahtuu, jos ihminen keskityksen kautta suuntaa ajatuksensa kohti omaa tajunnankeskustaan, joka

on sydämessä ja siten koettaa nähdä, mitä hänen sisässään tapahtuu. Tämä keskihakuinen voima kohtaa vastustusta keskuksessa, palaten takaisin keskipakoisena voimana. Näin syntynyt keskipakoinen voima on sitten yhdyssiiteenä keskuksen ja kehän, hengen ja aineen, luojan ja luotujen, jumalan ja luonnon välillä tai millä nimillä näitä asioita tahtonet merkitä.

Jos suuntaat henkesi voiman sisäänpäin keskustaa kohden, etkä keskitä sitä ulkonaisiin aistillisiin asioihin, niin vastustus, jonka se keskuksessa tapaa, aiheuttaa sysäyksen takaisin päin. Kuta voimakkaampi on käyttämäsi keskihakuinen voima, sitä voimakkaampi on täten syntynyt keskipakoinen voima, toisin sanoen, sitä voimakkaampi on sielusi. Sielun voimistuessa muuttuu näkymätön, mutta kuitenkin aineellinen substanssi, joka läpäisee näkyvän fyysillisen ruumiisi, korkeammanlajiseksi aineeksi. Siten sinä vähitellen voit tulla kokonaan sieluksi, ilman karkeata fyysillistä ruumista. Mutta jo kauan ennen sen ajan täyttymistä, voit sielusi voimalla vaikuttaa aineessasi."

Huomautin Teodorukselle, että nämä aatteet olivat liian suuria ja liian uusia, jotta heti voisin ne käsittää, mutta lupasin painaa ne mieleeni.

„Se on oikein", vastasi adepti. „Ja pidän siitä huolta, että ne todella jäävät mieleesi."

„Jos Plotinuksen opit pitävät paikkansa", sanoin minä, „niin ovat epäilemättä useimmat henkiset ajattelijamme harhateillä, sillä he uhraavat koko elämänsä ulkonaisten asioitten tutkimiseen ja välittävät hyvin vähän siitä, mikä heissä itsessään tapahtuu."

„Siksi he häviävätkin harhakuvineen", vastasi adepti. „Oppineille olisi ehkä parempi, jos he tietäisivät hiukan vähemmin tieteellisistä teorioista ja sensijaan hankkisivat enemmän käytännöllistä tietoa itsestään. Olisi parempi, jos heillä olisi vähemmän terävää järkeilyä päässään ja enemmän henkistä voimaa. Jos esimerkiksi se aika ja ne voimat, joita tuhlataan afrikalaisten apinoiden tapojen tutkimiseen, käytettäisiin henkisen selvänäköisyyden hankkimiseen, niin olisi se heille parempi. Jos he koettaisivat hankkia itselleen kykyä parantamaan sairaita käsien päälle panemisella, ei-

vätkä myrkyttäisi ihmisiä ruiskuttamalla heihin vahingollisia aineksia, niin tekisivät he paljon hyvää ihmiskunnalle. Tuhannet ihmiset työskentelevät ahkerasti koko ikänsä saamatta kuitenkaan mitään hyödyllistä aikaan. Samoin tuhannet ihmiset työskentelevät sekä henkisesti että koneellisesti tehtävissä, jotka mieluummin saisivat olla suorittamatta. Paljon useammat ihmiset työskentelevät vahingoittaakseen ja hävittääkseen ihmisten terveydentilaa, kuin tauteja parantaakseen. Useammat levittävät harhaoppeja kuin opettavat totuutta. Useammat hakevat sellaista, mistä ei ole hyötyä, kuin sellaista, jolla on tosi arvoa. He elävät äärimmäisyyksien vallassa ja katoavat niiden kanssa. He etsivät kultaa ja kulta jää jälelle heidän kuollessaan.

Esteet, joita ulkomaailman olosuhteet asettavat tiellenne ovat niin läheisessä yhteydessä sisäisten esteitten kanssa, että niitä ei käy hyvin eroittaminen. Ulkonaiset kiusaukset herättävät sisäisiä haluja ja sisäiset halut taasen vaativat ulkonaisia keinoja tyydytystä saadakseen. Ihmisten joukossa on tuhansia, joilla ei ole kylläksi voimaa jättämään turhan seurustelun, naurettavat tottumukset ja narrimaiset käytöstavat, joista he sisäisesti kuitenkin ovat kasvaneet pois ja joita he inhoavat. He alistuvat niihin, koska ne ovat muotihulluuksia ja tapoja, joita vastaan sotiminen olisi sovinnaisuuden kannalta rikos.

En usko ihmisluonnon siveelliseen pahennukseen. Tiedän kyllä, että ihmisen eläimelliset olemuspuolet vaistomaisen itsesäilytysvaiston kiihoittamina nousevat vastustamaan hänen korkeampien olemuspuoltensa kehitystä. Ne tuntevat, että korkeamman syntyminen aiheuttaa alemman kuoleman. Mutta tiedän myöskin, että jokaisessa ihmisolennossa piilee hyvän voima, joka voi kehittyä, jos harkitaan sille vaadittavat olosuhteet. Ihmisessä on sekä korkeampia että alempia aineksia ja itsestämme riippuu, mitä tahdomme itsessämme kehittää. Kirsikansiemenestä ei voi kasvaa muuta kuin kirsikkapuu, ohdakkeen siemenestä vain ohdake, mutta ihminen on voimien yhtymä, josta kaikenlaisia siemeniä voi kasvaa. Siitä voi kasvaa sika tai tiikeri, enkeli tai perkele, viisas tai hullu oman mielen mukaan.

Alituinen ajometsästys kullan, mukavuuden ja huvitusten

hankkimiseksi vaikka jo kaiken tarpeemme omistamme, on nykyisen sivistyksen luonteenominaisuus. Mutta se ei välttämättä merkitse, että ihmiset ovat ahneita ja rikoksellisia tai että he elävät siveellisessä alennustilassa. Kaikki tämä aiheutuu pikemmin fyysillisellä tasolla ilmenevistä sysäyksistä. Ihminen tietää vaitomaisesti, ettei hän, olkoon hän sitten kuinka rikas tai kuuluisa tahansa, ole saavuttanut sitä tilaa, jossa hän olisi täysin vapaa ja johonka hän tahtoisi pysähtyä. Hän tuntee, että hänen on johonkin pyrittävä, mutta ei tiedä mihin. Koska ei hän tunne korkeampaa elämää, koettaa hän hankkia itselleen alemman elämän tarjoamaa hyvää. Siten tuhlaa hän voimansa turhaan. Hän on kuin perhonen tai korento, joka on pudonnut järveen ja turhaan koettaa pelastua uppoamasta uimalla pois rannasta, koska hän ei tiedä, missä pelastus on löydettävissä. Ihmisen suurin kirous on tietämättömyys omasta todellisesta luonnostaan ja lopullisesta päämäärästään. Jokaisen ihmisen pääpyrkimyksenä siis tulisi olla tuon tietämättömyyden voittaminen.

Mutta on valitettavasti totta, että tietämättömyys ja itserakkaus ovat läheisesti toisiinsa yhdistetyt..

Jos ihminen, joka jo tietää hiukan enemmän oman luontonsa vaatimuksista, käyttää kaiken voimansa korkeampaan tilaan pyrkiäkseen, — jos hän uskoo omaan rohkeuteensa ja riistäytyy irti tapojen kahleista, niin ei hän saisi rauhassa elää omassa seurakunnassaan. Ja jos hän muuttaisi toiseen, kohtaisi häntä siellä sama vihamielisyys. Hän joutuisi tekemisiin ihmisten kanssa, jotka vihaavat valoa, koska he ovat pimeydessä kasvaneet. He käsittäisivät häntä väärin, he epäilisivät hänen vaikuttimiaan ja vainoaisivat häntä. Ja voi häntä, jos hänellä on joitakin inhimillisiä heikkouksia, joihin siveyssaarnaajat voivat iskeä myrkkyhampaansa. Siellä, missä pimeys asuu, siellä inhotaan valoa. Sinne, minne tietämätön ihminen astuu, kokoontuvat hänen ympärilleen nöyrinä palvelijoina kateus, epäluulo, pelko ja muut paholaiset.

Mutta se, mitä ei yksi ihminen ponnistuksillaan jaksa saavuttaa, voidaan monen yhteisillä ponnistuksilla voittaa. Tämä laki näyttää vallitsevan kaikkialla luonnossa. Kun

vaadittava määrä ihmisiä vain uskaltaisi vetäytyä pois maailman narrinäyttämöltä ja kieltäytyisivät sen hullutuksista elääkseen sopusoinnussa toistensa kanssa, niin olisivat he yhtyneinä kyllin voimakkaita vastustamaan tapahirviön hyökkäyksiä. Paikoilleen jäädessään he ehkä joutuisivat sen valtaan.

Samoin kuin nyt oli ennenkin ihmisiä, jotka tiesivät korkeamman ja sisäisemmän elämän olemassaolosta ja koettivat pyrkiä voittamaan kaipaamansa henkisen elämän edellytyksiä. Sellaisia ihmisiä ei ollut ainoastaan kristillisissä maissa, vaan myöskin pakanoiden joukossa. Tuhansien vuosien aikana on ollut pyhättöjä, loosheja, järjestöjä, luostareita, hartaushuoneita ja erakkomajoja ja niihin ovat ihmiset paenneet voidakseen häiritsemättä elää korkeampaa elämää turvassa ulkomaailman hyökkäyksiltä. Heidän alkuperäinen tarkoituksensa oli epäilemättä kunnioitettava. Vaikkakin monet tuollaiset yhdyskunnat kadottivat arvonsa ja alkuperäisen luonteensa, kun ne eivät pysyneet jalojen ja raskaitten toimien tyäpajoina, vaan tulivat laiskuuden ja joutilaisuuden pesäpaikoiksi, niin ei se riippunut alkuperäisestä periaatteesta, vaan siitä, että ihmiset olivat kadottaneet tietonsa ihmisen todellisesta luonnosta, hänen voimistaan ja päämäärästään.

Tällainen alennustila levisi erikoisesti Euroopassa keskiajalla ja sen jälkeen, jolloin luostareissa elettiin sangen paheellista ja ylellistä elämää. Siihen aikaan ei niissä välitetty mitään korkeamman elämän edyllytyksistä, vaan muodostuivat ne laiskottelijoiden ja teeskentelijöiden pesäpaikoiksi. Niistä ei enää levinnyt siunausta maahan, vaan niistä tuli maan vaiva. Ne ryöstivät rikkaita ja köyhiltä imivät ne kuin vampyyrit viimeisen veritilkan. Niin jatkui, kunnes rikosten malja oli täysi.

Europassa on vielä paljon luostareita ja Amerikassa kasvaa niiden lukumäärä. Materialisti katselee niitä syrjäsilmällä, mutta ennakkoluuloton tarkastelija myöntää, että ne tekevät paljon hyvää. Toiset ovat perustaneet kouluja, toiset sairashuoneita ja ennen kaikkea ovat armeliaisuussisaret voittamattomia sairaanhoitajattaria. Monet palvelevat siten jaloa aatetta ja tekevät ihmiskunnalle paljon hyvää.

Mutta niiden hyödyllisyys voisi olla tuhatkertainen, jos henkisen tiedon valo, pyhä henki, jota he rukoilevat, astuisi alas heidän luokseen.

Jos uskonnolliset yhdyskunnat kykenisivät kehittämään todellista henkisyyttä ja niiden joukossa olisi todella uudestisyntyneitä ihmisiä, niin voisimme niissä nähdä henkisten voimien vuodatusta. Harjoittavatko meidän luostariemme asujamet tietoisesti henkisiä voimia? Voivatko he tietoisesti parantaa sairaita kätten päällepanemisella? Ovatko heidän sisäiset aistimensa kyllin avautuneita näkemään ja kuulemaan, muistamaan, haistamaan ja tuntemaan asioita, jotka ovat keskitason ihmisen aisteille havaitsemattomia? Voivatko he varmuudella puhua tulevista tapahtumista paitsi loogillisten johtopäätöksien avulla? Mitä he itse asiassa tietävät vaatimuksista, joita tarvitaan korkeampaan tajunnantilaan pääsemiseksi? Mitä he tietävät keinoista, joiden avulla saavutetaan adeptius ja tietoinen tulevainen olotila? Mitä tietävät munkkimme ja nunnamme ihmissielun rakenteesta ja erittäinkin niistä sieluista, jotka ovat heidän huoleensa uskotut? Mitä kokemuksia heillä on siitä korkeasta tilasta, jota sanotaan Samadhiksi? Jos heidän joukossaan sattuu joku olemaan, joka voi kokea transsitilaa tai joka painostaan huolimatta saattaa nousta ilmaan tai jonka kautta jokin okkultinen ilmiö saattaa tapahtua, niin tietävätkö he silloin, mitkä syyt aiheuttavat mainitut tulokset tai pitävätkö he noita tapauksia selittämättöminä ja yliluonnollisina? Eivätkö he pidä pyhimyksinä ihmisiä, jotka tuollaiseen kykenevät?

Heidän ei auta luulotella, että sellaiset ihmiset voivat jakaa muille syntien anteeksiantoa, sillä sitä ei voida todistaa. Kun ei heillä itsellään ole henkisiä voimia, eivät he niitä myöskään voi toisille jakaa. Ja jos he sellaisia voimia ovat antavinaan toisille, niin missä ovat vaikutukset? Tulevatko tietämättömät viisaiksi, kun he ovat vedellä kastetut? Saavatko he uskon, jotka ovat kokeneet konfirmatsioniseremonian? Tuleeko syntinen viattomaksi, kun synnintaakka anteeksiannon kautta on nostettu hänen omaltatunnoltaan? Voivatko he ulkonaisten seremoniojen kautta saada sisäisen olemuspuolen kasvamaan? Tuleeko se, joka eläimenä astuu kirkkoon, myöskin eläimenä sieltä pois?

Nämä ovat turhia kysymyksiä, enkä tahdo, että ymmärtäisit minua väärin ja luulisit minun epäilevän uskonnollisten yhteiskuntiemme ja luostariemme asujainten vaikuttimia. Tunnen useita heistä personallisesti ja olen huomannut heidän olevan hyviä ja hyväntahtoisia ihmisiä. Mutta kaiken sen hyvän, minkä he tekevät, voisivat he tehdä yhtä hyvin ja paljon paremminkin, jos he olisivat tutkineet sieluelimistöään ja sen toimintaa. Silloin he tietoisesti kykenisivät kehittämään noita korkeampia kykyjä, jotka tiedottomasti ovat kehittyneet muutamissa jäsenissä ja jotka tuon odottamattoman ja luonnottoman kehityksen johdosta ovat saaneet ihmeittentekijäin tai pyhimysten nimen.

Kuinka sellainen ihminen voi olla henkinen johtaja, jolla ei ole henkisiä voimia ja joka ei edes tiedä niiden olemassaolosta? Mitä sanoisit kirurgista, joka ei tuntisi anatomiaa, — mitä lääkäristä, joka ei potilastaan tuntisi, — mitä sokeasta maalarista, kuurosta soittoniekasta, huonopäisestä matematikosta? Mitä siis on ajateltava sielunlääkäristä, joka ei mitään tiedä sielusta ja sen ominaisuuksista? Eikö meillä ole syytä sellaisen lääkärin taitoa epäillä?

Jos luostarien ja uskonnollisten yhdyskuntien jäsenet käyttäisivät aikansa ja voimansa hankkiakseen itsetuntemusta sekä ihmisen todellisen rakenteen tutkimiseen ja henkisten voimien voittamiseen, niin heidän käyttökelpoisuutensa kasvaisi aivan äärettömiin. Ei enää olisi tarpeellista hoitaa sairaita, sillä he voisivat niitä parantaa käsien päällepanemisella. He eivät enää tarvitseisi kastaa ihmisiä vedellä, sillä he voisivat vuodattaa pyhyyden henkeä heidän päälleen. He eivät enää tarvitseisi rippiä, sillä he voisivat syntisen ajatukset lukea. Eivätkö he paremmin voisi täyttää velvollisuuksiaan, jos he olisivat viisaita, kuin tietämättöminä ollen? Eikö olisi parempi, jos heillä itse olisi kykyä tehdä se, mitä he odottavat rukoustensa tuloksena tuntemattomalta voimalta? Kun joukko saa kuulla, että jossakin luostarissa on ihmeittentekijä tai pyhimys, niin eikö se kiiruhda sinne saamaan hänen siunaustaan? Minkälainen maine olisikaan silloin sellaisella yhdyskunnalla, jonka kaikki jäsenet olisivat pyhimyksiä, ihmeittentekijöitä, joiden voimaa ei epäiltäisi?

Mutta kuinka voivat munkit ja nunnat hankkia sellaisia kykyjä? Kuinka voisivat he kyetä sellaisiin tutkimuksiin? Sanotaan olevan kymmenen kertaa vaikeamman voittaa vanha erehdys, kuin löytää totuus ja siinä onkin vaikeus? Sivu, joka on täyteen kirjoitettu, on ensin pyyhittävä tyhjäksi, ennenkuin sille voidaan uutta kirjoittaa. Heidän täytyy tulla lapsiksi voidakseen astua oman sielunsa sisällä olevaan valtakuntaan. Ensin täytyy heidän raivata pois se kuona, joka aikojen kuluessa on temppelin etuhuoneeseen kokoontunut, väärä oppi ja taikausko, — kuolleet muodot, joista henki on kaikonnut. Pitkinä tietämättömyyden aikoina on tuo kuona kasaantunut ja on ajan mukana saanut arvon. Nunnat ja munkt polvillaan kumartavt lähetessään tuota rikkaläjää, mutta eivät uskalla sitä hävittää. Viisaiksi tullakseen pitäisi heidän ensin oppia tuntemaan omien oppiensa, vertauskuviensa ja kirjojensa aatteellinen merkitys, joista he nyt vain tuntevat ulkonaisen muodon ja kuolleet kirjaimet. Heidän olisi pakko perustaa siveysoppinsa ihmisen jumalalliseen olemuspuoleen eikä itsekkäisiin toivomuksiin päästä pyhyyden tielle rangaistuksen pelosta.

Joskus tulevaisuudessa saavuttavat ihmiset tämän tilan, mutta ei vielä. Vuosisatoja tulee vielä kulumaan, ennenkuin totuudenauringon valo pääsee läpäisemään sen tiheän harson, joka verhoaa ihmisten mielet. Katso jääkenttiä, jotka peninkulmittain peittävät vuorien seinämät. Ne leviävät laaksoon asti usein sadan jalan paksuisina jääkuorina, vuosisatojen kuluessa kokoontuneina. Railoja ja rotkoja on siellä täällä ja kun ihminen joskus putoaa tuollaiseen kuiluun, voidaan hänen jäännöksensä löytää vuosien kuluttua jäävuoren juurelta.

Vaihtelu, ikuinen vaihtelu saa kaiken kehityksen aikaan luonnossa. Jähmettyneimmissä ja puhdasoppisimmissakin uskonnonjärjestelmissä, pimitetyimmissä ja tietämättömimmissäkin sydämissä ja aivoissa tapahtuu alati jatkuva muuttuminen. Opit, joita keskiajan saarnastuoleilta ja oppiistuimilta levitettiin, ovat suureksi osaksi haihtuneet. Perkeleen suuruus on niin kutistunut, että ihmiset tuskin ollenkaan enää häntä pelkäävät ja samassa määrässä kuin pappisvalta on pienennyt, on jumalkäsite suurentunut

Pitääkö edistysmielisen maailman odottaa, kunnes laillisesti virkaanasetetut totuudenvartijat ymmärtävät sen aarteen todellisen arvon, jota he vartioivat? Pitääkö meidän odottaa, kunnes he ovat puhdistaneet jalokiven kuoresta, jonka he vuosisatoja ovat antaneet olla paikoillaan. Sanantuojat kaukaisesta idästä, jossa viisauden aurinko on noussut, ovat kantaneet meille kallisarvoisia helmiä ja puhdasta juoksevaa kultaa.

Miksikä pitäisi niiden, jotka näkevät aamuruskon sarastavan, peittää silmänsä ja odottaa, kunnes sokeat ilmoittavat auringon nousseen vuorten takaa? Eivätkö valaistuksen saaneet ihmiset voisi perustaa yhdyskuntia, joilla olisi kaikki oikeauskoisten luostarien edut, mutta ei niiden varjopuolia. Eivätkö he voisi perustaa puutarhaa, jossa viisauden jumalallinen lotuskukka kasvaisi ja voisi aukaista lehtensä taikauskon rikkaruohon sen kasvua ehkäisemättä? Sellaisessa paikassa voisi sielu hengittää puhdasta henkistä ilmaa, jota ei tietämättömyyden myrkkykukan tuoksu pilaisi. Se saisi kasvaa taikauskon häiritsevän vaikutuksen estämättä. Siellä kasvaisi elämänpuu tiedonpuun juuresta ja levittäisi oksiaan totuuden näkymättömään valtakuntaan. Sen hedelmät tekisivät kuolemattomiksi kaikki, jotka niitä maistaisivat."

„Mutta sellainen laitos tarvitseisi opettajakseen adeptin", keskeytin minä. „Tahtoisitko sinä olla opettajana siinä?"

Tähän vastasi Teodorus: „Siellä missä apua tarvitaan, on apu aina saatavissa, sillä *luonnossa ei ole tyhjää paikkaa*."

Tällä hetkellä kuulin taas tuon näkymättömän hopeakellon äänen ilmassa. Adepti nousi sanoen, että hänen täytyi poistua muutamaksi minuutiksi, mutta että odottaisin, kunnes hän palaisi takaisin. Hän jätti laboratorion. — Olin yksin ja selailin innokkaasti kirjaa, joka sisälsi *rosenkreuziläisten salaiset merkit* ja huomioni kiintyi erikoisesti ylösalaisin käännettyyn viisikannan merkkiin, jonka alemman kolmion kärjet olivat ylöspäin käännetyt. Äkkiä kuulin äänen aivan tuolini takaa: „Tässä merkissä piilee ikuisuus ja aika, jumala ja ihminen, enkeli ja perkele, taivas ja helvetti, vanha ja uusi Jerusalem kaikkine asujamineen ja luotuineen."

Käännyin hämmästyneenä katsomaan taakseni ja näin vieressäni munkkikaapuun puetun miehen, jolla oli erittäin älykkäät kasvot. Hän pyysi anteeksi, että oli keskeyttänyt ajatusjuoksuni ja sanoi minun olleen niin syventyneen tuon merkin tutkimiseen, etten huomannut hänen tuloaan huoneeseen.

Avoin katse, miellyttävät piirteet, älykäs ilme vaikuttivat, että vieras voitti koko luottamukseni ja kysyin hänen nimeään.

„Olen Teodoruksen famulus", vastasi vieras, „tai pikemmin hänen oppilaansa. Minua sanotaan leikillä hänen älylliseksi prinsiipikseen, koska minun on toimitettava työ tuon vanhan herran nukkuessa."

Pidin tuota huomautusta hyvin hullunkurisena. — Vieras tarjoutui näyttämään minulle laboratorion kaikkine merkillisyyksineen, jonka esityksen ilomielin otin vastaan. Hän näytti minulle paljon ihmeellisiä esineitä. Monista olin lukenut alkemiallisista teoksista, mutta jotkut olivat minulle aivan uusia. Lopuksi tulimme suljetun kaapin luo, joka herätti uteliaisuuttani ja kysyin sentähden, mitä se sisälsi.

„Tämä kaappi", vastasi munkki, „sisältää eräitä suitsutuspulvereita, joiden avulla voidaan nähdä elementaalihenkiä."

„Onko se mahdollista", huudahdin. „Oi, kuinka mielelläni tahtoisinkaan nähdä näitä henkiä! Olen lukenut niistä niin paljon Paracelcuksen kirjoissa, mutta en koskaan ole ollut tilaisuudessa niitä näkemään."

„Kaikkia lajeja ei ole hauska nähdä", vastasi munkki. „Maahenget ovat ihmisennäköisiä, mutta voivat laajentaa ruumistaan. Vuorenhaltijat ja maahiset ovat tavallisesti pahankurisia ja karkeita ja parempi on jättää ne rauhaan. Joskus niistä kuitenkin on tullut hyviä ystäviä ihmisten kanssa, jolloin he ovat ihmisille näyttäneet salatuita kaivoksia ja aarteita. Ilmahenget tai sylfit ovat paljon kavalampia, emmekä voi heidän ystävyyteensä luottaa. Salamanterit, jotka elävät tulessa, ovat kauheita kiusanhenkiä ja paras on olla olematta tekemisissä heidän kanssaan. Sitävastoin ovat vedenneidot ja aallottaret suloisia olentoja ja ovat mielellään ihmisten kanssa tekemisissä."

„Toivon, että kerran pääsisin näkemään noita vesihenkiä", huudahdin. „Luulen kuitenkin niiden kuuluvan tarujen valtakuntaan. Ennen aikaan kertoivat merimiehet vedenväestä ja merenneidoista, joita he olivat nähneet matkan päässä laivasta. He kertoivat merenväen olevan ihmisolentoja, joiden ylärumis oli miehen tai naisen näköinen, mutta alaruumis oli kalanpyrstö. He kertoivat pitkiä taruja merenneitojen kauneudesta, heidän hulmuavasta tukastaan, heidän ihanasta laulustaan. Heitä sanottiin myöskin sireeneiksi ja kerrottiin, että kuultuaan heidän äänensä unohti ihminen kaiken muun tuon laulun tähden, jonka lumoihin hän oli tullut. Kerran sattui, että tuollainen sireeni saatiin kiinni ja kävi ilmi, että se vain oli eräs ihmeellinen kala, *Halicore cetacea.* Sitä voitiin matkan päästä värinsä tähden pitää ihmisenä ja sanottiin sen haukkuvan kuin koiran. Ehkä nuo merenneidot ja aallottaret, joista puhut, myöskin vain ovat kaloja?"

„Erehdytte kokonaan, rakas herraseni", vastasi munkki. *Halicore* on kala, mutta merenneidot ja aallottaret ovat luonnon elementaalihenkiä, jotka elävät vesielementeissä, eivätkä tavallisissa oloissa näy ihmissilmällä, jonkatähden niitä ei myöskään saada kiinni. Ne ovat melkein ihmisolentoja, mutta paljon eetterisempiä ja kauniimpia. Eräissä olosuhteissa voivat ne tulla ihmiselle näkyväisiksi. Vieläpä voivat he saada aineellisen muodon ja jäädä elämään maan päälle. Kerrotaan sellainen tapaus, että eräs kreivi meni naimisiin merenneidon eli nymfin kanssa ja eli hänen kanssaan enemmän kuin vuoden. Eräät teologit peloittivat hänet kuitenkin sanoessaan hänen vaimoaan perkeleeksi. Kreivi oli juuri niihin aikoihin rakastunut erääseen kauniiseen maalaistyttöön ja sentähden oli pappien sekaantuminen asiaan hänelle sangen tervetullut. Hän sai siten syyn ajaa laillisen vaimonsa luotaan, mutta tämä kosti ja kolmantena päivänä häiden jälkeen löydettiin kreivi kuolleena vuoteestaan. Merenneidot ovat hyvin kauniita, voimakkaita ja uskollisia rakkaudessaan, mutta sanotaan niiden olevan hyvin mustasukkaisia."

Kuta enemmän munkki puhui vesinymfeistä, sitä voimakkaammaksi kasvoi haluni niitä nähdä. Pyysin häntä poltta-

maan tuota salaperäistä suitsutusta ja lopuksi myöntyi hän pyyntööni. Hän viskasi palasen kuivaa vaahterankaarnaa sekä muutamia laakeripuunlehtiä hiilikulhoon lisäten muutamia hiilenpalasia. Sitten sirotti hän siihen hiukkasen tuota salaperäistä pulveria ja heti nousi valkoinen savu ja täytti sumuna huoneen, levittäen samalla suloista tuoksua. Kappaleet näkyivät vielä jonkun aikaa sumun läpi, mutta pian katosivat ne. Huoneen seiniä ei enää näkynyt. Ilma oli jonkinlaisessa aaltoiluliikkeessä ja oli tavallista tiiviimpää. Tämä ei kuitenkaan minua painostanut, vaan päinvastoin tunsin siitä suurta iloa ja tyytyväisyyttä. Lopulta tiesinkin olevani vedessä, joka minua kannatti. Uin ja kuitenkin oli ruumiini niin kevyt kuin höyhen, joten en tarvinnut tukea estämään itseäni vajoamasta. Näytti kuin vesi aina olisi ollut oma elementtini ja olisin siinä syntynyt. Aivan pääni yläpuolella loisti valo, nousin pinnalle ja katselin ympärilleni. Olin keskellä merta ja tanssin aaltojen kanssa ylös ja alas. Oli hohtava kuutamoyö. Ylläni oli täysikuu. Se heitti säteensä veden pinnalle ja loi hopeaisen juovan väriseville ja vaahtoaville aalloille, joilla timantit kimaltelivat ja liekehtivät. Kauempana näkyi ranta ja vuorijono, joka näytti minusta hyvin tutulta. Vihdoin tunsin sen Ceylonin rannaksi Colombon ja Gallen välisine vuorenjonoineen. Varmaankaan en erehtynyt, sillä tunsinhan aivan selvästi Adamspeakin. — En koskaan unohda sitä ihanaa tunnetta, josta nautin tässä eetterikylvyssä Indian valtameressä kuutamoyön valossa. Näytti kuin kiihkeimmät toivomukseni olisivat täyttyneet. Olin vapaa kuolevaisesta ruumiistani ja sen painosta, mutta olin kuitenkin oma itseni. En tuntenut eroa sen ruumiin välillä, jossa nyt olin ja sen välillä, jossa ennen suitsuttamista olin asunut. Tämä ruumiini oli niin kevyt, että mielestäni yhtä hyvin olisin voinut nousta ilmaan, kuin uida aalloilla.

Kuule! Hiljainen ääni soi korviini ilmojen halki. Se kaikui ihmisääneltä. Se läheni ja nyt kuulin selvästi ihmisäänten soinnukkaan laulun. Käännyin suuntaan, mistä laulu kuului ja näin kolme olentoa uimassa aalloilla sukeltaen ylös ja alas ja lähestyen minua. Nuo olennot näyttivät laskevan leikkiä keskenään ja pian eroitin kolme kaunista nais-

olentoa liehuvine hiuksineen. Kauniimpana muita oli eräs, joka näytti kuningattarelta ja jolla oli vesiruusuista punottu seppele ohimoillaan. He lähestyivät yhä ja huomattuaan minut, pysähtyivät. He neuvottelivat keskenään, mutta uteliaisuus voitti pelon ja he tulivat aivan lähelle minua puhellakseen kanssani. Heidän äänensä oli soinnukas, heidän kielensä outo, mutta kuitenkin ymmärsin sanat. Huomattuaan minut kuolevaiseksi, näyttivät he yhtä kiihkeästi haluavan minun luokseni, kuin minä heidän seuraansa.

He kutsuivat minua luokseen asuntoonsa ja kertoivat ihanasta linnastaan. Se oli rakennettu kauniista näkinkengistä ja sijaitsi koralliriuttojen välissä syvällä valtameressä. Helmet, jotka sitä koristivat, olivat asuurinsinisiä kuin aallot, jotka loistivat sisään kuultavien seinien läpi. Siitä on kerrottu monta kaunista tarinaa, mutta kukaan kuolevainen ei vielä ollut sitä nähnyt. Huomautin olevani minäkin kuolevainen ja etten voinut heidän elementissään elää, mutta kaunis kuningatar nousi yläruumiineen aaltojen päälle. Hän hymyili ja nyökäytti suloista päätään, jolloin timanttivirta näytti vuotavan hänen aaltokiharoistaan. „Tule", kuiskaa hän. „Mitään pahaa ei sinulle tapahdu, sillä minun rakkauteni suojelee sinua." — Hän levittää ihananmuotoiset käsivartensa minua kohti, koskettaa olkapäihini ja hänen kosketuksestaan haihtuu tajuntani. Aistillisen nautinnon huuma käy läpi ruumiini ja haihdun vesielementtiin. Hiljaa kuulen vielä aaltojen kohinan hiekan yli loiskiessaan. Tunnen, että toivomukseni on täyttynyt. Vielä hetki, enkä enää tiedä mistään.

VI.

LOPPU

Kertomukseeni on vain hyvin vähän enää lisättävää. Heräsin ja avatessani silmäni olin sammalvuoteella mahtavan petäjän varjossa, johon nähtävästi olin nukahtanut. Aurinko oli vielä korkealla läntisellä taivaalla. Korkealla ilmassa kaarteli kaksi korppikotkaa tehden pitkiä kierroksia ja niiden huudoissa luulin uudelleen tuntevani nymfikuningattaren äänen. Toisella puolen laaksoa kuohui vielä vesiputous vaahtoavana ja ilmaan suihkuva vesi putosi alas sammalpeitteeseen maahan.

„Oi", huudahdin suruissani. „Oliko kaikki, minkä näin, vain unta? Oliko kaikki, mikä näytti niin todelliselta, vain aivojeni harhaa? Miksi en kuollut kuningattaren syliin, jotta siten olisin pelastunut tästä kauheasta heräämisen hetkestä. Noustessani lankesi katseeni valkoiselle liljannupulle takkini napinreijässä. Uskoin tuskin silmiäni ja luulin olevani aivohäiriön vallassa. Kosketin liljaa. Se ei hävinnyt, vaan oli yhtä todellinen kuin maa, jolla seisoin. Se kuului erääseen kasviluokkaan, joka ei kasva näillä kylmillä leveysasteilla, vaan on kotoisin lämpimimmistä maista. Muistin kullan ja pistin käteni taskuun. Siellä oli muutamien hopearahojen joukossa loistavan puhdas kultakimpale. Mutta pienet rubiinihelmet olivat karisseet pois. Palautin mieleeni tuon kallisarvoisen kirjan, mutta tunsin samassa käyttäytyneeni sangen sopimattomasti Teodoruksen mentyä pois. Olin

ilman lupaa tarkastanut hänen laboratorionsa ja olin langennut hänen famuluksensa kiusauksiin .

Kuljin melkein lentämällä vuorta alas kylään vievää tietä pitkin. En välittänyt ihanasta näköalasta, en nähnyt vuorenhuippuja, joita laskeva aurinko kultasi, en kuullut hiljaista virran kohinaa. Tuli pimeä ja täysikuu nousi yli kukkuloiden, samanlainen kuin se, jonka muutamia tunteja sitten olin nähnyt Indian valtameressä. Laskin aikaeron Saksan ja Ceylonin välillä ja huomasin, että todella olin voinut nähdä kuutamon Bengalin lahdessa auringon loistaessa alpeilla.

Tulin O:n, enkä huomannut kylän asukasten ihmetteleviä katseita. He pitivät minua varmaankin mielipuolena juostessani hurjasti pitkin katuja. Tulin matkustajakotiin ja juoksin portaita ylös omaan huoneeseeni. Astuessani sinne näin pöydällä tuon arvokkaan kirjan: „*Kuudennen- ja seitsemännentoista vuosisadan rosenkreuziläisten salaiset merkit*". Ensimäiselle sivulle olivat seuraavat sanat lyijykynällä kirjoitetut:

„Ystäväni! Valitan, että niin äkkiä jätit meidät, enkä voi nyt kutsua sinua uudelleen käymään luonamme. Sen, joka tahtoo elää rauhan laaksossa, täytyy olla kyllin voimakkaan vastustamaan kaikkia kiusauksia, yksin vesikuningattarenkin kuiskeita. Tutki tätä kirjaa käytännöllisesti. Tee kehä neliöksi. Hävitä metallit, puhdista ne kaikista huonoista aineksista. Kun tässä onnistut, niin tapaamme toisemme uudelleen. Olen luonasi, kun minua tarvitset.

Veljellisin terveisin

Teodorus."

Voi ymmärtää, etten väsymyksestäni huolimatta malttanut mennä aikaiseen levolle. Kävelin vielä kauan aikaa edestakaisin huoneessani ja ajattelin tämän päivän merkillisiä tatapahtumia. Koetin löytää rajan näkyväisen ja näkymättömän, ulkokohtaisen ja sisäkohtaisen, unen ja todellisuuden välillä ja huomasin, ettei rajoja olekaan. Kaikki nimitykset ovat suhteellisiä, eivätkä riipu ulkokohtaisilta tai sisäkohtaisilta näyttävien asioiden luonnosta, vaan omasta luonnostamme. Toisessa olotilassa näyttävät meistä jotkut asiat todel-

lisilta, toiset harhakuvilta, toisessa tilassa taas se, mikä mielestämme ennen oli todellista, nyt on unta. Ehkä koko maallinen elämämme lopuksi ei olekaan muuta kuin harhaa.

Kuljeskellessani huoneen ympäri kiintyi silmäni isännän raamattuun seinähyllyllä. Teki mieleni avata se umpimähkään ja katsoa, mitä sillä oli sanottavaa. Tein sen ja silmäni kiintyivät apostoli Paavalin toisen Korintilaiskirjeen kahdenteentoista lukuun, jossa sanotaan:

„Tunnen miehen Kristuksessa, joka neljätoista vuotta sitten temmattiin kolmanteen taivaaseen — oliko hän ruumiissa, en tiedä, vai poissa ruumiista, en tiedä, Jumala sen tietää. Ja minä tiedän että se sama mies — oliko hän ruumiissa vai poissa ruumiista, en tiedä, Jumala sen tietää, — temmattiin paratiisiin ja kuuli sanomattomia sanoja, joita ihmisen ei ole lupa puhua."

SISÄLLYS

HINTA 15: —
SIDOTTUNA 20: —